

FISKARS

Vuosikertomus 2008

360 vuotta innovaatioita

Fiskars tarjoaa kotiin, puutarhaan ja ulkoiluun kuluttajatuotteita, jotka ovat tunnettuja toiminnallisuudestaan ja huippumuotoilustaan. Konsernin pääbrändit ovat Fiskars, Iittala, Gerber, Silva ja Buster. Vuonna 1649 perustettu Fiskars on Suomen vanhin yritys ja listattu NASDAQ OMX Helsingissä.

Sisällys

2	Vuosi 2008 lyhyesti
4	Toimitusjohtajan katsaus
6	Strategia ja liiketoimintamalli
8	Brändit
10	Liiketoiminta-alueet
10	• Home
12	• Garden
14	• Outdoor
16	• Boats
18	• Real Estate
20	Vastuullisuus
21	• Ympäristövastuu
22	• Sosiaalinen ja kulttuurinen vastuu
23	• Henkilöstö
24	Tuotekehitys ja design
26	Tuotanto, hankinta ja logistiikka
28	Riskit ja riskienhallinta
29	Osakkuusyhtiö Wärtsilä
30	Hallinnointi
32	Hallitus
34	Johto
37	Tilinpäätös 2008
98	Pörssitiedotteet vuonna 2008
99	Tietoa osakkeenomistajille
101	Yhteystiedot

Vuosi 2008 lyhyesti

Fiskarsin vuoden 2008 liikevaihto kasvoi 697 miljoonaan euroon (2007: 647 milj. euroa). Liiketulos oli 71 milj. euroa (107), joka sisältää kertaluonteisia kuluja 35 milj. euroa. Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, osuutta osakkuusyhtiö Wärtsilän tuloksesta ja puuvarannon käyvän arvon muutosta oli 41 milj. euroa (51).

Liikevaihto kasvoi erityisesti Euroopassa. EMEA-segmentin (Eurooppa, Lähi-itä, Aasia ja Tyynenmeren alue) liikevaihdon kasvu oli 24 prosenttia, mikä johtui vuonna 2007 tehdystä kodintuotealan designyritys Iittala Groupin ja puutarhatyökaluja valmistavan Leborgnen yritysostoista. Amerikka-segmentin liikevaihto laski 14 prosenttia, mitä selittää sekä kuluttajakysynnän väheneminen että Yhdysvaltojen dollarin heikkeneminen euroon nähden.

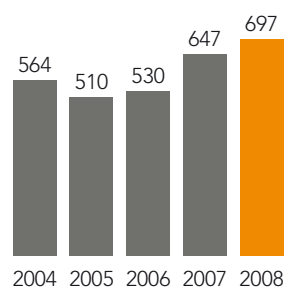
Fiskarsin taloudellinen asema on vahva: omavaraisuusaste oli 46 % ja liiketoiminnan rahavirta 97 milj. euroa (82) vuonna 2008. Yhtiön palveluksessa oli 4 119 henkilöä vuoden lopussa.

Konsernin avainlukuja	2008	2007
Liikevaihto, milj. €	697,0	647,0
Oikaistu liiketulos*, milj. €	41,0	51,1
Liiketulos (EBIT), milj. €	70,9	106,9
Tilikauden tulos, milj. €	49,2	108,4
Taseen loppusumma, milj. €	969,7	1 047,1
Omavaraisuusaste, %	46	46
Liiketoiminnan rahavirta, milj. €	97,0	82,0
Tulos/osake, €	0,64	1,40
Oma pääoma/osake, €	5,77	6,18
Osinko/osake (A-osake), €	0,50**	0,80
Henkilöstö vuoden lopussa	4 119	4 515

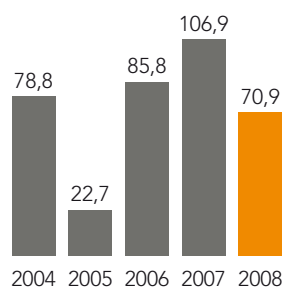
* Liiketulos ilman osuutta osakkuusyhtiön tuloksesta, puuvarannon käyvän arvon muutosta ja kertaluonteisia eriä

** Hallituksen ehdotus

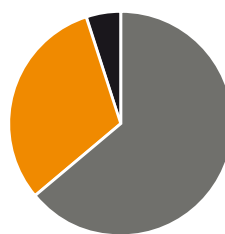
Liikevaihto, milj. €

Liiketulos, milj. €

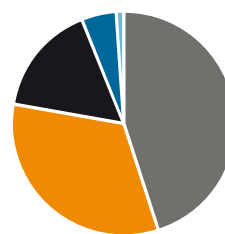

Liikevaihto 2008 markkina-alueittain

EMEA 64 %
Amerikka 31 %
Muut 5 %

Liikevaihto 2008 liiketoiminta-alueittain

Home 45 %
Garden 33 %
Outdoor 16 %
Boats 5 %
Real Estate 1 %

Liiketoiminta-alueet

Fiskarsin liiketoimintarakenne uudistettiin vuonna 2008. Tavoitteena on keskittyä vahvoihin brändeihin erityisesti kodin, puutarhan ja ulkoilun tuotteissa. Liiketoiminta-alueiden uusi jako on Home (koti), Garden (puutarha), Outdoor (ulkoilu), Boats (veneet) ja Real Estate (kiinteistöt). Saksien ja askartelutuotteiden myynti raportoidaan osana Home-liiketoiminta-alueetta. Osakkuusyhtiö Wärtsilä on myös merkittävä konsernin osa.

Home

Liikevaihto 317 milj. euroa vuonna 2008
Henkilöstö vuoden lopussa 1 824

Garden

Liikevaihto 231 milj. euroa vuonna 2008
Henkilöstö vuoden lopussa 1 537

Outdoor

Liikevaihto 110 milj. euroa vuonna 2008
Henkilöstö vuoden lopussa 480

Boats

Liikevaihto 35 milj. euroa vuonna 2008
Henkilöstö vuoden lopussa 227

Real Estate

Liikevaihto 6 milj. euroa vuonna 2008
Henkilöstö vuoden lopussa 24

Muutokset parantavat kilpailukykyä

Fiskarsin yhtiörakenne muuttui vuonna 2008. Siirryimme kevään aikana uuteen organisaatioon, joka perustuu kuluttajalähtöisiin kodin, puutarhan ja ulkoilun liiketoiminta-alueisiin. Marraskuussa liiketoiminta-alueiden roolia vahvistettiin entisestään, kun alueelliset hallintotoiminnot lopetettiin.

Tarkennettu liiketoiminnan fokus

Haastava markkinatilanne, joka heikentyi vuoden loppua kohti, heijastui Fiskarsin taloudelliseen tulokseen vuonna 2008. Liikevaihto kasvoi edellisestä vuonna tehtyjen yritysostojen myötä ja oli 697 miljoonaa euroa (647). Liikevoitto oli 71 miljoonaa euroa (107) ja osakekohtainen tulos 0,64 euroa (1,40). Tulosta rasittivat erityisesti rakennemuutoksiin liittyneet kertaluonteiset kulut. Fiskarsin taloudellinen asema on kuitenkin vahva, mikä mahdollistaa yhtiön kehittämisen ja pitkäjänteisten päätösten tekemisen vaikeinakin aikoina.

Jo tehdyillä organisaatiouudistuksilla haluamme taata Fiskarsin kilpailukykyyn nyt ja tulevaisuudessa. Keskitymme kuluttajatuotteisiin, joihin arvostetut brändit, huippumuotoilu ja innovatiivinen toiminnallisuus tuovat lisäarvoa. Vuoden 2008 aikana luovuimme strategiamme ulkopuolella olevasta liiketoiminnasta, kuten Inhan Tehtaiden saranatuotannosta ja tietyistä askartelun tuoteryhmistä Yhdysvalloissa.

Myös konsernihallinnon roolia on selvennetty. Konsernijohto vastaa yhtiön strategiasta ja osallistuu aktiivisesti liiketoiminta-alueiden strategiseen kehittämiseen. Lisäksi konsernihallinnossa vastataan yhteisistä prosesseista ja toiminnoista, jotka liittyvät toimitusketjun hallintaan, talouteen ja brändinhallintaan. Näitä tehtäviä varten konsernin johtoryhmä uusittiin vuoden aikana.

Arvostetut brändit

Fiskarsin liiketoiminta-alueita yhdistävät vahva brändiosaaminen ja innovatiivinen tuotekehitys. Upea tunnustus määrätietoisesta työstä oli Fiskars-brändin sijoittuminen ensimmäiseksi suomalaisessa Brändien arvostustutkimuksessa vuonna 2008. Fiskars-konserniin kuuluvat kodintuotteiden brändit Arabia, Iittala ja Hackman sijoituivat samassa tutkimuksessa hienosti sijoille 2, 4 ja 5.

Fiskarsin kodintuotteiden ja Iittala Groupin toiminnot yhdistettiin vuonna 2008 Home-liiketoiminta-alueeksi. Myös Fiskarsin ikonituotteen, saksien, kehittäminen on siirtynyt kodintuotteiden liiketoimintaan. Haluamme panostaa entistä enemmän saksien hyödyntäen niiden laajaa tunnettuutta ja kunnioittaen pitkiä valmistusperinteitä.

Uusia Iittala-myymlöitä perustettiin vuoden aikana

eri puolille Eurooppaa ja Tokioon, Japaniin. Palautteen perusteella panostukset ovat onnistuneet: omat myymälät vahvistavat brändiä ja myynti on kasvanut.

Puutarhaliiketoiminnan uudelleenorganisointi jatkui. Euroopassa liiketoiminnan johto siirrettiin marraskuussa Belgiasta yhtiön juurille Suomeen, lähelle tuotekehitystä ja kotimarkkinoita.

Ulkoiluliiketoiminnan pääbrändimme ovat Gerber ja Silva. Gerberin tuotteet ovat arvostettuja metsästyksen ja retkeilyn harrastajien keskuudessa. Silva on onnistuneesti laajentanut tuotevalikoimaansa suunnistuksesta arkiliikunnan ja hyvinvoinnin tuotteisiin.

Fiskarsin veneliiketoiminnalle vuosi 2008 oli haasteellinen. Buster-veneiden myynti laski tärkeimmillä markkina-alueilla markkinaosuuden kasvusta huolimatta, ja toimintaa on sopeutettu vastaamaan laskenutta markkinakysyntää.

Kiinteistöliiketoiminta jatkaa yhtiön metsä- ja maanomaisuuden hallinnointia sekä Fiskarsin Ruukin kehittämistä matkailukohteena.

Osakkuusyhtiö Wärtsilässä yhdistettiin osakesarjat maaliskuussa 2008. Fiskars omistaa nyt 17,1 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä. Wärtsilän tuloksella oli entiseen tapaan merkittävä vaikutus Fiskarsin tulokseen ja kassavirtaan: vuonna 2008 Fiskarsin osuus osakkuusyhtiön tuloksesta oli 71 miljoonaa euroa ja osinkona saatiin 67 miljoonaa euroa.

Hyvät lähtökohdat haastavista markkinoista huolimatta

Markkinatilanteen on arvioitu jatkuvan haasteellisena vuonna 2009, mikä vaikuttaa kuluttajakysyntään ja Fiskarsin liikevaihdon kehittymiseen. Olemme uudistaneet organisaatiotamme ja leikanneet kulurakennettamme. Nämä toimenpiteet sekä tarkennettu liiketoiminnan fokus, arvostetut brändit ja vuosisatojen perinteet antavat meille hyvät lähtökohdat saavuttaa tavoitteemme: tulla johtavaksi kuluttajatuoteyhtiöksi valitsemillamme erikois-alueilla kodissa, puutarhassa ja ulkoilussa.

Vuonna 1649 perustettu Fiskars täyttää tänä vuonna 360 vuotta ja juhlii merkkipäiväänsä Suomen vanhimpana yrityksenä. Haluan kiittää yhtiömme asiakkaita, työntekijöitä, yhteistyökumppaneita ja osakkeenomistajia luottamuksesta ja tuesta – ilman teitä pitkä historiamme ei olisi ollut mahdollinen.

Helsingissä helmikuussa 2009

Kari Kauniskangas
toimitusjohtaja

Strategiassa keskitytään erikoisosaamiseen

Fiskars on vuodesta 1649 alkaen panostanut aina tulevaisuuteen varmistaakseen yhtiön pitkäaikaisen, kannattavan kasvun. Liiketoimintamallin ydin on luoda osakkeenomistajille arvoa kehittämällä kuluttajien haluamia innovatiivisia tuotteita, joita tukevat vahvat, erikoistuneet brändit tarkkaan valituissa tuotekategorioissa. Yhtiön ainutlaatuiset brändit jakavat yhteisen mission: Arjen kestävää muotoilua, vuodesta 1649.

Fiskars etsii jatkuvasti mahdollisuuksia laajentaa liiketoimintaansa uusille markkinoille ja uusille asiakkaille. Lisäksi tavoitteena on tehostaa tuottavuutta ja asiakaspalvelua kehittämällä toimitusketjun hallintaa ja yhdenmukaistamalla yksiköiden liiketoimintaprosesseja.

Fiskarsin visio

Haluamme tulla johtavaksi kuluttajatuoteyhtiöksi valitsemillamme erikoisalueilla kodissa, puutarhassa ja ulkoilussa. Saavutamme tavoitteemme kuluttajien arvostamien brändien avulla, joiden vahvuuksia ovat toiminnallisuus, innovaatiot ja design.

Globaali tuotevalikoima

Fiskars uskoo, että sitoutuneet kuluttajat suosivat erikoistuneita brändejä ja ovat valmiita maksamaan tuotteissa kokemastaan lisäarvosta. Myös jälleenmyyjät tarvitsevat erikoistuneita brändejä voidakseen tarjota asiakkailleen monipuolisen tuotevalikoiman. Fiskars tarjoaa tuotteita, joita sekä kuluttajat että jälleenmyyjät haluavat. Globaali tuotevalikoima tuo tarvittavaa kustannustehokkuutta, jolla varmistetaan kilpailukyky markkinoilla.

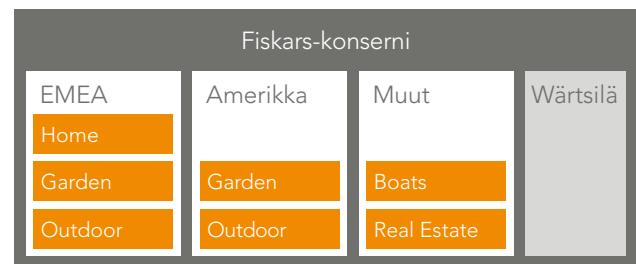
Vahvasti paikallinen

Fiskarsilla on toimintaa 21 maassa ja sen tuotteita myydään yli 60 maassa ympäri maailmaa. Paikalliset myyntitoiminnot ovat välttämättömiä kuluttajien ymmärtämiseksi ja paikallisen markkinatiedon saamiseksi. Läsnäolo eri markkinoilla tuo myös arvokasta palautetta uusien tuotteiden kehittämiseen.

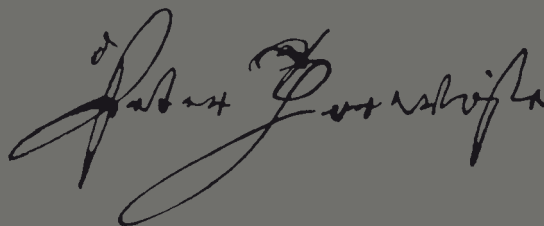
Strategiaa tukeva organisaatio

Fiskarsilla on matriisiorganisaatio, joka rakentuu operatiivisista segmenteistä (EMEA, Amerikka, Wärtsilä ja Muut) sekä liiketoiminta-alueista (Home, Garden, Outdoor, Boats ja Real Estate vuoden 2008 lopussa). Organisaatorakenne perustuu kuluttajalähtöiseen liiketoimintamalliin ja itsenäisesti toimiviin liiketoiminta-alueisiin, mutta samalla se mahdollistaa eri alueiden yhteiset prosessit ja toiminnot.

Konsernijohto Suomessa vastaa strategiasta, taloudellisten tavoitteiden asettamisesta ja liiketoiminnan kehittämistä sekä ohjaa yhteisiä prosesseja.

Fiskars
360 vuotta

1649

Peter Thorwöste perustaa Fiskarsin Ruukin

1822

Johan von Julin ostaa ruukin

1883

Fiskarsista osakeyhtiö

1915

Fiskars listautuu Helsingin pörssiin

1921

Inhan Ruukki yhdistetään Fiskarsiin

1967

Oranssikalvat saksit syntyvät

Leikkaavaa ydinosaamista

Sakset ovat Fiskarsin ikonituote.

Fiskarsin oranssikalvaiset sakset ovat yhtiön tunnetuin ja laajimmalle levinnyt tuote – joka kodista löytyvä arjen apuväline. Käytännöllisyyden lisäksi ne ovat myös designesine, joka löytyy lähes jokaisesta teollista muotoilua käsittelevästä kirjasta. Fiskars on valmistanut saksia 1800-luvun alkupuolelta lähtien. Saksien muotoilua ja valmistusta uudistaneet oranssikalvaiset sakset tulivat tuotantoon vuonna 1967.

Saksien tuoma liikevaihto raportoidaan osana Home-liiketoimintaa, mutta sakset ovat tärkeä osa myös School, Office & Craft (SOC) -tuotevalikoimaa. Ne edustavat sitä erikoisosaamista ja globaalia tuotetarjontaa, johon pyritään strategian mukaisesti kaikilla liiketoiminta-alueella. Eikä pidä unohtaa, että leikkaamisen idea kulkee läpi Fiskarsin – saksien kehittämisessä syntyneitä ydinosaamista tarvitaan niin oksasaksien kuin monitoimityökalujen valmistuksessa.

Vuonna 2008 Classics-saksien tuotevalikoima täydentyi räätälinaksilla ja uusituilla vasenkätisillä saksimalleilla. Amerikassa puolestaan kehitettiin kierrätysmateriaaleista tehdyt sakset. Fiskars voitti myös Yhdysvaltojen tärkeimmän askartelulehden Favorite Scissors -äänestyksen jo kahdeksatta kertaa peräkkäin. Ei ihme, että Fiskarsin saksia on myyty jo lähes miljardi kappaletta.

Erikoistuneet brändit

- Pätevyys ja asiantuntemus
- Keskittyminen omaan erityisalaan
- Ongelmia ratkaiseva asenne
- Edistyksellinen toiminnallisuus
- Ainutlaatuinen design ja estetiikka

Fiskars oli Suomen arvostetuin brändi vuonna 2008

1973

Billnäsin tehdas valmistuu

1977

Toiminta laajentuu Yhdysvaltoihin

1985

Puutarhatyökalujen valmistus aloitetaan

1987

Fiskars ostaa Gerber Legendary Blades -yhtiön

2006–2007

Fiskars kasvaa yritysostoin: Silva, Leborgne ja Iittala

2009

Fiskars 360 vuotta

Suomen arvostetuimmat brändit

Nimi on vahva merkki. Fiskarsin perustamisesta lähtien sen tuotteet ovat kantaneet omaa leimaansa, omaa polttomerkkiään. Fiskarsin leima kankiraudassa oli laadun tae jo 1600-luvun rautamarkkinoilla Tukholman Järntorgetilla. Sama vahva filosofia löytyy edelleen yhtiön brändien ytimestä.

Tänään Fiskarsin hienoon brändivalikoimaan kuuluvat kansainväliset pääbrändit Fiskars, Iittala, Gerber, Silva ja Buster sekä useita paikallisesti vahvoja brändejä kuten Arabia, Hackman, Rörstrand, Leborgne ja Zinck-Lysbro. Kunkin tavaramerkin taustalta löytyvä erinomainen osaaminen on nostanut ne oman alansa huippujen joukkoon.

Kuluttajat luottavat

Kuluttajien arvostus Fiskarsin brändeihin on kiistaton. Suomalaisessa Brändien arvostus -tutkimuksessa Fiskars saavutti ensimmäisen sijan vuonna 2008. Myös konserniin kuuluvat brändit Arabia, Iittala ja Hackman sijoittuivat erinomaisesti – sijoille 2, 4 ja 5. Tutkimus mittaa brändien arvostusta suomalaisten kuluttajien keskuudessa, ja siinä oli mukana yli 1000 suomalaista ja kansainvälistä brändiä.

Brändeissä ei ole kyse vain mielikuvista. Kaiken takana on tuote – sen täytyy kerta kerran jälkeen ansaita paikkansa, todistaa erinomaisuutensa ja lunastaa käyttäjänsä odotukset. Fiskarsin tuotteissa toiminnallisuus yhdistyy huippumuotoiluun. Fiskarsin brändi on yhtiön 360-vuotisen historian aikana rakentunut laadukkaiden tuotteiden ympärille; tämä brändin ydin on kirkas ja vahva kaikille. Myös kaikkien työntekijöiden panokset, suunnittelusta valmistukseen ja asiakkaan kohtaamiseen, ovat brändin rakennuspalikoita; brändiä rakennetaan arjessa.

Erikoistuneet brändit

Vuonna 2008 aloitettiin yhtiön brändistrategian tarkentaminen. Fiskars keskittyy vahvasti pääbrändeihinsä ja erikoistuu tarkkaan valittujen tuotealueiden asiantuntijaksi. Yhtiö panostaa yhä enemmän premium-brändeihin eli tavaramerkkeihin, jotka edustavat tuoteryhmänsä laadukkainta ja arvostetuinta huippua. Näissä Fiskarsin erityisosaaminen tuo eniten lisäarvoa niin kuluttajalle kuin jälleenmyyjillekin.

Muotoilulla ja tuotekehityksellä on tulevaisuudessaakin ratkaiseva rooli brändien kehittämisessä. Tarkoituksenmukaisella brändiportfoliolla haetaan synergioita tuotekehitysprosessiin ja mahdollisuutta tarjota globaaleja tuotevalikoimia.

Fiskars on maailman johtava saks- ja puutarhatyökalubrändi. Fiskarsin kodin ja puutarhan käyttöesineitä yhdistävät toiminnallisuus, ergonomia, kestävyys ja laadukas muotoilu.

Iittala on kansainvälisesti tunnettu designbrändi, joka tarjoaa kuluttajille korkealuokkaisia skandinaavisen muotoilun ikoneita.

Kestävää muotoilua kertakäyttökulttuuria vastaan.

Gerber tarjoaa erä- ja ulkoilmahenkisille tarpeellisia, korkealaatuisia ja innovatiivisia metsästys-, kalastus- ja retkeilyvälineitä.

Gerber. Fend For Yourself.

Silva tarjoaa ulkoiluun ja hyvinvointiin liittyviä tuotteita kuten kompasveja, otsalamppuja ja askelmittareita. Silvan tavoitteena on parantaa ihmisten elämänlaatua innostamalla heitä aktiiviseen liikkumiseen.

Silva. Get out there.

Buster on Suomen suosituin ja arvostetuin moottorivenemerkki. Se on alansa edelläkävijä, joka valmistaa turvallisia, kestäviä ja laadukkaita alumiiniveneitä.

Buster on huoleton valinta.

Arabia on ollut suomalaisen muotoilun edelläkävijä jo yli 135 vuotta. Arabian tuotevalikoiman muodostavat suosittu astiasarjat sekä sisustus- ja lahjat tuotteet. Arabian muotoilussa toteutuvat ajaton kauneus, laadukkuus ja käytännöllisyys.

Hackman on Pohjoismaiden johtava keitto- ja paistoastioiden sekä aterimien tavaramerkki. Hackmanin vahvuus perustuu alan laajaan asiantuntemukseen sekä tuotteiden tarkoituksenmukaisuuteen ja kestävyteen.

BodaNova

Kitchen Devils

Höyang-Polaris

Leborgne

gingher
a tradition of quality

Gerber, Torch 1 -taittoveitsi

Arabia, Oma-astiasarja

Fiskars, PowerStep™-raivaussakset

Hackman, Flirt-tarjoilulusikka

Iittala, Aalto-maljakkko

Buster XXL -vene

Silva, ex:plus-askelmittari

Laajentuminen keittiöstä sisustukseen jatkuu

Fiskarsin Home-liiketoiminta-alue tarjoaa moderneja designtuotteita ruuanvalmistukseen, kattamiseen ja kodin sisustamiseen. Vuonna 2007 ostetun littala Groupin myötä Fiskars on kotimarkkinoillaan Pohjoismaissa markkinajohtaja, jonka kodintuotteiden brändivalikoimassa ovat arvostetut tavaramerkit littala, Fiskars, Arabia, Hackman, BodaNova, Höganäs Keramik, Rörstrand, Raadvad ja Høyang-Polaris. Kansainvälisillä markkinoilla laajennutaan erityisesti littala-brändin ja littala-myyväläkonseptin avulla.

Toiminnan tehostaminen jatkui

Home-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi vuoden 2008 aikana 32 prosenttia 317 milj. euroon. Liikevaihtoon sisältyy saksien ja askartelutuotteiden myynti. Kasvu johtui pääosin littala Groupin yritysostosta vuonna 2007.

Kannattavuuden parantamiseksi tehtiin vuoden 2008 aikana lukuisia toimenpiteitä. Osana Fiskarsin ja littala Groupin integraatiota myyntiyhtiöt yhdistettiin Norjassa ja Tanskassa. Höganäsin tehtaan toiminta Ruotsissa lopetettiin vuoden lopussa. Höganäs Keramik -brändin kehitys jatkuu kuten aiemmin. Suomessa ja Ruotsissa käynnistyivät vuoden lopussa yhteistoimintaneuvottelut toiminnan tehostamiseksi.

Oma vähittäiskauppa kasvoi

Kodintuotteissa strategisena tavoitteena on siirtyä perinteisestä tuotantolähtöisestä teollisesta toiminnasta vahvemmin kuluttaja- ja vähittäiskauppälähtöiseen liiketoimintaan. Pohjoismaissa tämä tarkoittaa, että omat littala-myyvälät, -outletit ja -verkkokauppa toimivat toisena tukijalkana muun jakelun, kuten tukkumyynnin, rinnalla. Kansainvälisillä markkinoilla Pohjoismaiden ulkopuolella tavoitteena on kasvattaa myyntiä littala-myyväläkonseptin avulla. Oma myymäläverkosto toimii kansainvälisen laajentumisen keihäänkärkenä, ja jakelua täydentävät konseptin mukaiset osastot valittujen tavaratalojen ja jälleenmyyjien tiloissa. Tavoitteena on varmistaa kuluttajille yhtenäinen littala-brändielämys, missä tahansa kaupassa hän asioi.

littala-myyvälöiden kansainvälinen laajentuminen jatkui suunnitelmien mukaisesti vuonna 2008: Ruotsissa avattiin kaksi, Hollannissa yksi ja Saksassa kolme uutta littala-myyvälää. Tokiossa avattiin ensimmäinen littala-myyvälä ja useita littala-osastoja eri tavarataloihin. Vuoden 2008 lopussa littala-myyvälöitä oli yhteensä 37 ja konseptin mukaisia osastoja yli 70. Kaiken kaikkiaan littala-brändin tuotteita myydään yli 60 maassa.

Vuoden aikana aloitettiin littala Groupin tehtaan-

myymälöiden nimenmuutos littala outlet -myymälöiksi. Uusia outletteja avattiin vuoden aikana Suomessa kolme ja Ruotsissa yksi. Vuoden lopussa myymälöitä oli Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa yhteensä 39.

littalan omalla verkkokaupalla oli ensimmäinen kokonainen vuosi Suomessa. Tutkimusten mukaan verkon rooli on kasvanut kodintuotteiden ostoprosessin osana – joko ostopäätöksen vahvistajana tai ostopaikkana. Tämän havainnon vahvistamana littala-myyvälöiden kanta-asiakasohjelma päätettiin vuonna 2008 laajentaa muihin omiin myymälöihin ja verkkokauppaan. Uusi My littala -yhteisöohjelma julkistetaan kuluttajille maaliskuussa 2009.

Merkkipäiviä ja uusia tuotelanseerauksia

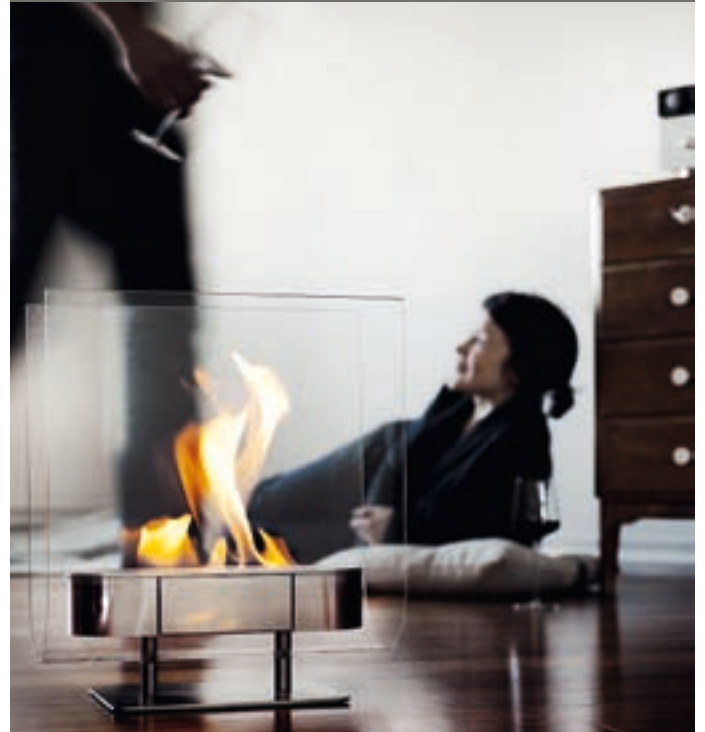
Vuosi 2008 oli täynnä erilaisia merkkitapahtumia. Arabia juhli 135-vuotista keraamista historiaansa koko juhluvuoden erilaisin tapahtumin ja juhlatuottein. Juhluvuoden kunniaksi Arabian tuotevalikoima laajeni uudella kategoriolla, kun nuoren lupaavan muotoilijan Sami Ruotsalaisen Maku-keittiösarja, joka kokoaa yhteen ruuanvalmistuksessa tarvittavat astiat ja tekstiilit, lanseerattiin alkuvuodesta. Arabian museon galleriassa järjestettiin Kuvia keramiikan takaa -valokuvanäyttely sekä Designmuseossa Arabia 135 vuotta -juhlanäyttely.

littala juhlisti vuotta 2008 myös monin erilaisin merkkipäivin, kun Nuutajärven lasitehdas täytti 215 vuotta ja Göran Hongellin suunnittelema ja kultamitalin Milanon triennaalissa vuonna 1954 voittanut Aarnelasisto täytti 60 vuotta. Kaj Franckin ajaton Kartio-lasi täytti 50 vuotta, Tapio Wirkkalan lasimuotoilun ikoni, Ultima Thule 40 vuotta ja Heikki Orvolan pelkistetyn kaunis Kivi-kynttilälyhty 20 vuotta. Uutena värinä moniin lasituotteisiin tuli siniturkoosi.

Suomen arvostetuimmaksi brändiksi valittu Fiskars laajensi vuoden aikana saksi- ja keittiötyövälineiden sarjojaan mm. lanseeraamalla uusia, trendikkään värisiä Colours-sarjan välineitä. Lisäksi osallistuttiin Syöpäsäätiön Roosa nauha -hyväntekeväisyyskampanjaan vaaleanpunaisilla erikoistuotteilla.

Hackman uudisti kattauksia tuomalla markkinoille uudenlaiset kuvioitunut Flirt-aterimet ja -tarjoiluvälineet. Ruuanvalmistuksen tuotevalikoima laajeni Match-keittiösarjan avulla. Ruotsalaisen Rörstrandin uutuus oli Pergola-astiasarja, jonka koristeessa yhdistyvät ruotsalainen saaristo ja Välimeren tunnelma. Höganäs Keramik toi puolestaan markkinoille rohkean värisiä ja muotoisia astioita painopisteen siirtyessä mattalasi-teista kiiltäviin lasitteisiin.

Home

Tunnelmavaloilla voimaa arkeen

Kaikille Home-liiketoiminta-alueen brändeille on yhteistä johdonmukainen tuotekehitysprosessi ja tavoite puhutella laatutietoisia kuluttajia. Vuonna 2008 Iittala-brändi lanseerasi uuden Tunnelmavaloksi nimetyn konseptin, jonka alle on koottu sekä klassisia kynttilälyhtyjä että uusia, jännittäviä valonlähteitä – kaikki Iittalan kestävää muotoilua. Tuotteet on suunniteltu ensisijaisesti tunnelman luomiseen ja rentoutumiseen. Samalla konsepti laajentaa ja vahvistaa brändin sisustustuotteiden valikoimaa.

Näyttävimpänä uutuuksena kokoelmassa on suomalaisen Ilkka Suppasen suunnittelema Fireplace, jossa ikivanha nuotion idea on kiteytetty hienostuneeksi sisustusesineeksi, josta on tulossa skandinaavisen muotoilun uusi ikoni.

Puutarhan innovaatiot kasvattavat markkinaosuutta

Fiskarsin Garden-liiketoiminta-alue kehittää ergonomisesti muotoiltuja työvälineitä, jotka tekevät puutarhahoidosta hauskaa ja tehokasta. Yhtiön markkinaosuus on kasvanut vakaasti innovatiivisen tuotekehityksen avulla, ja Fiskars on noussut puutarhatyökaluissa maailman myydyimmäksi brändiksi. Vuonna 2008 yhtiö vahvisti johtoasemaansa Pohjois-Amerikassa, Euroopassa ja Australiassa keskittymällä uskollisiin asiakkaisiinsa, jotka arvostavat puutarhavälineiden helppokäyttöisyyttä, kestävyyttä ja ainutlaatuista muotoilua.

Muutosten ja kehityksen vuosi

Puutarhaliiketoiminta-alueen liikevaihto laski 4 prosenttia 231 milj. euroon vuonna 2008. Pohjois-Amerikassa toiminnan liikevaihto ja kannattavuus kasvoivat. Erityisen voimakasta kasvu oli Kanadassa. Liikevaihtoa rasitti kuitenkin Yhdysvaltojen dollarin heikentyminen euroon verrattuna.

EMEA-segmentin liikevaihto laski jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna. Sääolosuhteet vaikuttivat myyntiin läpi vuoden: myöhäinen kevät ja sateinen kesä heikensivät puutarhatyökalujen myyntiä, vähäluminen talvi puolestaan lumityökalujen myyntiä viimeisellä vuosineljänneksellä. Voimakkainta liikevaihdon kasvu oli Venäjällä ja Itä-Euroopassa, jossa Fiskarsilla on vakaa markkina-asema kasvavilla markkinoilla. Vuonna 2007 ostetun ranskalaisen puutarha- ja rakennustyökalujen valmistajan Leborgnen integrointi Fiskarsiin saatiin vuoden 2008 aikana päätökseen.

Liiketoiminta-alueiden johdon roolia vahvistettiin vuoden 2008 lopussa. Euroopassa puutarhatoimialan johto siirtyi Belgiasta Suomeen, lähemmäs kotimarkkinoita ja Suomessa sijaitsevaa tuotekehityskeskusta. Amerikassa Fiskarsin puutarhaliiketoiminta siirtyi toimimaan operatiivisesti SOC (School, Office & Craft) -yksikön kanssa yhtenä liiketoiminta-alueena. Uudistukset olivat osa Fiskarsin pyrkimystä lisätä toiminnan tehokkuutta ja keskittymistä brändätyihin kuluttajatuotteisiin.

Uusia ideoita puutarhasta nauttimiseen

Vuonna 2008 lanseerattiin useita merkittäviä puutarhatyövälineiden tuoteuutuuksia. Uudet markkinoille esitellyt innovaatiot vastaavat tämän päivän puutarhureiden vaatimuksiin tuotteiden monikäyttöisyydestä, helppokäyttöisyydestä ja ympäristöystävällisyydestä.

Kaikki Fiskarsin puutarhatyökalut on kehitetty tarjoamaan rentouttavia ja nautinnollisia hetkiä kiireisen nykymaailman keskelle. Tätä ajatusta korostettiin vuonna 2008 laajasti Euroopan alueella käytetyssä markkinointi-

kampanjassa, jonka teema oli "Kevennä otetta. Nauti puutarhasta." Kampanjaan liittyi Garden Light -puutarhatyövälineiden lanseeraus, jossa esiteltiin sarja kevyitä mutta samalla tukevia työkaluja, joiden avulla raskaistakin askareista selviää entistä vähemmällä fyysisellä voimalla.

Pohjois-Amerikan markkinoilla PowerGear® Lop & Saw -tuotteen lanseerauksessa korostettiin monikäyttöisyyttä. Uudessa tuotteessa raivaussaksiin on yhdistetty irrotettava saha, ja saksien mekanismi perustuu Fiskarsin patentoimaan PowerGear™-teknologiaan, joka lisää leikkaustehoa selvästi perinteisiin raivaussaksiin verrattuna. Euroopassa Fiskarsin monitoimileikkurien tuoteperhe laajeni viidellä uudella tuotteella. Nämä monikäyttöiset työkalut helpottavat erityisesti puiden latvustojen ja tiheiden pensaiden leikkaamista.

Puutarhanhoito oikeilla välineillä tarjoaa rentouttavia hetkiä kiireen keskelle.

Garden

Musta-oransseista tuotteista tunnettu Fiskars lanseerasi vuoden 2008 aikana myös erän puutarhavälineitä, joissa oli käytetty kolmea trendiväriä. Lisäksi Fiskars osallistui Roosa nauha -kampanjaan tuomalla markkinoille vaaleanpunaisia puutarhatyövälineitä ja lahjoittamalla osan niiden myyntituotoista eri maiden syöpäjärjestöille.

Fiskarsin filosofia, jonka mukaan ”melkein kaikki voidaan tehdä paremmin”, näkyy tuotesuunnittelussa. PowerStep™-tekniikka on filosofian pohjalta syntynyt uusi innovaatio, joka esiteltiin Euroopan suurimmassa puutarhatapahtumassa, Gafa 2008 -messuilla. Uuden teknologian ansiosta leikkausvaiheiden määrä muuttuu automaattisesti karsittavien oksien paksuuden mukaan. PowerStep™-puutarhatyökalut lanseerataan kuluttajille vuonna 2009.

Vihreää puutarhanhoitoa

Ympäristötietoisuus on lisääntynyt puutarhanhoidossa. Esimerkiksi omien vihannesten viljely on konkreettinen keino elää luonnonmukaisesti. Fiskars tarjoaa useita tuotteita, joilla vihreitä arvoja voi toteuttaa puutarhassa. Nopeasti suosituksi nousseella rikkaruohonpoistajalla voikukat voi kitkeä pois helposti ja tehokkaasti ilman kemikaaleja tai polttoainetta tarvitsevia laitteita.

Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Isossa-Britanniassa Fiskars on lanseerannut sadevedenkeräysjärjestelmän, jonka avulla asukkaat voivat kerätä talojen räystäältä tippuvan sadeveden talteen ja näin omalta osaltaan vähentää kraanaveden kulutusta. Myös kierrätetyistä ja uusiutuvista materiaaleista valmistetut kukkaruukut toteuttavat kestävän kehityksen periaatteita.

Ulkoilussa liikutaan uusilla jäljillä

Fiskarsin Outdoor-liiketoiminta-alue tarjoaa ulkoilun harrastajille innovatiivisia, tarpeellisia ja luotettavia varusteita. Liiketoiminta-alueen arvostetut brändit ovat Gerber Legendary Blades, Silva ja Brunton, jotka jatkoivat vuonna 2008 missiotaan: omillaan pärjäämisen ja aktiivisen elämäntavan puolesta puhumista. Vuoden aikana panostettiin strategisiin markkinoihin ja asiakkaisiin, innovatiivisiin tuotteisiin sekä yhteistyöhön loppukäyttäjien kanssa.

Vakaata kehitystä epävarmoilla markkinoilla Vaikka maailmantalous muuttui entistä haastavammaksi vuoden 2008 aikana, ulkoilun liiketoiminta-alueella toiminta säilyi suhteellisen vakaana niin Pohjois-Amerikassa kuin Euroopassakin. Liikevaihto laski vuoden aikana 10 prosenttia 110 milj. euroon. Osittain myynnin lasku johtui Yhdysvaltojen dollarin ja Ruotsin kruunun heikentymisestä suhteessa euroon, osittain tiettyjen jälleenmyyntiasiakkaiden vähentyneistä ostoista vuoden aikana.

Myös ulkoilun liiketoiminta-alue organisoitui uudella tavalla konsernin yhtiörakenteen muuttuessa vuonna 2008. Nyt EMEA-alueen toimintaa, joka keskittyy Silva-brändiin, johdetaan Sollentunasta, Ruotsista. Tämä yksikkö vastaa myös kompassien ja muiden navigaatiotuotteiden, otsalampujen ja hyvinvointituotteiden kehityksestä maailmanlaajuisesti.

Ulkoilun liiketoiminta-alueella Pohjois-Amerikassa johdetaan Portlandista, Oregonista, josta Gerber Legendary Blades -yhtiö on kotoisin. Gerber on tunnettu erityisesti veitsistään ja monitoimityökaluistaan. Toinen Yhdysvaltojen markkinoilla myytävä brändi on Brunton, joka on erikoistunut retkeilyvarusteisiin kuten retkikeittiöihin ja kannettaviin virtalähteisiin. Gerberin ja aiemmin Silvan tytäryhtiönä toimineen Bruntonin toiminnan integrointi jatkui vuoden 2008 aikana.

Arkiliikuntaa ja erikoisvälineitä

Fiskarsin ulkoilutuotteisiin kuuluu laaja valikoima erikoisvarusteita niin metsästäjille ja eränkävijöille kuin hyvinvoinnistaan kiinnostuneille ihmisille, jotka haluavat hyötyä arkiliikunnasta. Jatkuva tuotevalikoiman hallinta ja kehittäminen lähtee liikkeelle tuotekehityksestä, jonka täytyy ymmärtää kuluttajia, tuotteiden käyttäjiä.

Hyviä esimerkkejä vuoden 2008 onnistuneista tuotelanseerauksista olivat Silvan ex³plus-askelmittari ja Gerberin Ripstop-monitoimityökalu. Gerber jatkoi monitoimityökalujen kehittämistä uusilla innovaatioillaan. Tyylikkästä muotoilusta Ripstop-tuotteessa kaikki

työkalut ovat pihtien ulkoreunoilla, mikä helpottaa työkalujen käyttöä. Turvallisuutta lisää työkalujen lukitusjärjestelmä. Pihtien jousitus taas säästää voimia, kun työkalua käytetään pitkään.

Ruotsissa vuoden parhaan urheiluvälineen palkinnon voittanut Silvan ex³plus on askelmittari, jossa on monia käytännöllisiä toiminnallisuuksia. Se kertoo muun muassa, mikä on käyttäjän senhetkinen tilanne suhteessa päivittäiseen 10 000 askeleen suositukseen, ja siinä on kuntoilutavoitteiden seuraamista helpottava viikon muisti.

Ulkoilumarkkinoilla on nähtävissä kaksi pääkuluttajaryhmää. Ulkoilun aktiiviharrastajat etsivät ja harrastavat monia urheilulajeja. Toinen kasvava ryhmä on ihmiset, jotka kiinnostuvat lajeista, joita on helppo harrastaa ja oppia ja jotka vaativat entistä vähemmän aikaa ja erikoisvarusteita. Nämä trendit luovat Fiskarsin ulkoilutuotteille laajan käyttäjäkunnan ja liiketoiminnalle mahdollisuuden kasvaa markkinoilla.

Outdoor

75 vuotta ulkoilun ystävien puolesta

Ulkoiluvälinevalmistaja Silvan historia alkoi intohimoisen suunnistajan ja keksijän Gunnar Tillanderin innovaatiosta. Hän kehitti ensimmäisen nesteellä täytetyn kompassin. Keksintö nopeutti ja paransi kompassin toimintaa huomattavasti. Yhdessä suunnistajaveljien Alvar ja Björn Kjellströmin kanssa hän perusti vuonna 1933 Silvan. Siitä lähtien Silva on ollut suunnistuksen ja ulkoilun harrastajien luotettu kumppani.

Aikojen myötä tuotevalikoima on kasvanut. Tänäpäin Silva tarjoaa erilaisia ulkoiluun liittyviä tuotteita, otsalampuista kannettaviin sääasemiin. Erytisesti arkiliikuntaa tukevat exercise-4-life™-tuotteet osoittavat, että Silvan tuoteinnovaatiot perustuvat käyttäjien – aktiivisten liikkujien – todellisiin toiveisiin ja tarpeisiin.

Buster-veneet kulkevat haastavassa ympäristössä

Inhan Tehtaat Oy Ab on Fiskarsin kokonaan omistama tytäryhtiö, joka tunnetaan valmistamistaan Buster-alumiiniveneistä. Buster säilytti vuonna 2008 asemansa Suomen eniten rekisteröitynä vapaa-ajan veneenä ja vahvisti markkina-asemaansa myös muissa Pohjoismaissa.

Haastava markkinatilanne vähensi myyntiä Yhdysvalloista alkanut veneiden kysynnän lasku tuli viiveellä myös Pohjois-Euroopan markkinoille. Vene-toimialan 14 vuotta jatkunut kasvu päättyi Pohjoismaissa, ja kysyntä heikkeni nopeasti kevään 2008 aikana kaikilla Busterin päämarkkinoilla.

Syyt kysynnän laskuun olivat lähinnä talouden epävarmuudessa sekä korkojen, polttonesteiden hinnan ja yleisen kustannustason nousun aiheuttamassa reaalis-

ostovoiman kasvun pysähtymisessä. Busterille tärkeän avovenesegmentin myyntiin vaikutti alentavasti myös kesän 2008 sateinen sää Suomessa.

Inhan Tehtaiden liikevaihto oli 35 milj. euroa vuonna 2008. Liikevaihto laski 16 prosenttia vuodesta 2007, vaikka Buster-veneiden markkinaosuus nousikin vuoden aikana. Loppukesällä ja alkusyksyllä toteutetut kampanjat paransivat Busterin asemaa erityisesti Suomen markkinoilla. Liikevaihtoa ja liiketulosta heikensivät kuitenkin merkittävästi venemallien toimitusten alun myöhästyminen keväällä 2008.

Liiketoimintaa sopeutetaan vastaamaan kysyntää

Valmistuskapasiteetti sopeutettiin syksyn aikana vastaamaan muuttunutta markkina- ja kysyntätilannetta. Tämä

Boats

johti merkittäviin toiminnan ja henkilömäärän supistuksiin veneliiketoiminnassa.

Inhan Tehtaiden saranaliiketoiminta lopetettiin vuoden 2008 aikana. Liiketoiminta kärsi alhaisen kustannustason maiden kovasta kilpailusta ja rakennustuotannon volyymin laskusta päämarkkinoilla Pohjoismaissa. Saranoiden patentit ja tuoteoikeudet myytiin lokakuussa Abloy Oy:lle. Takomoliiketoiminnan liikevaihto pieneni ja kannattavuus heikkeni vuonna 2008.

Haastavan markkinatilanteen arvioidaan jatkuvan veneliiketoiminnassa. Kannattavuutta ja kilpailukykyä parannetaan tuotevalikoiman uudistamisella, jakelukanavan toiminnan tehostamisella ja liiketoiminnan rakenteita muuttamalla. Toiminnan tehostaminen ja rakenne-
muutokset toteutetaan vuosien 2008 ja 2009 aikana.

Buster säilytti asemansa Suomen suosituimpana vapaa-ajan veneenä.

Huoletonta liikkumista joka säässä

Pohjoismaiden vaihtelevissa sääolosuhteissa kulkuvälineenä toimivan veneen on oltava turvallinen ja kestävä. Uudessa Buster XXL -mallissa, joka esiteltiin pohjoismaisilla venemessuilla keväällä 2008, tuotekehityksen tärkeimmät suunnitteluperusteet olivat käytettävyys ja ajo-ominaisuudet eri olosuhteissa. Vakaa Buster kestää raskasta, epätasaisesti jakautunutta kuormaa. Veneeseen nousu on turvallista ja helppoa jopa kalliorannoilta. Uudistunut Buster XXL on saanut hyvän vastaanoton käyttäjiltä ja venealan lehdistöltä. Erityisesti veneen ajo-ominaisuuksia on kehitetty erinomaisiksi.

Kaikkien Buster-veneiden valmistusmateriaali kestää hyvin vaativia merivesiolosuhteita: merialumiini on kevyt ja helppohoitoinen materiaali, niin yhteysveneeseen kuin vapaa-ajan käyttöön.

Maa- ja metsäomaisuus luo vakaan pohjan toiminnalle

Fiskarsin kiinteistötoimi hallinnoi yhtiön maaomaisuutta, joka kattaa 15 000 hehtaaria Etelä-Suomessa yhtiön syntysijoilla Fiskarsin Ruukissa, sen lähiympäristössä ja Hankoniemellä. Ruukista käsin johdetaan myös kiinteistöjen ulkoista ja sisäistä vuokraustoimintaa. Lisäksi yhtiön metsä- ja maataloutta hallinnoidaan ruukissa. Metsävaranto kattaa sekä tuottavaa talousmetsää että erilaisia, ainutlaatuisia suojelualueita.

Kiinteistötoimen liikevaihto vuonna 2008 oli 6 miljoonaa euroa ja liiketulos heikkeni edellisestä vuodesta. Liiketoiminnan tulokseen vaikuttaa voimakkaasti puuvarannon käypä arvo, joka määrittyy puun kantohintojen perusteella. Puun kantohinta oli vuoden 2008 aikana huomattavasti alempi kuin vuonna 2007, jolloin se oli ennätyslukemissa, ja tämä heikensi kiinteistötoimen tulosta. Metsätaloutta hoidetaan yhtiössä pitkäjänteisesti,

ja operatiivisen toiminnan vuosittaiset vaihtelut ovat olleet viime vuosina pieniä. Puuvarannon arvonmääritystä muutettiin joulukuussa 2008 heijastamaan paremmin omaisuuden vakaata luonnetta. Arvonmäärityksessä käytetään jatkossa kolmen vuoden keskimääräistä kantohintaa yhden kuukauden keskihinnan sijasta.

Valtaosa puusta myydään pystykauppana pitkäaikaisille yhteistyökumppaneille. Osa puusta jatkojalostetaan yhtiön omalla Laatupuu-sahalla, joka tuottaa erikoispuutavaraa mm. huonekalupuusepille.

Ruukkia kehitetään pitkäjänteisesti

Fiskarsin Ruukki on kokenut merkittävän muodonmuutoksen viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Teollisuuden siirryttyä ruukki oli hiljainen ja kuoleva teollisuuspaikkakunta. Yhtiön kehitystyön ansiosta ruukkiin saatiin

Real Estate

kuitenkin uutta elämää. Tänäpä se tunnetaan kansainvälisestikin suomalaisen muotoilun ja taiteen keskuksena. Uusien asukkaiden myötä ruukki on jälleen elinvoimainen asuin- ja työpaikka. Fiskars on myös suosittu kokouspaikka; FiskarsForum tarjoaa erinomaiset puitteet kokouksille ja seminaareille.

Taatakseen ruukin kehittymisen myös tulevaisuudessa yhtiö on käynnistänyt yhdessä kaupungin kanssa alueen kaavoittamishankkeen, joka mahdollistaa hallitun kasvun alueella. Uusi valmisteilla oleva kaava tuo runsaasti tontteja, jotka mahdollistavat kymmenien vuosien kehityksen ruukissa.

Konsernin maista noin 4 000 hehtaarin alue sijaitsee Hankoniemellä. Alueen kehittämistyö jatkuu yhdessä Raaseporin ja Hangon kaupunkien kanssa. Asemakaava-suunnittelu voidaan aloittaa näillä näkymin vuonna 2009, jolloin alueelle valmistuu vesi- ja viemäriverkosto.

Monipuolista elämää ruukissa

Fiskarsin Ruukki on tänään 600 asukkaan koti-paikka, joka elää ympäri vuoden. Erilaiset näyttelyt, mielenkiintoiset putiikit ja työpajat sekä ravintola-, kokous- ja majoituspalvelut houkuttelevat ruukkiin vuosittain noin 150 000 kävijää.

Vuonna 2008 Kuparipajassa nähtiin korunäyttely Kiilto silmässä, kuvataidenäyttely Yksinkertainen elämä ja näyttely R.ASIA. Fiskarsissa asuvan monipuolisen taiteilijan Howard Smithin Juhla 45 -näyttely avautui 4.10.2008. Avajaiset (kuvassa) houkuttelivat lukuisat taiteen ystävät ruukkiin. Lisäksi vanhassa makasiinissa oli kansainvälinen keramiikkanäyttely Tulesa syntynyt.

Kestävä kehitys näkyy kokonaisuudessa ja yksityiskohdissa

Fiskarsin ruukki syntyi 360 vuotta sitten kosken ympärille. Koski ja metsät mahdollistivat teollisuuden ja paikkakunnan kasvun. Tänä päivänä Fiskars toimii maailmanlaajuisesti, mutta yhteys luontoon on säilynyt vuosisatojen yli.

Fiskarsissa kestävä kehitys nähdään koko toimintaa koskevana periaatteena. Niinpä tuotantoketjua tarkastellaan porras portaalta, tuotteiden valmistusolosuhteita niiden elinkaaren pituuteen ja kierrätettävyyteen asti.

Energiamuodot ovat globaalin mittakaavan valintoja, jotka kuitenkin tehdään yleensä paikallisesti. Konserniin kuuluvat Inhan Tehtaat ja Nuutajärven lasitehdas ovat siirtyneet kotimaisen pelletin käyttöön kiinteistöjen lämmityksessä. Puupelletit ovat sekä ympäristöstävällinen että raskasöljyä edullisempi lämmitystapa.

Fiskars pyrkii myös vähentämään eri tavoin energiankulutustaan. Vuonna 2008 konsernin kodintuotteiden alueella sitouduttiin toteuttamaan Elinkeinoelämän keskusliiton energiatehokkuussopimuksen tavoitteita. Energiankulutusta pyritään vähentämään kymmenen prosenttia vuoteen 2016 mennessä.

Kierrätys otetaan huomioon jo tuotantovaiheessa

Fiskars on kehittänyt valmistusprosessejaan päästöjen ja jätteiden vähentämiseksi. Hyvin suunnitellut tuotteet eivät tuhlaa raaka-aineita. Tuotantopaikoilla ylijäävä lasi, posliini, muovi ja metalli kerätään uudelleen-käyttöä varten, jolloin kierrätyksen ensimmäinen vaihe tapahtuu jo valmistuksessa. Fiskarsilla on myös kokonaan kierrätysmateriaalista tehtyjä malleja. Esimerkiksi Yhdysvalloissa uudet kierrätysmuovista valmistetut sakset ovat saaneet kiitosta niin jälleenmyyjiltä kuin kuluttajiltakin. Myös lapsille suunnattuja koulutarvikkeita kuten saksia, teroittimia ja viivaimia on valmistettu kierrätysmateriaalista. Niiden, kuten myös koko konsernin muiden tuotteiden pakkauksissa pyritään käyttämään kierrätyskelpoisia materiaaleja.

Fiskars on sitoutunut kehittämään tuotantonsa turvallisuutta tekemällä jatkuvasti riskikartoituksia ja turvallisuusanalysejä. Ennen uusien tuotteiden ja prosessien käyttöönottoa arvioidaan niiden ympäristö-, terveys- ja turvallisuusnäkökohdat. Lähtökohtana on, ettei ympäristöön pääse haitallisia aineita, oli kyse valmistuksesta, varastoinnista tai hävittämisestä. Henkilöstö koulutetaan käsittelemään kemikaaleja ja haitallisia jätteitä oikein. Samaa edellytetään alihankkijoilta: toimittajien on noudatettava kansallista lainsäädäntöä ja työskenneltävä ympäristökuormituksen vähentämiseksi.

Ympäristövaikutuksiltaan yksi merkittävimmistä mutta usein vähemmälle huomiolle jäävä vaihe on logistiikka. Fiskarsin tavoitteena on mahdollisimman suoraviivainen, ilman tarpeettomia väliportaita toimiva logistinen ketju. Logistiikan päästöjen vähentämiseksi tehdään tiivistä yhteistyötä tavarantoimittajien ja jakelun välillä. Yhteistyössä kaupan kanssa on kehitetty toimenpiteitä, joilla käytöstä poistuvia tuotteita saadaan kerättyä talteen ja toimitettua materiaalien-keruuta varten.

Pitkäikäiset tuotteet ovat kestävä kehitystä parhaimmillaan

Kaikkein tärkein kestävä kehityksen edellytys on kuitenkin itse tuote ja sen pitkäikäisyys. Hyvällä tuotteella on pitkä elinkaari, usein sukupolvea pidempi. Mieleiseen esineeseen syntyy henkilökohtainen suhde, sen haluaa säilyttää ja antaa eteenpäinkin.

Fiskarsin pyrkimyksenä on toimia kertakäyttökulttuuria vastaan ja luoda pitkäikäisiä tuotteita. Samalla se on valmis tukemaan kuluttajia myös kierrätyksessä. Esimerkiksi Hackmanin tuotteiden käyttäjät ovat jo vuosien ajan osallistuneet keitto- ja paistoastoiden kierrätyskampanjoihin. Käytännönläheisillä toiminnoilla Fiskars pyrkii välittämään kuluttajille viestinsä kestävä kehityksen tärkeydestä ja tekemään vastuullisen kuluttamisen mahdolliseksi.

Fiskars on saanut useita tunnustuksia työstään kestävä kehityksen puolesta. Vuonna 2008 Sorsakosken keitto- ja paistoastiatehtaalle myönnettiin ISO 14001 -sertifikaatti. ISO 14001 on maailman tunnetuin ympäristöjärjestelmämalli, joka myönnetään osoituksena kokonaisvaltaisesta ympäristöasioiden hoidosta. Aiemmin sertifikaatti on myönnetty konsernin tehtailla Isona-Britanniassa ja Saksassa.

Fiskarsin omistamat metsäalueet on sertifioitu PEFC-järjestelmän mukaisesti ja osalle niistä on myönnetty FSC-sertifikaatti. Talousmetsiä hoidetaan perinteisillä kestävillä tavoilla. Kymmenen prosenttia yhtiön maista on mukana erilaisissa luonnonsuojeluohjelmissa. Lisäksi Fiskars toteuttaa vapaaehtoisten suojeluohjelmien tavoitteita, kuten rantojen luonnonvaraista suojelua.

Onkin luonnollista, että kestävä kehityksen periaatteita noudatetaan myös Fiskarsin omassa ruukissa; paikassa josta kaikki sai alkunsa. Taiteen ja muotoilun kylälle on myönnetty kansainvälinen Royal Award for Sustainable Tourism -palkinto. Se jos mikä on konkreettinen osoitus siitä, että hyvä design ja hyvä ympäristö lähtevät samoista arvoista.

Yhteiskuntavastuu ulottuu työntekijöistä kulttuuriin

Sosiaalisella vastuulla on Fiskarsissa syvät juuret. Pitkän historiansa aikana se on toiminut tuotantopaikkakunnillaan niin merkittävänä työllistäjänä kuin kulttuurivaikuttajanakin.

Hyvä maine työnantajana ja yrityksenä on tänäänkin hyväksi liiketoiminnalle. Fiskarsin hallitus hyväksyi yhtiötä koskevan eettisen ohjeiston, Code of Conductin vuonna 2008. Sen mukaisesti Fiskars tavoittelee kannattavuutta eettisesti ja sosiaalisesti vastuullisella tavalla. Fiskars haluaa olla kaikissa toimipaikoissaan hyvä yrityskansalainen sekä edistää yleisesti avoimuutta ja hyvää liikemiestapaa.

Hyvä yrityskansalainen on hyvä maailmankansalainen

Gloaalina yrityksenä Fiskars edistää sosiaalista vastuullisuutta ennen kaikkea omalla toiminnallaan. Yhteistyökumppanien valinta ja omien tuotantopaikkojen olosuhteiden valvonta ovat konkreettisia ja jokapäiväisiä tapoja vaikuttaa ympäröivään todellisuuteen. Kun Silva avasi vuonna 2004 oman tehtaan Kiinaan, se pystyi vahvistamaan kontrolliaan paitsi tuotannon laadusta myös työolosuhteista.

Fiskars tukee Yhdistyneiden Kansakuntien ihmisoikeuksien julistuksessa lausuttuja universaaleja ihmisoikeuksia ja edellyttää kaikilta alihankkijoiltaan niihin sitoutumista.

Vastaavasti Fiskars pyrkii itse olemaan haluttu yhteistyökumppani, jonka toimintoja ohjaavat eettisyys ja luotettavuus. Työnantajana Fiskars on sitoutunut kohtelemaan kaikkia yhtäläisesti ja tarjoamaan työntekijöilleen mahdollisuuksia puolueettomasti ja reilusti.

Omien toimintojensa lisäksi Fiskars edistää globaalia oikeudenmukaisuutta kolmannen sektorin järjestöjen kautta. Esimerkiksi litala on tukenut vuodesta 2001 lähtien kansainvälistä työtä lasten hyvinvoinnin lisäämiseksi. Kuluneena vuonna yritys tarjosi kuluttajille Ruotsissa erityistuotteita, joiden tuotot menivät suoraan UNICEFille. Fiskars puolestaan osallistuu Roosa nauha -kampanjaan valmistamalla vaaleanpunaisia erityistuotteita, joiden tuotoista osa menee eri maiden syöpäjärjestöjen toiminnan tukemiseen. Lisäksi tuetaan tuotantopaikkakuntien paikallisia urheilu- ja kansalaisjärjestöjä sekä tarkkaan valittuja valtakunnallisia hyväntekeväisyysjärjestöjä.

Vastuullisuus on myös yhteisöllisyyden tukemista. Fiskars haluaa tehdä tuotteita, jotka inspiroivat ihmisiä toimimaan yhdessä ja rikastuttavat kulttuuria. Puutarhanhoito voi yhdistää hyvinkin erilaisia ja eri-ikäisiä ihmisiä ja tarjota virkistystä.

Yhdysvalloissa Fiskars on vetänyt jo kuuden vuoden ajan Orange Thumb -nimistä yhteisöprojektia. Fiskarsin

tuella erilaiset ryhmät ovat saaneet työkaluja ja materiaaleja viheralueiden kunnostamiseen. Projektin seurauksena on syntynyt peräti 92 naapurustoryhmää, jotka ovat ottaneet asiakseen lähipuistojen elävöittämisen, pienten viljelyspalstojen perustamisen ja erilaisten kurssien ja koulutuksen järjestämisen.

Viime vuonna Orange Thumb tuki kolmea projektia Yhdysvalloissa: Chicagossa, San Franciscossa ja Orlandossa. Kukin paikoista keräsi Fiskarsin työntekijöitä, paikallisia asukkaita ja puutarha-alan ammattilaisia yhteen muuttamaan lähiseudun joutomaat vihreiksi keitaiksi. Vuonna 2009 hanke saa jatkoa Kanadassa, Uudessa-Seelannissa ja Australiassa.

Kulttuurin aarteita tulevia sukupolvia varten

Fiskarsin syntysija olisi voinut vaipua unohdukseen, ellei yhtiöllä olisi ollut halua säilyttää ruukkialue elävänä. Pitkäjänteisen työn onnistumista todistaa ruukin noin 150000 vuosittaista vierailijaa. Fiskars panostaa kiinteistöjen kunnostamiseen ja näin omalta osaltaan säilyttää historiallisesti arvokasta kulttuurimaisemaa seuraaville sukupolville.

Fiskarsilla on myös läheiset suhteet useisiin kulttuuriin toimijoihin. Ilmeisimpiä niistä on Fiskarsin käsityöläisten, muotoilijoiden ja taiteilijoiden osuuskunta, jonka näyttelytoimintaa Fiskars tukee vuosittain. Toinen merkittävä yhteistyö- ja tukikohde on Designmuseum. Monet Fiskarsin tuotteista ovat kiistattomia muotoilun merkkiteoksia. litalan ja Nuutajärven sekä Arabian museon kokoelmat kuuluvat nykyisin Designmuseon kokoelmiin, minkä ansiosta designin huiput ovat näyttelyiden kautta kaikkien ulottuvilla. Vuonna 2008 Designmuseum järjesti suuren Arabia 135 -näyttelyn, joka esitteli laaja-alaisesti Arabian tuotantoa ja toimintaa.

Fiskarsilla on tärkeä rooli myös oman ruukkinsa kotikaupungin Raaseporin kulttuurielämässä. Se on tukenut usean vuoden ajan kapellimestari Jukka-Pekka Sarasteen johtamaa Suomalaista kamariorkesteria, joka järjestää Tammisaarella klassisen musiikin kesäkonserttien sarjan.

**Fiskars pyrkii olemaan
haluttu yhteistyökumppani,
jonka toimintoja ohjaavat
eettisyys ja luotettavuus.**

Perinteisiä kädentaitoja ja uutta osaamista

Fiskars on vuosisatojen ajan tuonut yhteen monenmaalaisia osaajia. Ruukin perustaja oli hollantilainen Peter Thorwöste, jonka alulle panema teollisuus työllisti jo alkuaikoina suomalaisten lisäksi englantilaisia, saksalaisia ja ruotsalaisia. Kansainvälisyys on näin ollen osa Fiskarsin perimää.

Nykypäivän Fiskarsilla on henkilökuntaa yli 20 maassa. Kaikilla toimipaikoilla sillä on sama haaste ja tavoite: löytää työntekijöiksi taitavimmat ammattilaiset. Ilman poikkeuksellisen osaavaa henkilökuntaa ei synny poikkeuksellisia tuotteita. Designesineet ja innovatiiviset työkalut vaativat usein erityisosaamista, joka ei välity vain kirjojen ja koulujen välityksellä. Niinpä monissa paikoissa fiskarsilaisuus on jatkunut samassa perheessä sukupolvelta toiselle.

Koulutus motivoi

Fiskars tekee myös jatkuvasti töitä taitojen ja niihin liittyvän hiljaisen tiedon siirtämiseksi. Monilla tehtailla on toiminut jo pitkään oppisopimuskoulutus, jonka ansiosta esimerkiksi vaativan taidelasin puhaltamisen tekniikoita on pystytty pitämään yllä. Tänä päivänä panostetaan lasinpuhalluksessa kriittisen hiljaisen tiedon kuvaamiseen ja haltuunottoon.

Henkilökunnalle järjestettävät koulutukset ja työssäoppimisen mahdollisuudet ovat myös tapa motivoida: opiskelumahdollisuuksia pyritään järjestämään ajasta ja paikasta riippumatta. Home-liiketoiminta-alueella alettiin vuonna 2008 valmistella kansainvälistä e-learning-verkkokoulutusohjelmaa, jossa keskitytään mm. asiaskohtaamisiin myymälöissä sekä brändi- ja tuotetietouteen. Lisäksi liiketoiminta-alueella on panostettu esimiesroolin näkyväksi tekemiseen ja esimiesten valmentamiseen henkilöstöjohtamisessa vuonna 2008.

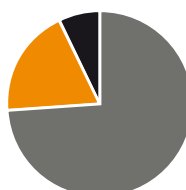
Fiskarsille henkilöstön työssä jaksaminen ja henkinen hyvinvointi ovat keskeisiä menestyksen mittareita. Liiketoiminta-alueilla on kartoitettu henkilöstön hyvinvoinnin tilaa ja panostettu yhteistyön kehittämiseen työterveyshuollon kanssa.

Fiskars kehittää jatkuvasti toimenpiteitä, joilla edistetään työssä viihtymistä. Tämä työ tuottaa myös tuloksia. Esimerkiksi Home-liiketoiminta-alueeseen kuuluva littala on menestynyt Suomen parhaat työpaikat -arvioinnissa, jota tekee Great Place to Work -instituutti.

Yhteishenkeä työpaikalla parantaa myös eri toimipaikoissa järjestettävä liikunta- ja muu virkistystoiminta. Esimerkiksi Fiskarsin tehtailla Billnäsissä eväitä oman kunnon hoitamiseen antaa tehtaan omalla kuntosalilla järjestettävät jumprat. Osaan toiminnasta on myös työntekijöiden perheet kutsuttu mukaan.

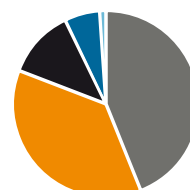

Henkilöstö 2008 markkina-alueittain

EMEA 74 %
Amerikka 19 %
Muut 7 %

Henkilöstö 2008 liiketoiminta-alueittain

Home 44 %
Garden 37 %
Outdoor 12 %
Boats 6 %
Real Estate 1 %

Henkilöstö vuonna 2008

Fiskars-konsernissa työskenteli vuoden 2008 lopussa 4 119 henkilöä (2007: 4 515). Organisaatorakenteen muutokset ja heikentynyt markkinatilanne johtivat useissa yksiköissä henkilöstövähennyksiin. Henkilöstön määrä väheni erityisesti Yhdysvaltojen Craft- ja Outdoor-liiketoiminta-alueilla, Ruotsissa Höganäs'n tehtaan toiminnan loppuessa ja Suomessa Inhan Tehtailla. Henkilöstön määrä kasvoi Home-liiketoiminta-alueen suorassa kuluttajamyynnissä, kun uusia littala-myymlöitä perustettiin mm. Berliiniin, Saksaan (kuvasa).

Tuotekehitys kunnioittaa perinteitä ja katsoo eteenpäin

Fiskarsin tavoitteena on olla valitsemillaan liiketoiminta-alueilla innovatiivinen suunnannäyttäjä. Tuotekehityksen lähtökohtana ovat vahva muotoilu ja johdonmukainen brändinhallinta. Ylivertaisen ulkoasun lisäksi Fiskarsin tuotteet ovat tunnettuja toiminnallisuudestaan ja laadukkuudesta. Vaikka tuotekehitys lähtee pitkästä muotoilu-perinteestä, sillä on toisaalta voimakas halu ja kyky uudistua.

Konsernin jokainen liiketoiminta-alue vastaa omasta tuotekehityksestään. Uusia tuotteita kehitetään tiiviissä yhteistyössä brändinhallinnan ja tuotannon kanssa. Jokaisen tuotteen suunnittelu alkaa kuluttajien tarpeista – toisin sanoen arjen ymmärtämisestä.

Hyvällä suunnittelulla kauniimpi ja helpompi arki

Mikä tekee uudesta tuotteesta niin hyvän, että sitä voi kutsua innovaatioksi? Fiskarsin pääsuunnittelijalle Olavi Lindénille vastaus tähän kysymykseen on helppo: ”Silloin tuote on hyvä, kun se on rehellisen yksinkertainen – kun asiakas tuumii, tuonhan minä olisin voinut itsekin keksiä.”

Hyvä esimerkki tuotteen toimivuudesta ovat ikoniset oranssikävyt, jotka ovat olleet tuotannossa vuodesta 1967. Saksien luomaan, modernin ajattomaan muotokieleeseen perustuu myös puutarhatyökalujen kehitys. Pitkäjänteisesti suunnitelluissa ja jatkuvasti kehitetyissä tuotteissa yhdistyvät ergonomia ja laadukkuus. Tavoitteena on tehdä mahdollisimman kestäviä tuotteita. Kestävyys liittyy myös se, että tuotteita on helppo huoltaa.

Toiminnallisuus on Fiskarsin tuotteissa tärkeintä. Tuotteet ovat keveitä käyttää, ja innovatiivisilla voimamekanismeilla puutarhan ja kodin askareet onnistuvat rajallisillakin käsivoimilla. Syksyllä 2008 esiteltiin Fiskarsin uusi oksa- ja raivaussaksien PowerStep™-tekniikka, joka jakaa leikkauksen vaiheisiin oksan paksuuden mukaan. Uutta tekniikkaa käyttävät PowerStep™-leikkurit palkittiin Fennia Prize 2009 -kunniamaininnalla helmikuussa 2009.

Käytännöllisyys kohtaa kauneuden erityisellä tavalla Home-liiketoiminta-alueella. Kodintuotteiden vahvuutena on skandinaavinen muotoiluperintö, jonka pohjalta kehitetään jatkuvasti uusia kiinnostavia esineitä kodin sisustukseen.

Tulevaisuuden designklassikoita syntyy, kun yrityksen tuotekehitys kohtaa uusia muotoilutuulia. Iittala kutsuu arvostettuja muotoilijoita tuotesarjojensa suunnittelijoiksi. Uuden sukupolven muotoilijoista vuoden graafikoksi vuonna 2008 valittu Klaus Haapaniemi on suunnitellut Iittalan Taika-astioiden kuvion, josta tuli välittömästi suosittu kaikilla markkinoilla. Toisen nuoren suomalaisen, Aleksin Perälän suunnittelema Ote-lasi voitti Design Plus -palkinnon keväällä 2008. Myös kansainväliset muotoilijanimet ovat

aina olleet tervetulleita Iittalaan. Esimerkiksi arvostettu italialainen taiteilija ja korusuunnittelija Giorgio Vigna (kuvassa) loi yhdessä Iittalan taitavien lasinpuhaltajien kanssa oman Birds-lintuparvensa, joka jatkaa ja uudistaa professori Oiva Toikan jo 1970-luvun alussa aloittamaa traditiota.

Tuoteprosessi toiminnan ytimessä

Garden-liiketoiminta-alueella suunnittelu on ryhmätyötä: Fiskarsin tuotekehitystiimi sijaitsee Billnäsin tehtaan yhteydessä. Tuotekehitys työskentelee tiiviissä yhteistyössä työvälinesuunnittelijoiden kanssa, ja strategiset muotit ja työvälineet tehdään itse. Tämä mahdollistaa tuotekokeilut ja valmistusteknologian kehittämisen. Valmistusteknologia on osa tuoteinnovaatiota, ja se patentoidaan aina, kun se on mahdollista. Prototyyppejä testataan niin ammattipuutarhureiden kuin tavallisten kuluttajien kanssa.

Suomen lisäksi tuotekehitystä tehdään myös muissa Garden-liiketoiminta-alueen yksiköissä, erityisesti Yhdysvalloissa. Peräti neljä Amerikan Garden-alueen kehittämää puutarhatyövälinettä voitti vuonna 2008 Good Design -palkinnot.

Home-liiketoiminta-alueella tuoteprosessi on määritelty ydinprosessiksi, joka kattaa tuotteen koko elinkaaren tuotekehityksestä valikoimanhallintaan ja markkinointiin. Vuonna 2008 tuotekehityksen organisaatiota uudistettiin, ja yritykseen palkattiin muotoilujohtaja vastaamaan muotoilu- ja materiaali-kehityksen prosesseista. Hän toimii yhteyshenkilönä brändien, tuotekehityksen sekä tuotanto- ja hankintayksiköiden välillä. Myös tuotantolaitoksilla tehdään innovatiivista teknologista tuotekehitystä muun muassa materiaali-osaamisen ja valmistustekniikoiden kehittämiseksi.

Uudet aluevaltauksset tuotekehityksen tavoitteena

Vuonna 2008 Fiskars käytti tutkimus- ja kehitystoimintaan yhteensä noin 8,4 miljoonaa euroa (2007: 7,4). Uusia tuotenimikkeitä lanseerattiin vuoden aikana useita satoja.

Home-liiketoiminta-alueella pyritään määrätietoisesti laajentamaan tuotevalikoimaa taloustavaroista kodin sisustukseen. Esimerkki uudesta aluevaltauksesta on Iittalan Tunnelmavallo-konsepti, johon perinteisten lasituokkien lisäksi on kehitetty muun muassa öljy- ja LED-valoja.

Outdoor-alueella laajentuminen on ollut yhtä määrätietoista. Esimerkiksi Silva, joka aloitti kompassi-innovaatioista 75 vuotta sitten, on laajentunut exercise-4-life™-tuotevalikoiman myötä arkiliikunnan välineisiin, kuten edistyskellisiin askelmittareihin.

Toimitusketjun hallinta nousee strategiseksi painopisteeksi

Fiskarsin Operations-toimintoon kuuluvat konsernin omat tuotantolaitokset, hankinnat ulkoisilta valmistajilta, logistiikka ja jakelukeskusten toiminta sekä toimitusketjun hallinnan prosessit. Tavoitteena on rakentaa yhteiset, virtaviivaiset prosessit, jotka mahdollistavat asiakaspalvelun ylläpitämisen mahdollisimman tehokkaalla tasolla.

Vuonna 2008 toiminnan painopisteinä olivat globaalin hankintastrategian luonti, alihankintakumppanien arviointi, oman tuotannon tehostaminen sekä myynnin ja tuotantokapasiteetin ennustamisen prosessikehitys, jotta toimitusketjusta muodostuisi entistä kysyntälähtöisempi. Lisäksi aloitettiin selvitys Euroopan logistiikkatoimintojen keskittämisestä ja yhdistämisestä. Vuoden lopussa konsernin varastojen arvostusperiaatteita yhdenmukaistettiin vastaamaan kuluttajavetoista liiketoimintamallia.

Oma tuotanto keskittyy ydinosaamiseen

Fiskarsilla on useita puutarhatyökaluja valmistavia tuotantolaitoksia. Niistä suurimmat ovat Billnäsin puutarha- ja saksitehdas Suomessa, Slupsk Puolassa sekä Leborgnen tehdas Ranskassa. Lisäksi yhtiöllä on kolme ruukkuja ja muita muovituotteita valmistavaa tehdasta Saksassa, Isonsa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa. Muusta omasta puutarhatyökalujen tuotannosta Amerikassa on pääosin luovuttu.

Kodintuotteiden liiketoiminta-alueella Fiskarsilla on Suomessa litalan ja Nuutajärven lasitehtaat, Arabian keramiikkatehdas Helsingissä sekä keitto- ja paistoastiatehdas Sorsakoskella. Italiassa yhtiöllä on kaksi veitsien ja aterimien valmistukseen erikoistunutta tuotantolaitosta. Vuoden 2008 aikana lopetettiin ruotsalainen Höganäsän keramiikkatehdas, jonka toiminta oli ollut tappiollista vuodesta 2005 lähtien. Tavaramerkin tuotanto jatkuu alihankintana. Ulkoilutuotteita valmistetaan omissa tehtaissa Ruotsissa, Yhdysvalloissa ja Kiinassa. Inhan Tehtaat Ähtärissä, Suomessa, keskittyy entistä voimakkaammin alumiiniveneiden valmistukseen. Tehtaan sanaanuotanto päättyi marraskuun 2008 lopussa. Takomotuotteiden valmistus jatkuu.

Useilla konsernin tehtailla on pitkä kokemus ja monipuolista osaamista omalla erikoisalallaan. Esimerkiksi Arabian tehdas täytti 135 vuotta marraskuussa 2008, ja tehtaalla avattiin uusi Pro Arte- ja tuotekehitysosasto, joka on erikoistunut käsityötä vaativiin taide- ja sisustus-esineisiin sekä uusien tuotteiden mallien ja työkalujen valmistukseen. Tehtaan erikoisosaamista ovat muun muassa värilasiitteet – lasitehtaiden puolestaan värillisen lasin valmistus. Myös Billnäsin tehtaalla valmistetaan tuotteiden malleja ja työkaluja itse. Näin pystytään hyödyntämään vaatavaa erikoisosaamista ja kehittämään teknisiä innovaa-

tioita. Esimerkiksi kirveiden valmistuksessa lämpökäsittely ja leikkaavien tuotteiden hiomatekniikka edustavat todellista huippuosaamista. Myös Sorsakosken tehtaan työ paistoastioiden pinnoitteiden ja teknisten ominaisuuksien kehittämisessä on ollut menestyksekkästä.

Oman tuotannon rooli korostuu kysyntälähtöisessä toimintamallissa. Näin pystytään takaamaan joustava piensarjatuotanto, joka reagoi nopeastikin asiakkaiden toiveisiin.

Hankintatoimi tuo joustavuutta

Ulkoiset valmistajat täydentävät Fiskarsin tuotevalikoimaa. Niiden erityisosaamista hyödynnetään tuotteissa, joiden valmistukseen ei ole kapasiteettia tai teknologiaa tai kun yhdistetään erilaisia uusia materiaaleja. Alihankinnalla saavutetaan myös kustannusetuja. Tietyillä liiketoiminta-alueilla pääosa tuotteista tulee alihankintana joko Euroopasta tai Aasiasta. Fiskars pyrkii pitkäaikaisiin yhteistyösuhteisiin, joita arvioidaan kokonaiskustannusten, laadun, toimituskyvyn ja vastuullisuuden perusteella. Myös oman ammattitaitoisen ostotoiminnan kehittämiseen panostetaan.

Ulkoisen toimittajaverkoston hallinta asettaa uusia haasteita kysynnän ennustamiselle ja logistiikalle oikea-aikaisen saatavuuden varmistamiseksi. Kysyntälähtöisen toimitusketjun hallinnan prosessit nousevat entistä keskeisempään asemaan.

Toimiva jakelu palvelee asiakasta

Logistiikan ja jakelukeskusten rooli on tärkeä asiakaspalvelun ja toimitusketjun joustavan reagoinnin kannalta. Fiskarsin logistiikkatoiminnot hoidetaan usean jakelukeskuksen kautta: tällä hetkellä jokaisella liiketoiminta-alueella on omia jakelukeskuksia eri puolilla Eurooppaa ja Amerikkaa. Toimitusketjun haasteet ovat samankaltaisia kaikilla alueilla: laaja tuote- ja pakkausvalikoima, myynnin kausiluonteisuus ja asiakastilausten lyhyet toimitusajat monimutkaistavat ketjunhallintaa. Vuoden aikana aloitettiin selvitys Euroopan logistiikkatoimintojen yhdistämisestä ja keinoista alentaa logistiikkakustannuksia.

Oman vähittäismyynnin ja verkkokauppaliiketoiminnan kasvu sekä alihankinnan lisääntyminen ovat muuttaneet myös jakelukeskusten toimintoja. Vuodesta 1975 lähtien litalan lasitehtaan vieressä sijainnut jakelukeskus muuttaa uusiin, ajanmukaisiin tiloihin Hämeenlinnaan keuhällä 2009. Entistä suurempi jakelukeskus tarjoaa tehokkaan ja nykyaikaisen toimintaympäristön tavara- virran kasvaessa, ja sieltä on hyvät yhteydet kaikille pääkuljetusreiteille.

Kuluttajat arvostavat tuotteisiin liittyvää ainutlaatuista osaamista. Suupuhalletut värikkäät Aalto-maljakot, laadukkaat muotoon taotut kirveet ja kovaa kulutusta kestävät paistoastiat syntyvät kaikki omissa tehtaissa.

Riskit ja riskienhallinta

Riskienhallinnan tehtävä on arvioida ja hallinnoida yritys-toiminnassa esiintyviä mahdollisuuksia, uhkia ja riskejä suunnitelmien toteuttamiseksi, asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Asiakassuhteet ja kuluttajakysyntä

Fiskars valmistaa ja myy kuluttajille suunnattuja tuotteita. Yleisen taloudellisen tilanteen ja kulutuskysynnän heikentymisellä Fiskarsille tärkeillä markkinoilla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa saattaa olla negatiivinen vaikutus yhtiön liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Fiskarsin tuotteita myydään oman organisaation, myyntiedustajien ja jakelijoiden kautta tukku- ja vähittäisliikkeille sekä suoraan omien liikkeiden kautta kuluttajille. Myynti yksittäisille suurasiakkaille on osassa toimintaa hyvin tärkeää. Joidenkin suurten asiakkaiden myyntivalikoimaa ja toimittajavalintoja koskevat päätökset tehdään kerran vuodessa. Useamman suurasiakkaan menettäminen tai vakava häiriö erikoistuneen jakelukanavan toiminnassa voi vaikuttaa konsernin toimintaan ja tulokseen negatiivisesti. Fiskarsin suurimman asiakkaan osuus kokonaisyhteisöstä oli noin 5 % vuonna 2008.

Toimitusketju

Fiskars on kehittänyt toimintaansa niin, että se käyttää tuotteidensa valmistukseen aiempaa enemmän alihankkijoita ja yhteistyökumppaneita. Oman tuotannon osuus on laskenut, ja yhtiön riippuvuus toimitusketjusta on lisääntynyt. Toimitusketjun hallinta muodostaa sekä ohjaus- että saatavuusriskin, sillä merkittävä osa eri tuotteiden myynnistä on sesonkiluontoista ja hankintoja tehdään maantieteellisesti kaukaisista maista. Ulkoistettuun tuotantoon liittyvä riskienhallinta ja tuotteiden oikean saatavuuden varmistaminen ovat yhtiössä jatkuvan kehittämisen kohteita.

Raaka-aineet

Fiskarsin tuotteita valmistetaan monista raaka-aineista, joista tärkeimpiä ovat teräs, alumiini ja muovi. Äkillisillä muutoksilla raaka-aineiden tai energian hinnoissa saattaa olla vaikutusta konsernin toiminnan tulokseen. Fiskars käyttää pitkäaikaisia hankintasopimuksia raaka-aineiden ostoissa. Eniten sähköä käyttävät tuotantolaitokset ovat Suomessa varautuneet sähkön hintavaihteluihin osallistumalla erityiseen sähkönostoyhteistoimintaan.

Innovaatiot

Liiketoiminnan kasvu perustuu merkittävilta osin Fiskarsin kykyyn kehittää ja kaupallistaa jatkuvasti uusia tuotteita ja tuoteparannuksia, jotka vastaavat kuluttajien odotuksiin.

Tärkeää on muotoilun ja innovaation yhdistäminen tutkimus- ja tuotekehitystoimintaan ja tekniseen osaamiseen siten, että uudet tuotteet saadaan nopeasti markkinoille.

Tavaramerkit ja maine

Fiskarsilla on hallinnassaan joukko maailmanlaajuisesti ja paikallisesti tunnettuja tavaramerkkejä ja brändejä. Tapahtumalla, joka vaikuttaa negatiivisesti kuluttajien luottamukseen tai tavaramerkin saatavuuteen, on myös vaikutus konsernin liiketoimiin. Fiskars seuraa tarkasti brändiensä menestystä ja ryhtyy aina tarpeen tullen toimiin suojellakseen tavaramerkkiensä arvoa.

Sää ja kausivaihtelut

Sää vaikuttaa joidenkin Fiskarsin tuotteiden kysyntään, kuten puutarhatyökalujen kysyntään keväällä. Tilastollisesti normaalista poikkeavat olosuhteet voivat vaikuttaa kausituotteiden myyntiin negatiivisesti. Konserniin kuuluvien kodintuotteiden myynti painottuu voimakkaasti vuoden viimeiselle neljännekselle. Mahdolliset ongelmat tuotteiden saatavuudessa tai kysynnässä viimeisen neljänneksen aikana saattavat vaikuttaa merkittävästi koko tilikauden tulokseen.

Ympäristö

Konsernin tuotantotoiminta on luonteeltaan enimmäkseen sellaista, johon ei liity merkittäviä ympäristöriskejä. Tuotantolaitoksilla on voimassaolevat ympäristöluvut, jotka määrittelevät tuotantotoiminnan ympäristövaikutusten ylärajat. Yleisten ympäristömääräysten muuttuminen voi vaikuttaa voimassa oleviin ympäristölupuihin. Muuttuviin säännöksiin sopeutuminen voi edellyttää nykyisten tuotantomenetelmien muuttamista tai investointeja uusiin laitteisiin. Tämä voi aiheuttaa lisäkustannuksia vanhemmilla tuotantolaitoksilla.

Eläkkeet ja muut vastuut

Muutokset osakemarkkinoilla, korkotasossa ja odotetun eliniän pituudessa eräissä etuusperusteisissa eläkejärjestelmissä saattavat kasvattaa yhtiön eläkevastuita. Fiskarsin etuusperusteisiin ("defined benefit") eläkeohjelmiin liittyvät eläkevastuut ovat kuitenkin vähäisiä, eikä niihin liittyvää riskiä pidetä merkittävänä.

Osakkuusyhtiö

Fiskarsilla on huomattava sijoitus osakkuusyhtiö Wärtsilä Oyj Abp:ssä. Suuret muutokset osakehinnoissa, Wärtsilän kannattavuudessa tai sen osingonmaksukykyssä saattavat vaikuttaa Fiskarsiin merkittävästi.

Merkittävä vaikutusvalta Wärtsilässä jatkuu

Osakkuusyhtiö Wärtsilä Oyj Abp on olennainen osa Fiskars-konsernia. Fiskarsin kokonaan omistama tytäryhtiö Avlis AB on Wärtsilän suurin yksittäinen osakkeenomistaja: vuoden 2008 lopussa Fiskarsin omistusosuus Wärtsilässä oli 17,1 % osakkeista ja äänistä. Osakkeiden tasearvo oli tilikauden päätyessä 264 milj. euroa ja markkina-arvo 354 milj. euroa.

Osakesarjat yhdistetty

Wärtsilän yhtiökokous päätti 19.3.2008 yhdistää yhtiön A- ja B- osakesarjat. Tämä johti Fiskars-konsernin osakeomistuksen kasvuun 16,5 prosentista 17,1 prosenttiin ja äänivallan putoamiseen 32,2 prosentista 17,1 prosenttiin. Vaikka osuus äänivallasta putosi alle 20 prosentin, Fiskars arvioi IAS 28:n mukaisen merkittävän vaikutusvaltansa jatkuvan Wärtsilässä. Tähän on monta syytä: Fiskars-konserni on edelleen Wärtsilän selvästi suurin yksittäinen osakkeenomistaja. Pitkäaikaisena osakkuusyhtiönä Wärtsilän tuloksella on ollut merkittävä vaikutus Fiskarsin tulokseen, ja tämän arvioidaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Lisäksi Fiskarsin hallituksen puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh ja toimitusjohtaja Kari Kauniskangas toimivat Wärtsilän hallituksen jäseninä. Näin ollen Wärtsilää käsitellään edelleen Fiskarsin osakkuusyhtiönä.

Osuus Wärtsilän tuloksesta vuonna 2008

Fiskars-konsernin osuus Wärtsilän tuloksesta oli 71 milj. euroa vuonna 2008 (2007: 43). Osakesarjojen yhdistämiseen liittyvän rahastoannin yhteydessä maaliskuussa 2008 Fiskarsin osuus Wärtsilän omasta pääomasta kasvoi 6 milj. eurolla, mikä sisältyy osuuteen osakkuusyhtiön tuloksesta. Tilikaudella 2008 Wärtsilän osakkeita ei myyty tai ostettu, kun taas edellisellä tilikaudella Fiskars sai 24 milj. euron myyntivoiton Wärtsilän osakkeiden myynnistä.

Fiskars sai tilikauden aikana osinkotuottoja Wärtsilältä 67 milj. euroa (28), jotka kirjataan suoraan taseeseen, vähentämään osakkuusyhtiöosakkeista maksettua hankintamenoa. Osakkuusyhtiöosuuden tasearvo oli 264 milj. euroa (278) vuoden 2008 lopussa. Tasearvoon sisältyi liikearvoa 61 milj. euroa. Wärtsilä-osakkeiden markkina-arvo oli vuoden lopussa 354 milj. euroa (833). Wärtsilän osakkeen hinta vuoden lopussa oli 21,01 euroa, kun osakkeen ylin hinta vuoden aikana oli 52,40 euroa tammikuussa 2008. Osakkeiden kurssikehitykseen vaikutti voimakkaasti maailmanlaajuinen talouskriisi vuonna 2008.

Wärtsilä Oyj Abp lyhyesti

Wärtsilä on edelläkävijä merenkulun ja energia-alan laitteiden, ratkaisujen sekä palvelujen toimittajana. Wärtsilän ratkaisut tukevat asiakasyritysten liiketoimintaa tuotteen koko elinkaaren ajan. Wärtsilä kehittää teknisiä sovelluksia, joista hyötyvät sekä asiakkaat että ympäristö. Innovatiivisten tuotteiden ja palvelujen avulla Wärtsilän tavoitteena on olla kaikkien asiakkaitensa arvostetuin yhteistyökumppani. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi lähes 19000 ammattilaista työskentelee 160 toimipisteessä lähes 70 maassa. Wärtsilän osakkeet on listattu NASDAQ OMX Helsingissä.

www.wartsila.com

Avainluvut	2008	2007
Liikevaihto, milj. euroa	4 612	3 763
Liiketulos, milj. euroa	525	380
Tulos/osake, euroa	3,88	2,74
Osinko/osake, euroa	1,50	4,25*
Henkilöstö vuoden lopussa	18 812	16 336

* Sisältää ylimääräisen osingon 2,00 euroa osakkeelta

Hallinnointi

Fiskars Oyj Abp noudattaa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain sekä NASDAQ OMX Helsinki Oy:n antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä.

Fiskars soveltaa myös Arvo-paperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka tuli voimaan 1.1.2009.

Fiskars-konsernin ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiön osakkeenomistajat yhtiökokouksessa. Fiskars Oyj Abp:n hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain viimeistään kesäkuussa joko Raaseporissa tai Helsingissä. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta, osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen ja tilintarkastajien valinnasta ja heille maksettavista palkkioista.

Yhtiökokouskutsu on yhtiöjärjestyksen mukaan julkaistava vähintään kolmessa hallituksen valitsemassa yleisessä päivälehdessä. Fiskars julkaisee yhtiökokouskutsun myös konsernin kotisivuilla.

Hallitus

Hallituksen kokoonpano Yhtiöjärjestyksen mukaan hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 9 jäsentä.

Hallituksen jäsenten toimikausi kestää valitsemisesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.

Varsinainen yhtiökokous valitsi 25.3.2008 hallitukseen yhdeksän jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana toimii Kaj-Gustaf Bergh ja varapuheenjohtajina Alexander Ehrnrooth ja Paul Ehrnrooth. Muut hallituksen jäsenet ovat Ralf Böer, Ilona Ervasti-Vaintola, Gustaf Gripenberg, Karl Grotenfelt, Karsten Slotte ja Jukka Suominen.

Kukaan hallituksen jäsenistä ei ole yhtiön palveluksessa.

Tiedot hallituksen jäsenistä on esitetty yhtiön kotisivuilla ja vuosikertomuksen sivuilla 32–33.

Hallituksen tehtävät ja työjärjestys

Hallituksen tehtävät ja vastuu määräytyvät Suomen osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

Hallituksen hyväksymän työjärjestyksen mukaan hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä vahvistaa yhtiön liiketoimintastrategian ja budjetin. Lisäksi hallitus valvoo yhtiön vakavaraisuutta, kannattavuutta ja maksuvalmiutta. Hallitus valitsee toimitusjohtajan ja hyväksyy tämän johtajatosopimuksen ehdot. Hallitus valitsee yhtiön johtoryhmän jäsenet ja muun johtajiston sekä hyväksyy heidän palkkansa ja muut edut sekä päättää konsernin palkitsemisjärjestelmän perusteet. Hallitus myös päättää valiokuntien asettamisesta ja niiden jäsenistä. Valiokuntien

tehtävänä on valmistella hallituksen kokouksissa päätettäväksi tulevia asioita. Lisäksi hallitus arvioi säännöllisesti omaa toimintaansa ja yhteistyötä johdon kanssa.

Hallitus kokoontui vuoden 2008 aikana 19 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistuminen hallituksen kokouksiin oli 96 %.

Hallituksen jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia Ralf Böeria lukuun ottamatta. Hallituksen jäsenistä Kaj-Gustaf Bergh, Ralf Böer, Ilona Ervasti-Vaintola, Gustaf Gripenberg, Karl Grotenfelt, Karsten Slotte ja Jukka Suominen ovat riippumattomia osakkeenomistajista.

Hallituksen valiokunnat

Hallitus on nimittänyt vuonna 2008 kolme valiokuntaa: tarkastusvaliokunta (Audit Committee), palkitsemisvaliokunta (Compensation Committee) ja nimitysvaliokunta (Nomination Committee).

1. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on valvoa sisäistä tarkastusta, taloudellista raportointia ja riskienhallintaa, yhtiön taloudellista tilannetta sekä tilintarkastustoimintaa ja tilintarkastajan riippumattomuutta. Puheenjohtajana toimii Gustaf Gripenberg ja jäseninä ovat Alexander Ehrnrooth, Paul Ehrnrooth, Ilona Ervasti-Vaintola ja Karsten Slotte. Tarkastusvaliokunta kokoontui vuonna 2008 neljä kertaa. Valiokunnan jäsenten keskimääräinen osallistuminen kokouksiin oli 90 %.

2. Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella toimitusjohtajan ja konsernin johtoon kuuluvien jäsenten palkkaamiseen ja palkitsemiseen liittyviä asioita sekä valmistella yhtiökokoukselle

tehtäviä esityksiä hallituksen jäsenten palkkioista. Puheenjohtajana toimii Kaj-Gustaf Bergh ja jäseninä ovat Ralf Böer, Karl Grotenfelt ja Jukka Suominen. Palkitsemisvaliokunta kokoontui vuonna 2008 neljä kertaa. Valiokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin oli 100 %.

3. Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella yhtiökokoukselle tehtäviä esityksiä hallituksen kokoonpanosta kuultuaan yhtiön suurimpia osakkeenomistajia, valmistella hallitukselle tehtävät esitykset hallituksen valiokuntien kokoonpanosta ja valmistella esitys tilintarkastajien valinnasta sekä vahvistaa kriteerit ja prosessit hallituksen arviointia varten. Puheenjohtajana toimii Kaj-Gustaf Bergh ja jäseninä ovat Alexander Ehrnrooth ja Paul Ehrnrooth. Nimitysvaliokunta kokoontui vuonna 2008 neljä kertaa. Valiokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin oli 100 %.

Toimitusjohtaja

Yhtiön hallitus nimittää, ja tarvittaessa erottaa, yhtiön toimitusjohtajan, joka on samalla konsernijohtaja. Toimitusjohtaja johtaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa yhtiöjärjestyksen, Suomen osakeyhtiölain ja hallituksen ohjeiden mukaan. Toimitusjohtajan tukena johtamisessa on johtoryhmä. Toimitusjohtajana toimii Kari Kauniskangas.

Varatoimitusjohtaja

Hallitus nimittää tarvittaessa yhden tai useamman varatoimitusjohtajan. Yhtiön varatoimitusjohtaja Ingmar Lindberg jäi eläkkeelle 31.12.2008.

Konsernin johto

Emoyhtiön johtajistoon kuuluvat konsernihallinnon toimintoista vastaavat johtajat. Johtajisto kokoontuu toimitusjohtajan johdolla – käsiteltävästä asiasta riippuen eri kokoonpanoissa – valmistelemaan esityksiä hallitukselle ja käsittelemään rahoitusta, taloutta, brändienhallintaa, viestintää, lakiasioita, henkilöstön kehittämistä sekä tietohallinto-, toimitusketju- ja muita kehityskysymyksiä. Lisäksi johtajiston tehtäviin kuuluvat sidosryhmäsuhteet.

Konsernin johtajistoon kuuluvat henkilöt ja heidän vastuualueensa on esitetty yhtiön kotisivuilla ja vuosikertomuksen sivuilla 34–35.

Tytäryhtiöiden hallinto

Tytäryhtiöillä on omat toimivat hallitukset, jotka valvovat yhtiöiden toimintaa.

Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat siitä, että yhtiön resurssit ovat oikeassa suhteessa toimialojen tarpeisiin, henkilöstöä kehitetään, toiminta täyttää sovitut laatuvaatimukset ja että toiminta tapahtuu kyseisen maan lakien ja muiden säännösten mukaan.

Palkitseminen

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen palkkioista. Vuonna 2008 yhtiökokous päätti puheenjohtajan vuosipalkkioksi 65 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajan 50 000 euroa ja muiden jäsenten 35 000 euroa. Tämän lisäksi yhtiökokous päätti, että hallituksen ja valiokuntien kokoukseen osallistumisesta maksetaan hallituksen jäsenille 550 euroa kokoukselta, halli-

tuksen puheenjohtajalle 1 100 euroa kokoukselta ja tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle 1 100 euroa tarkastusvaliokunnan kokoukselta. Lisäksi heille korvataan matka- ja muut kulut, jotka ovat syntyneet heidän hoitaessaan yhtiön asioita.

Toimitusjohtajalle maksetaan palkan lisäksi vuotuista bonuspalkkiota, joka on tavoitetasoltaan 60 % vuosipalkasta. Bonuspalkkiot määräytyvät yhtiön hallituksen asettamien tavoitteiden perusteella. Lisäksi toimitusjohtaja kuuluu yhtiön pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmän piiriin, joka on ansaintamahdollisuudeltaan samansuuruinen kuin vuotuinen bonuspalkkio. Sekä yhtiöllä että toimitusjohtajalla on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Yhtiön toimesta tapahtuvan irtisanomisen yhteydessä maksettavan korvauksen määrä vastaa yhden vuoden palkkaa 6 kuukauden irtisanomispalkan lisäksi. Toimitusjohtajan toimitusjohtajasopimus päättyi hänen täyttäessään 60 vuotta. Lakisääteisen eläkkeen lisäksi hänelle on otettu vapaaehtoinen maksuperusteinen lisäeläkevakuutus, johon maksetaan 20 % hänen vuosipalkastaan.

Toimitusjohtaja Kari Kaunistankaan palkka luontois-etuineen ja bonuksineen vuonna 2008 oli 913 586 euroa. Toimitusjohtajasopimuksen allekirjoitusbonus, 535 123 euroa, sisältyy tähän summaan. Toimitusjohtaja sitoutui ostamaan allekirjoitusbonuksen nettosummalla yhtiön osakkeita.

Johtajilla on vuotuinen bonuspalkkiojärjestelmä, jonka suuruuden ja ansaintakriteerit hallitus päättää vuosittain. Lisäksi hallituksen valitsemil-

lä avainhenkilöillä on pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmä, jonka ansaintakriteerit hallitus päättää vuosittain. Ansaintakriteereinä ovat pääosin taloudelliset tavoitteet, ja lisäksi pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmään vaikuttaa yhtiön arvon kasvu. Konsernin johtoryhmällä on lisäksi vapaaehtoinen maksuperusteinen lisäeläkevakuutus.

Fiskars Oyj Abp:llä ei ole voimassa olevia osakekurssiin sidottuja optio-ohjelmia.

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Yhtiön hallitus vastaa hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Käytännössä toimitusjohtajan tehtävä on yhdessä muun johdon kanssa huolehtia muun muassa kirjanpidon ja valvontamekanismien järjestämisestä.

Konsernin taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan raportointijärjestelmän kautta. Järjestelmä sisältää tuloslaskelman, tasetiedot, kassavirran ja tärkeimmät tunnusluvut sekä liiketoiminnan kannalta merkittävät tapahtumat.

Liiketoimintoja johdetaan niiden omien johtoryhmien kautta. Päivittäisten liiketoimintariskien hallinnasta vastaavat tytäryhtiöt käyttäen hyväkseen konsernin erikoisosaamista.

Emoyhtiöllä on sisäinen tarkastaja, joka toimii hallinnollisesti toimitusjohtajan alaisuudessa, mutta raportoi tarkastusvaliokunnalle.

Rahoitusriskien hallinnasta ja globaalista riskivakuuttamisesta vastaa emoyhtiö hallituksessa hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti. Tytäryhtiöt suoja-

vat rahoitus- ja valuuttariskinsä emoyhtiön kautta sisäisten suojaussäännösten mukaan.

Sisäpiirihallinto

Yhtiö noudattaa NASDAQ OMX Helsingin 1.1.2006 voimaantullutta listayhtiöiden sisäpiiriohjetta. Yhtiöllä on myös omat sisäpiirisäännöt, jotka on viimeksi päivitetty 5.8.2008. Yhtiön julkiseen sisäpiiriin kuuluvat asemansa perusteella hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja tilintarkastajat. Näiden lisäksi julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet sekä liiketoimintalueiden johtajat.

Yrityskohtaiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat toimitusjohtajan ja konsernijohdon jäsenten assistentit ja sihteerit, talousosaston henkilökunta, viestinnästä vastaava henkilökunta ja lakiasiainosaston henkilökunta, Avlis AB:n toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä muut vastaavassa asemassa olevat henkilöt yhtiön toimitusjohtajan erillisellä päätöksellä.

Hankkeista, joilla toteutetaan voi olla vaikutusta yhtiön osakkeen arvoon, pidetään erillistä hankekohtaista rekisteriä.

Yhtiön sisäpiirirekisteriä päivittää emoyhtiön lakiasiainosasto sisäpiiriläisten antamien tietojen pohjalta. Yhtiön julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvien sisäpiiriläisten omistustiedot ovat saatavilla: Euroclear Finland Oy, Urho Kekkosen katu 5 C, 00100 Helsinki, puh. 020 770 6000 sekä yhtiön kotisivuilta: www.fiskars.fi.

Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab päävastuullisena tilintarkastajana Mauri Palvi, KHT.

Hallitus

Kaj-Gustaf Bergh s. 1955
Puheenjohtaja, hallituksen jäsen
vuodesta 2005. Diplomiekonomi,
oikeustieteen kandidaatti.
Föreningen Konstsamfundet
r.f.:n toimitusjohtaja 2006–.

Skandinaviska Enskilda Banken,
johtoryhmän jäsen 2000–2001;
SEB Asset Management, johtaja
1998–2000; Ane Gyllenberg Ab,
toimitusjohtaja 1986–1998.

Aktia Oyj:n, Finaref Group Ab:n ja
KSF Media Holding Ab:n hallituk-
sen puheenjohtaja sekä Stock-
mann Oyj Abp:n, Ramirent Oyj:n,
Julius Tallberg Oy Ab:n ja Wärtsilä
Oyj Abp:n hallituksen jäsen.
Omistaa 5000 Fiskarsin osaketta.

Alexander Ehrnrooth s. 1974
Varapuheenjohtaja, hallituksen
jäsen vuodesta 2000. Kauppa-
tieteiden maisteri, MBA. Virala
Oy Ab:n toimitusjohtaja 1995–.

Turvatiimi Oyj:n hallituksen
puheenjohtaja ja Oral Hammas-
lääkärit Oyj:n hallituksen jäsen.
Omistaa 5930 Fiskarsin osaketta.

Paul Ehrnrooth s. 1965
Varapuheenjohtaja, hallituksen
jäsen vuodesta 2000. Kauppa-
tieteiden maisteri. Turret Oy
Ab:n toimitusjohtaja.

Savox Oy Ab:n ja Finance Link
Oyj:n hallituksen puheenjohtaja
sekä Agrofin Oy Ab:n hallituksen
jäsen. Omistaa 30798 Fiskarsin
osaketta.

Ralf R. Böer s. 1948
Hallituksen jäsen vuodesta 2007.
Oikeustieteen kandidaatti. Foley
& Lardner LLP, toimitusjohtaja,
hallituksen puheenjohtaja ja
osakas 2002–.

Foley & Lardner LLP vuodesta
1974, osakas vuodesta 1981.

Plexus Corp.:n hallituksen jäsen.
Omistaa 5677 Fiskarsin osaketta.

Ilona Ervasti-Vaintola s. 1951
Hallituksen jäsen vuodesta 2004.
Varatuomari. Sampo-konsernin
päälakimies, lakiasiaintohtaja ja
johtoryhmän jäsen 2001–.

Mandatum Pankki Oyj, pää-
lakimies ja johtokunnan jäsen
1998–2001; Mandatum Co & Oy,
johtaja, partneri 1992–1998.

Fortum Oyj:n ja Suomalaisen
Kirjallisuuden Seura ry:n hallituk-
sen jäsen. Keskuskauppakamarin
lakivaliokunnan puheenjohtaja ja
yrityskauppalaautakunnan jäsen.
Omistaa 14000 Fiskarsin osaketta.

Gustaf Gripenberg s. 1952
Hallituksen jäsen vuodesta 1986.
Tekniikan tohtori. Professori,
Teknillinen Korkeakoulu.

Keskeinen työkokemus Teknilli-
sessä korkeakoulussa ja Helsingin
yliopistossa. Omistaa 236600
Fiskarsin osaketta.

Karl Grotenfelt s. 1944
Hallituksen jäsen vuodesta 2005.
Varatuomari. Famigro Oy:n
hallituksen puheenjohtaja.

A. Ahlström Oy, lakiasiaintohtaja,
hallinnollinen johtaja, paperi-
teollisuuden johtaja 1970–1986.

UPM-Kymmene Oyj:n ja Ahlström
Capital Oy:n hallituksen jäsen.
Omistaa 11680 Fiskarsin osaketta.

Karsten Slotte s. 1953
Hallituksen jäsen vuodesta 2008.
Diplomiekonomi. Oy Karl Fazer
Ab:n konsernijohtaja 2006–.

Cloetta Fazer AB (publ.), konserni-
johtaja 2002–2006; Cloetta Fazer
Konfektyr AB, toimitusjohtaja
2000–2002; Fazer Makeiset,
toimitusjohtaja 1997–2000.

Onninen Oy:n, Keskinäinen
työeläkevakuutusyhtiö Varman
ja Suomalais-ruotsalaisen
kauppakamarin hallituksen jäsen.
Omistaa 1000 Fiskarsin osaketta.

Jukka Suominen s. 1947
Hallituksen jäsen vuodesta 2008.
Diplomi-insinööri, ekonomi.

Silja Oyj Abp:n konsernijohtaja
1995–2000.

Huhtamäki Oyj:n ja Varustamo-
liikelaitoksen hallituksen jäsen,
Rederi AB Eckerön ja Merivaara
Oyj:n hallituksen puheenjohtaja.
Ei omista Fiskarsin osakkeita.

Osakeomistustiedot 31.12.2008

Kuvassa istumassa vasemmalta
oikealle Jukka Suominen,
Alexander Ehrnrooth, Kaj-Gustaf Bergh,
Gustaf Gripenberg ja seisomassa
Karl Grotenfelt, Paul Ehrnrooth,
Ralf R. Böer, Karsten Slotte sekä
Ilona Ervasti-Vaintola.

Konsernin johtoryhmä

Kari Kauniskangas s. 1962
Toimitusjohtaja, yhtiössä vuodesta 2008, kauppätieteiden maisteri.

Amer Sports Oyj, talvi ja ulkoilu-liiketoimintayksikön vetäjä 2007, konsernin myynti- ja jakelujohtaja 2004–2007; Amer Sports Europe GmbH, toimitusjohtaja 1999–2004.

Wärtsilä Oyj Abp:n hallituksen jäsen.

Omistaa 23 397 Fiskarsin osaketta.

Jutta Karlsson s. 1963
Päälakimies, yhtiössä vuodesta 2006, oikeustieteen kandidaatti, LL.M.

Asianajotoimisto LMR, lakimies 2003–2006; Council of the Baltic Sea States (Tukholma), Legal Advisor 2002–2004.

Ei omista yhtiön osakkeita.

Hille Korhonen s. 1961
Tuotanto-, hankinta- ja logistiikkajohtaja, yhtiössä vuodesta 2007, tekniikan lisensiaatti.

littala Group, tuotanto-, hankinta- ja logistiikkajohtaja 2003–2007; Nokia Oyj, logistiikan johtotehtävät 1996–2003.

Nokian Renkaat Oyj:n Raha-paja Oy:n hallituksen jäsen. Keskuskauppakamarin talouspoliittisen valiokunnan jäsen.

Ei omista yhtiön osakkeita.

Teemu Kangas-Kärki s. 1966
Talousjohtaja, yhtiössä vuodesta 2008, kauppätieteiden maisteri.

Alma Media Oyj, talousjohtaja 2003–2008; Kesko Oyj, talousjohtaja 2002–2003, Corporate Business Controller 2000–2001; Suomen Nestlé Oy, talousjohtaja 1999–2000.

Ei omista yhtiön osakkeita.

Max Alfthan s. 1961
Strategiajohtaja, yhtiössä vuodesta 2008, kauppätieteiden maisteri.

Amer Sports Oyj, viestintäjohtaja 2001–2008; Lowe & Partners, toimitusjohtaja 1998–2001; Oy Sinebrychoff Ab, markkinointijohtaja 1989–1998.

Suomen Lähikauppa Oy:n ja Nokian Panimo Oy:n hallituksen jäsen.

Omistaa 1 400 Fiskarsin osaketta.

Osakeomistustiedot 31.12.2008

Kuvassa vasemmalta Kari Kauniskangas, Jutta Karlsson, Hille Korhonen, Max Alfthan ja Teemu Kangas-Kärki.

Liiketoiminta-alueiden johto

Tero Vähäkylä s. 1958
johtaja, Home
yhtiössä vuodesta 2007
kauppatieteiden maisteri
ei omista yhtiön osakkeita

Paul Tonnesen s. 1964
johtaja, Garden & SOC, Amerikka
yhtiössä vuodesta 2007
MBA, kauppatieteiden kandidaatti
ei omista yhtiön osakkeita

Thomas Enckell s. 1963
johtaja, Garden, EMEA
yhtiössä vuodesta 2007
kauppatieteiden maisteri
ei omista yhtiön osakkeita

Jason R. Landmark s. 1967
johtaja, Outdoor, Amerikka
yhtiössä vuodesta 2001
kauppatieteiden kandidaatti
ei omista yhtiön osakkeita

Lars Gullikson s. 1963
johtaja, Outdoor, EMEA
yhtiössä vuodesta 2006
ekonomi
ei omista yhtiön osakkeita

Jukka Suonperä s. 1952
johtaja, veneet
yhtiössä vuodesta 2003
diplomi-insinööri
omistaa 1 470 Fiskarsin osaketta

Tomas Landers s. 1977
johtaja, kiinteistöt
yhtiössä vuodesta 2008
maatalous- ja metsätieteiden maisteri
ei omista yhtiön osakkeita

Osakeomistustiedot 31.12.2008

Tilinpäätös 2008

38	Hallituksen toimintakertomus
46	Konsernitilinpäätös, IFRS
46	• Konsernin tuloslaskelma
47	• Konsernin tase
48	• Konsernin rahavirtalaskelma
49	• Konsernin oman pääoman muutoslaskelma
50	• Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
50	1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet
54	2. Segmentti-informaatio
56	3. Uudelleenjärjestelykustannukset
56	4. Liiketoiminta- ja yrityshankinnat
57	5. Tuloslaskelman liitetiedot
59	6. Taseen varojen liitetiedot
63	7. Laskennalliset verosaamiset ja -velat
64	8. Taseen oman pääoman ja velkojen liitetiedot
68	9. Rahoituksen liitetiedot
72	10. Rahoitusriskien hallinta
73	11. Lähipiiritapahtumat
75	12. Muut liitetiedot
78	Viisivuotiskatsaus
79	Tietoja Fiskarsin osakkeista
80	Muita osake- ja osakastietoja
83	Emoyhtiön tilinpäätös, FAS
83	• Emoyhtiön tuloslaskelma
84	• Emoyhtiön tase
86	• Emoyhtiön rahavirtalaskelma
87	• Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma
88	• Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet
89	• Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
96	Hallituksen esitys yhtiökokoukselle
97	Tilintarkastuskertomus

Tässä vuosikertomuksessa esitetty konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionin hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Kaikki vuosikertomuksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovasta.

Hallituksen toimintakertomus

Tilikausi 2008 lyhyesti

Konsernin liikevaihto kasvoi 8 % ja oli 697,0 milj. euroa (647,0). Kasvua vauhditti vuonna 2007 tehdyt liittala Groupin ja Leborgnen yritysostot. Liiketoiminnan rahavirta pysyi vahvana ja oli 97,0 milj. euroa (82,0).

Liiketulos (EBIT) oli 70,9 milj. euroa (106,9) eli 10 % liikevaihdosta (17 %). Vuonna 2008 kirjattiin -34,9 milj. euroa (+1,4) kertaluonteisia eriä, joista 31,8 milj. euroa (0) johtui liiketoiminnan rakennemuutoksista. Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä, Wärtsilää ja puuvarannon arvonmuutosta oli 41,0 milj. euroa (51,1) eli 6 % liikevaihdosta (8 %).

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,64 euroa (1,40).

Liiketoiminnan uudelleenorganisointi

Fiskars on siirtymässä tuotantokeskeisestä toimintatavasta brändien ohjaamaan kuluttajälähtöiseen toimintaan. Osana siirtymää tehtiin useita organisaatiomuutoksia vuonna 2008.

KTM Kari Kauniskangas aloitti Fiskars Oyj Abp:n toimitusjohtajana vuoden alussa. Konsernin johtoryhmä muuttui talusjohtajan, tuotanto-, hankinta- ja logistiikka-johtajan sekä strategiajohtajan nimitysten myötä. Konsernin uusi johto on aktiivisesti mukana kaikkien liiketoiminta-alueiden strategisessa johtamisessa.

Uusi organisaatorakenne ja segmenttijako esiteltiin maaliskuussa 2008. Ensimmäisestä osavuositarkastuksesta lähtien operatiiviset segmentit ovat olleet: Amerikka, EMEA (Eurooppa, Lähi-Itä, Aasia ja Tyynenmeren alue), Wärtsilä (osakkuusyhtiö) sekä Muut, johon kuuluvat Inhan Tehtaat ja kiinteistötoimi. Liiketoiminta-alueet olivat

vuonna 2008: Garden (puutarha), Homeware (kodin tuotteet), Outdoor Recreation (ulkoilu), Craft (askartelu), Kiinteistöt sekä Inhan Tehtaat.

Marraskuussa 2008 konsernin alueelliset hallintotoiminnot poistettiin ja liiketoiminta-alueiden johdon roolia vahvistettiin. Amerikassa Garden- ja Craft-liiketoiminnot yhdistettiin uudeksi Garden & SOC (School, Office & Craft) -liiketoiminta-alueeksi. EMEA-alueella puutarha-liiketoiminnan johto siirrettiin Belgiasta Suomeen. Kaikkien liiketoiminta-alueiden johtajat raportoivat konsernin toimitusjohtajalle.

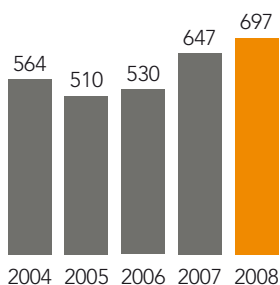
Näiden organisaatiomuutosten seurauksena Fiskarsin liiketoiminta-alueet ovat vuoden 2009 alusta lähtien: Home, Garden, Outdoor ja Muut. Saksien ja muiden askartelutuotteiden myynti raportoidaan jatkossa kodin tuotteiden tavoin Home-liiketoiminta-alueen osana. Inhan Tehtaat, joka valmistaa pääasiallisesti veneitä, sisältyy jatkossa Outdoor-liiketoiminta-alueeseen. Kiinteistöt siirtyvät Muut-liiketoiminta-alueeseen.

Konsernin tuloskehitys

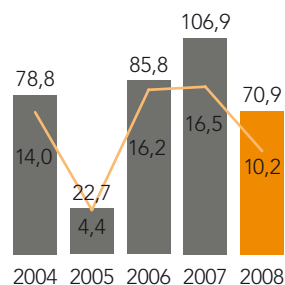
Fiskars-konsernin liikevaihto kasvoi 8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja oli 697,0 milj. euroa (647,0). Vertailukauden liikevaihto sisältää 1.9.2007 lähtien liittala Groupin sekä 1.5.2007 lähtien Leborgnen. Pro forma -liikevaihto vuonna 2007 oli 767,6 milj. euroa. Tähän verrattuna vuoden 2008 liikevaihto laski vertailukelpoisilla valuuttakursseilla 6 %.

Konsernin liiketulos (EBIT) oli 70,9 milj. euroa (106,9). Liiketulokseen sisältyy pääasiallisesti rakennemuutoksista johtuvia kertaluonteisia eriä -34,9 milj. euroa (+1,4), jotka

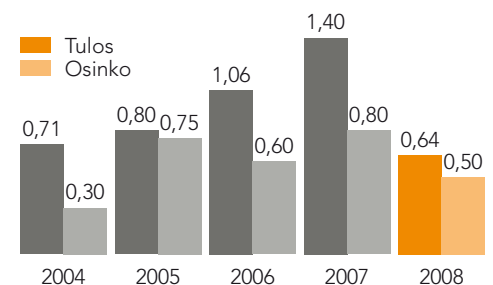
Liikevaihto, milj. €

Liiketulos, milj. € ja %

Tulos/osake ja osinko/osake, €

kirjattiin vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä. Fiskars-konsernin osuus osakkuusyhtiö Wärtsilän tuloksesta oli 70,5 milj. euroa (43,3) ja puuvarannon (biologisten varojen) arvonmuutos oli -5,6 milj. euroa (11,1). Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä, Wärtsilää ja puuvarannon arvonmuutosta oli 41,0 milj. euroa (51,1).

Konsernin tuotekehityskustannukset olivat 8,4 milj. euroa (7,4) eli 1 % liikevaihdosta (1 %). Kasvu johtui pääosin littala Groupin yritysostosta.

Nettorahoituskulut olivat 19,4 milj. euroa (10,7). Rahoituskustannusten kasvun aiheuttivat pääasiassa vuoden 2007 lainarahoituksella tehdyt yritysostot.

Tulos ennen veroja oli 51,5 milj. euroa (119,8). Vuoden 2008 luku sisältää -34,9 milj. euroa kertaluonteisia eriä vertailukauden 2007 sisältäessä Wärtsilän osakkeiden myyntivoittoa 23,7 milj. euroa. Tilikauden verot olivat 2,3 milj. euroa (11,4).

Tilikauden tulos oli 49,2 milj. euroa (108,4). Osakekohdainen tulos oli 0,64 euroa (1,40).

EMEA

EMEA-segmentin liikevaihto kasvoi 24 % ja oli 454,7 milj. euroa (365,9). Vuoden 2007 pro forma -liikevaihtoon

verrattuna laskua oli 6 %. Liiketulos ennen kertaluonteisia eriä oli 33,3 milj. euroa (36,4).

Toimintaympäristö muuttui merkittävästi vuoden aikana. Kuluttajien luottamus ja erityisesti vähittäismyyjien ostot heikkenivät vuoden loppua kohti. Markkinatilanne oli erityisen vaikea viimeisellä vuosineljänneksellä, joka on kodintuotteiden liiketoiminnan tärkein myyntiajanjakso. Myös euroa vastaan heikentyneet Englannin punta ja Ruotsin kruunu heikensivät liikevaihtoa.

EMEA-segmentin liiketulosta laskivat alentuneet myyntivolyymit. Osana Fiskarsin ja littala Groupin toiminnan integraatiota yhdistettiin Norjan ja Tanskan myyntiyhtiöt, mikä toi synergiasäästöjä. Höganäs:n tehdas Ruotsissa lakkautettiin vuoden 2008 aikana kannattavuuden parantamiseksi ja toimintojen tehostamiseksi.

Vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta Homeware-liiketoiminta-alueen suora kuluttajamyynä kehittyi kohtuullisen hyvin. Vuoden aikana avattiin seitsemän uutta littala-myyntialuetta ja kolme littala-outletia. Myös vertailukelpoinen kasvu jatkui.

Puutarhaliiketoiminta kehittyi vuoden aikana positiivisesti Itä-Euroopassa ja Venäjällä, mutta Länsi-Euroopan markkinat eivät saavuttaneet vuoden 2007 liikevaihtoa-

Liikevaihto, toiminnalliset segmentit	2008 M€	%	2007 M€	%	Muutos, %
EMEA	454,7	65,2	365,9	56,6	24
Amerikka	219,6	31,5	255,3	39,5	-14
Muut	40,4	5,8	45,9	7,1	-12
Segmenttien välinen myynti	-17,7	-2,5	-20,1	-3,2	
Konserni yhteensä	697,0	100,0	647,0	100,0	8

Liiketulos, toiminnalliset segmentit	2008 M€	2007 M€	Muutos, M€
EMEA	25,1	36,4	-11,3
Amerikka	-3,9	22,0	-25,9
Muut	-8,0	14,6	-22,6
Osakkuusyhtiö Wärtsilä	70,5	43,3	27,2
Kohdistamattomat ja eliminoinnit	-12,7	-9,4	-3,3
Konserni yhteensä	70,9	106,9	-35,9

tasoa. Pääsyyinä tuloksen heikkenemiseen olivat epäsuotuisat sääolosuhteet, jotka laskivat sekä puutarhatyökalujen myyntiä keväällä että lumityökalujen myyntiä viimeisellä vuosineljänneksellä.

Outdoor Recreation -liiketoiminta-alueen liikevaihto laski, vaikka uusi hyvinvointituotteiden kategoria menestyi markkinoilla hyvin.

Tilikauden investoinnit koostuivat pääasiallisesti uusien myymälöiden avaamisesta sekä tuotannon ja logistiikan investoinneista. Investoinnit olivat yhteensä 21,8 milj. euroa (181,5). Vertailukausi sisälsi Iittala Groupin ja Leborgnen yritysostot.

EMEA-segmentin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 3 042 henkilöä (3 228).

Amerikka

Amerikka-segmentin liikevaihto laski 14 % ja oli 219,6 milj. euroa (255,3) vuonna 2008. Liikevaihto US-dollarin valuuttakurssilla laski 7 % 323,6 milj. dollariin (348,6). Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä heikkeni 16,3 milj. euroon (22,0).

Yhdysvaltain talouden laskusuhdanne vaikutti kuluttajien luottamukseen ja erityisesti vähittäismyyjien ostokäyttäytymiseen vielä merkittävämmän kuin Euroopassa. Amerikka-segmentin myynnin lasku oli seurausta vähittäiskauppioiden ostojen vähentymisestä, jota vahvisti kuluttajien ostojen suuntautuminen edullisempiin tuotteisiin.

Myyntivolyymien pienenemisen lisäksi Amerikka-segmentin tulokseen vaikuttivat raaka-aineiden ja öljyn hintojen nousu ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Myös US-dollarin lasku erityisesti suhteessa Kiinan renminbiin vaikutti hankinnan ja valmistuksen kuluihin.

Amerikan puutarhaliiketoiminnan myynti nousi, erityisen voimakasta kasvu oli Kanadassa. Talouden epävarmuus vaikutti merkittävästi askartelutuotteiden myynnin laskuun markkinoilla. Myös Outdoor Recreation -alueen liikevaihto laski hieman viime vuodesta.

Tilikauden investoinnit olivat 3,0 milj. euroa (3,2), ja ne koostuivat etupäässä tuotannon investoinneista.

Amerikka-segmentin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 799 henkilöä (939).

Inhan Tehtaat

Fiskarsin tytäryhtiö Inhan Tehtaat valmistaa pääasiassa Buster-alumiiniveneitä. Inhan Tehtaiden liikevaihto vuonna 2008 oli 35,2 milj. euroa (42,1), laskua edelliseen vuoteen oli 16 %. Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä oli -3,3 milj. euroa (3,3).

Yleinen taloudellinen tilanne vaikutti voimakkaasti venemarkkinoihin. Uusien veneiden rekisteröintien määrä tippui Inhan Tehtaiden tärkeimmillä markkinoilla, vaikka Buster-veneiden markkinaosuus kasvoi vuoden aikana.

Toiminta sopeutettiin loppuvuodesta vastaamaan muuttunutta markkinakysyntää ja parantamaan liiketoiminnan kannattavuutta. Muutokset johtivat lomautuksiin ja henkilöstövähennyksiin. Myös yhtiön saranaliiketoiminta lakkautettiin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä.

Tilikauden investoinnit olivat 1,9 milj. euroa (3,6). Suurimmat investoinnit liittyivät koneiden ja kaluston uusimisesta. Henkilöstön määrä tilikauden lopussa oli 227 (306).

Liikevaihto, liiketoiminta-alueet	2008 M€	%	2007 M€	%	Muutos, %
Garden	231,2	33,2	240,3	37,1	-4
Homeware	242,6	34,8	142,2	22,0	71
Craft	74,1	10,6	97,5	15,1	-24
Outdoor Recreation	110,0	15,8	122,4	18,9	-10
Inhan Tehtaat	35,2	5,1	42,1	6,5	-16
Kiinteistöt	5,9	0,8	5,6	0,9	5
Kohdistamattomat ja eliminoinnit	-2,0	-0,3	-3,1	-0,5	
Konserni yhteensä	697,0	100,0	647,0	100,0	8

Kiinteistöt

Kiinteistöliiketoimintaan kuuluvat yhtiön metsä- ja maaomaisuuden hallinnointi sekä kiinteistöjen sisäinen ja ulkoinen vuokraus.

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto oli 5,9 milj. euroa (5,6) vuonna 2008. Liiketulos (EBIT) oli -4,4 milj. euroa (11,3) ja puuvarannon arvon muutos -5,6 milj. euroa (11,1).

Biologisten varojen (puuvarannon) arvonmäärityksessä käytettävää kirjanpidollista arviota muutettiin vuonna 2008. Nyt käyvän arvon määrityksessä käytetään kolmen vuoden keskimääräistä kantohintaa, mikä heijastaa puuvarannon vakaata luonnetta.

Tilikauden investoinnit olivat 1,8 milj. euroa (1,8). Henkilöstön määrä tilikauden lopussa oli 24 (24).

Osakkuusyhtiö Wärtsilä

Merenkulun ja energia-alan ratkaisujen johtava toimittaja Wärtsilä Oyj Abp on osakkuusyhtiönä olennainen osa Fiskars-konsernia. Fiskarsin osuus Wärtsilän tuloksesta vuonna 2008 oli 70,5 milj. euroa (43,3). Lukuun sisältyy Fiskarsin osuuden kasvu 5,8 milj. eurolla Wärtsilän omasta pääomasta maaliskuun 2008 rahastoannin yhteydessä. Fiskars sai osinkotuottoja Wärtsilältä tilikauden 2008 aikana 67,2 milj. euroa (27,7).

Vuoden lopussa Fiskars-konsernin omistusosuus Wärtsilän osakkeista oli 17,1 % (16,5 %) ja äänistä 17,1 % (32,2 %). Osakkeet omistaa Fiskarsin kokonaan omistama tytäryhtiö Avlis AB. Wärtsilän yhtiökokous päätti 19.3.2008 yhdistää A- ja B-osakesarjat. Vaikka Fiskars-konsernin äänivalta laski 32,2 prosentista alle 20 prosenttiin, Fiskars

on edelleen Wärtsilän suurin yksittäinen osakkeenomistaja yli 17 prosentin äänivallalla. Fiskarsin hallituksen puheenjohtaja Kaj-Gustaf Bergh ja Fiskarsin toimitusjohtaja Kari Kauniskangas valittiin Wärtsilän hallitukseen. Fiskars arvioi, että sillä on IAS 28:n tarkoittama merkittävä vaikutusvalta Wärtsilässä ja käsittelee siten Wärtsilää edelleen osakkuusyhtiönä.

Osakkuusyhtiöosuuden tasearvo oli vuoden lopussa 263,5 milj. euroa (278,3), johon sisältyi liikearvoa 61,2 milj. euroa (61,2). Fiskarsin Wärtsilä-osakkeiden markkina-arvo oli katsauskauden lopussa 353,9 milj. euroa (833,2), ja osakkeen hinta oli 21,01 euroa.

Tase, rahavirta ja rahoitus

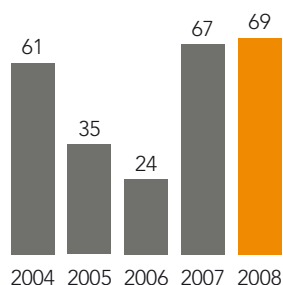
Liiketoiminnan rahavirta vuonna 2008 oli 97,0 milj. euroa (82,0). Rahavirtaan sisältyy 67,2 milj. euroa Wärtsilän osinkoja (27,7). Investointien rahavirta oli -25,8 milj. euroa (-183,4) ja rahavirta investointien jälkeen 71,2 milj. euroa (-101,4).

Fiskarsin nettokäyttöpääoma vuoden 2008 lopussa oli 149,4 milj. euroa (162,1). Pitkäaikaiset varat olivat yhteensä 680,6 milj. euroa (713,1), josta aineettomia hyödykkeitä oli 131,0 milj. euroa ja liikearvoa 99,2 milj. euroa.

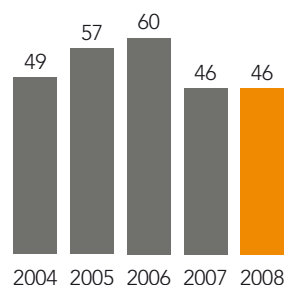
Konsernin taloudellinen asema on edelleen vahva. Tilikauden lopussa oma pääoma oli 446,7 milj. euroa (478,3). Konsernin omavaraisuusaste oli 46 % (46 %) ja nettovelkaantumisaste 69 % (67 %).

Tilikauden lopussa rahavarat olivat 11,3 milj. euroa (34,5). Korollinen nettovelka oli 309,9 milj. euroa, joka oli 9,1 milj. euroa vähemmän kuin edellisen tilikauden lopus-

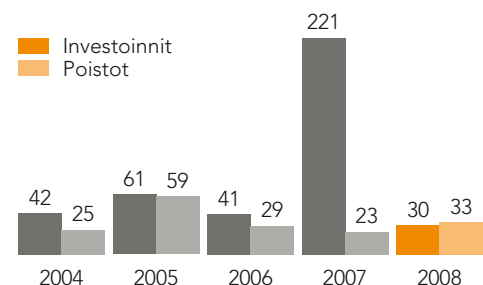
Nettovelkaantumisaste, %

Omavaraisuusaste, %

Investoinnit ja poistot, milj. €

sa. Lyhytaikaisten velkojen osuus korollisesta velasta oli 183,7 milj. euroa (228,9) ja pitkäaikaisten velkojen osuus 137,5 milj. euroa (124,6). Lyhytaikaiset velat ovat ensisijaisesti liikkeelle laskettuja yritystodistuksia.

Lisäksi konsernilla oli 405,0 milj. euroa (425,0) käyttämättömiä sitovia pitkäaikaisia valmiusluottoja pääosin pohjoismaisissa pankeissa. Talouskriisillä ei ole ollut merkittävää vaikutusta yhtiön rahoitukseen.

Investoinnit

Tilikauden investoinnit olivat yhteensä 29,8 milj. euroa (220,6). Investoinnit koostuivat pääosin korvausinvestoinneista ja Homeware-liiketoiminnan uusien myymälöiden avauksista. Investointeihin sisältyy myös littala Group Oy Ab:n vähemmistöosakkeista maksettu 3,1 milj. euroa toisella vuosineljänneksellä. Vertailukaudella investointeihin sisältyivät littala Groupin ja Leborgnen yritysostot sekä investoinnit Wärtsilän A-sarjan osakkeisiin.

Henkilöstö

Vuoden lopussa konsernin henkilöstön määrä oli 4 119 (4 515), joista 3 042 (3 228) työskenteli EMEA-alueella, 799 (939) Amerikka-alueella ja 278 (348) Muut-segmentin yksiköissä (Inhan Tehtaat, Kiinteistöt ja konsernihallinto). Suomessa konserni työllisti 1 722 henkilöä (1 853).

Henkilöstön väheneminen Amerikassa johtui toimintojen uudelleenjärjestelyistä etupäässä Craft- ja Outdoor Recreation -liiketoiminta-alueilla. EMEA-segmentissä

henkilöstömäärää vähensivät Höganäsin tehtaan sulkeminen ja muut Homeware-alueen tuotannon muutokset, mutta toisaalta määrää nosti uusien littala-myymlöiden ja -outletien avautuminen. Muut-segmentin henkilöstömäärää vähensivät tuotannon supistukset Inhan Tehtailla.

Tilikauden 2008 palkat ja palkkiot olivat yhteensä 186,8 milj. euroa (146,1).

Muutokset konsernin johdossa

KTM Kari Kauniskangas aloitti Fiskars Oyj Abp:n toimitusjohtajana vuoden 2008 alussa.

Maaliskuussa 2008 tekn. lis. Hille Korhonen nimitettiin Fiskars-konsernin tuotanto-, hankinta- ja logistiikkajohtajaksi. KTM Teemu Kangas-Kärki nimitettiin talousjohtajaksi huhtikuussa 2008. Hän aloitti tehtävässään elokuussa 2008. KTM Max Alfthan nimitettiin strategiajohtajaksi elokuussa 2008. Hän aloitti tehtävässään marraskuussa 2008. Korhonen, Kangas-Kärki ja Alfthan kuuluvat kaikki konsernin johtoryhmään.

Fiskarsin kiinteistöliiketoiminnan johtaja ja konsernin varatoimitusjohtaja Ingmar Lindberg jäi eläkkeelle vuoden 2008 lopussa. Uudeksi kiinteistöliiketoiminnan johtajaksi nimitettiin MMM Tomas Landers. Hän aloitti 1.12.2008 ja otti vastuun kiinteistöliiketoiminnasta vuoden 2009 alussa.

Konsernin johtoryhmän jäsenistä talousjohtaja Maija Elenius, rahoitusjohtaja Juha Rauhala ja viestintäjohtaja Leena Kahila-Bergh lopettivat yhtiön palveluksessa vuoden 2008 aikana.

Henkilöstö, toiminnalliset segmentit	31.12.08	%	31.12.07	%	Muutos, %
EMEA	3042	73,9	3228	71,5	-6
Amerikka	799	19,4	939	20,8	-15
Muut	278	6,7	348	7,7	-20
Konserni yhteensä	4119	100,0	4515	100,0	-9

Marraskuussa 2008 Amerikka-segmentin Garden & SOC (School, Office & Craft) -liiketoiminta-alueen johtajaksi nimitettiin Paul Tonnesen ja EMEA-alueen puutarhaliiketoiminnan johtajaksi Thomas Enckell. Tonnesen oli aikaisemmin vastuussa Fiskars Amerikan Garden-liiketoiminta-alueesta. Enckell vastasi aikaisemmin littala Groupin tukkumyynnistä.

Fiskars Brands Inc:n toimitusjohtaja Jim Purdin, Garden-liiketoiminta-alueen johtaja Francis Kint, Craft-liiketoiminta-alueen johtaja Chad Vincent, Amerikka-segmentin talousjohtaja Jerome Klein, EMEA-segmentin talousjohtaja Elly Piccart ovat lopettaneet yhtiössä.

Corporate Governance

Fiskars noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistyksen antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance), joka astui voimaan 1.1.2009.

Fiskars noudattaa myös NASDAQ OMX Helsinki Oy:n 2.6.2008 voimaan astunutta uutta sisäpiiriohjetta ja yhtiön omaa sisäpiiriohjetta, joka astui voimaan 5.8.2008.

Riskit ja liiketoiminnan epävarmuustekijät

Fiskars valmistaa ja myy kuluttajille suunnattuja tuotteita. Yleisen taloudellisen tilanteen ja kulutuskyvyn heikentymisellä Fiskarsille tärkeillä markkinoilla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa saattaa olla negatiivinen vaikutus yhtiön liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Fiskarsin tuotteita myydään sekä tukku- ja vähittäisliikkeille että suoraan kuluttajille omien liikkeiden kautta. Suurten asiakkaiden menettäminen, asiakkaiden taloudelliset ongelmat tai vakava häiriö erikoistuneen jakelukanavan toiminnassa voi vaikuttaa konsernin toimintaan ja tulokseen negatiivisesti. Suurimman asiakkaan osuus konsernin myynnistä oli vuonna 2008 noin 5 % (noin 6 % vuonna 2007).

Fiskars käyttää tuotteidensa valmistukseen aiempaa enemmän alihankkijoita ja yhteistyökumppaneita. Oman tuotannon osuus on laskenut ja yhtiön riippuvuus toimitusketjusta on vastaavasti lisääntynyt. Toimitusketjun hallinta muodostaa sekä ohjauksen että saatavuusriskin.

Äkillisillä muutoksilla raaka-aineiden tai energian hinnoissa saattaa olla vaikutusta konsernin tulokseen. Yhtiölle merkittävimpiä raaka-aineita ovat teräs, alumiini ja muovi.

Sää ja kausivaihtelut vaikuttavat joidenkin yhtiön myymien tuotteiden kysyntään, kuten puutarhatyökalujen kysyntään keväällä. Normaalisti poikkeavat sääolosuhteet

voivat vaikuttaa kausituotteiden myyntiin negatiivisesti. Konserniin kuuluvien kodintuotteiden myynti painottuu voimakkaasti viimeiselle vuosineljännekselle. Mahdolliset ongelmat tuotteiden saatavuudessa tai kysynnässä viimeisen neljänneksen aikana saattavat vaikuttaa merkittävästi koko tilikauden tulokseen.

Fiskars omistaa 17,1 % osuuden osakkuusyhtiö Wärtsilä Oyj Abp:n osakkeista. Merkittävät muutokset Wärtsilän kannattavuudessa tai sen maksamien osinkojen määrässä vaikuttavat Fiskarsin kannattavuuteen ja kassavirtaan.

Ympäristö

Yhtiö ei seuraa erikseen ympäristökustannuksia, koska ne liittyvät tiiviisti normaaliin liiketoimintaan ja sen kehittämiseen. Tilikauden 2008 aikana ei tehty merkittäviä ympäristöinvestointeja. Homeware-liiketoiminta-alueen tuotanto kuluttaa energiaa muuta Fiskarsin tuotantoa enemmän.

Konsernin tuotantotoiminta on luonteeltaan enimmäkseen sellaista, johon ei liity merkittäviä ympäristöriskejä. Tuotantolaitoksilla on voimassaolevat ympäristöluvat, jotka määrittelevät tuotantotoiminnan ympäristövaikutusten ylärajat. Yleisten ympäristömääräysten muuttuminen voi vaikuttaa voimassa oleviin ympäristölupiin. Muuttuviin säännöksiin sopeutuminen voi edellyttää nykyisten tuotantomenetelmien muuttamista tai investointeja uusiin laitteisiin. Tämä voi aiheuttaa lisäkustannuksia.

Osakkeet

Fiskars Oyj Abp:lla on kaksi osakesarjaa, A- ja K-osakkeet. Yhtiön A-sarjan osakkeilla on yksi ääni ja K-sarjan osakkeilla 20 ääntä. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-osakkeelle on maksettava vähintään kaksi (2) prosenttiyksikköä suurempi osinko kuin K-osakkeelle.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärät eivät muuttuneet tilikauden aikana. Yhtiön osakekanta oli katsauskauden lopussa yhteensä 54 944 492 A-osaketta (71 % osakkeista ja 11 % äänistä) sekä 22 565 708 K-osaketta (29 % ja 89 %) eli yhteensä 77 510 200 osaketta ja 506 258 652 ääntä.

Molempien osakesarjojen osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,00 euroa. Osakepääoma oli tilikauden lopussa 77 510 200 euroa.

Ryhmä osakkeenomistajia, jotka edustivat yli 5 % mutta alle 10 % Fiskars Oyj Abp:n äänivallasta, lähestyi lokakuussa 2008 yhtiön hallitusta pyynnöllä selvittää mahdollisuutta yhdenmukaisen äänioikeuden käyttöönotosta yhtiön osakesarjoille. Hallitus päätti selvittää asiaa.

Omien osakkeiden osto ja myynti

Yhtiön hallituksella oli varsinaiseen yhtiökokoukseen 25.3.2008 asti valtuutus hankkia ja luovuttaa yhtiön osakkeita siten, että osakkeiden yhteenlaskettu nimellisarvo ja niiden tuottama äänimäärä on enintään kymmenen prosenttia (10 %) yhtiön osakepääomasta ja kaikkien osakkeiden äänimäärästä. 25.3.2008 yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen hankkimaan ja luovuttamaan yhtiön omia osakkeita siten, että hankittavien tai luovutettavien osakkeiden enimmäismäärä on alle viisi prosenttia (5 %) yhtiön kaikista osakkeista.

Tammikuussa 2008 yhtiö myi toimitusjohtajalle yhteensä 15 397 A-osaketta pörssin kautta markkinahintaan (11,20 euroa/osake). Yhtiölle kertyi tästä 0,1 miljoonan myyntivoitto, joka kirjattiin suoraan omaan pääomaan.

Tämän jälkeen yhtiö ei ole käyttänyt valtuutustaan hankkia tai luovuttaa yhtiön osakkeita. Tilikauden lopussa yhtiön hallussa oli omia osakkeita 112 115 kpl A-osakkeita ja 420 kpl K-osakkeita, mikä vastaa 0,15 % yhtiön osakkeista ja 0,02 % äänistä.

Osakkeiden hinta

Fiskarsin molemmat osakesarjat noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n large cap -listalla. Fiskarsin A-osakkeen kurssi oli joulukuun lopussa 6,96 euroa (13,30) ja K-osakkeen 11,15 euroa (14,45).

Yhtiön osakekannan markkina-arvo omia osakkeita

lukuun ottamatta oli tilikauden lopussa 633 milj. euroa.

Osakevaihto vuoden 2008 aikana oli 5,1 miljoonaa osaketta (12,7).

Muutokset omistussuodussa

Fiskars Oyj Abp:n 18.11.2008 saaman tiedon mukaan Virala Oy Ab:n osuus Fiskars Oyj Abp:n äänimäärästä väheni alle viidennekseen (20 %). Uusi osuus oli 19,87 % äänimäärästä ja 10,63 % osakepääomasta.

Tilikauden aikana yhtiölle ei ole ilmoitettu muista merkittävistä muutoksista suurimpien osakkeenomistajien omistuksissa.

Varsinainen yhtiökokous 2008

Fiskars Oyj Abp:n varsinaisessa yhtiökokouksessa 25.3.2008 vahvistettiin vuoden 2007 tilinpäätös. Osinkoa päätettiin maksaa A-osakkeille 0,80 euroa/osake, yhteensä 43 865 901,60 euroa, ja K-osakkeille 0,78 euroa/osake, yhteensä 17 600 924,64 euroa, eli yhteensä 61 466 826,24 euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 28.3.2008. Osinko maksettiin 4.4.2008. Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnettiin vastuuvapaus tilikaudelta 2007.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin yhdeksän. Hallituksen jäseniksi valittiin Kaj-Gustaf Bergh, Ralf Böer, Alexander Ehrnrooth, Paul Ehrnrooth, Ilona Ervasti-Vaintola, Gustaf Gripenberg, Karl Grotenfelt, Karsten Slotte ja Jukka Suominen. Hallituksen jäsenten toimikausi

Euron arvo dollareina, USD

Euron kurssi muissa valuutoissa

	Tuloslaskelma		Tase	
	2008	2007	2008	2007
USD	1,345	1,457	1,392	1,472
GBP	0,904	0,721	0,953	0,733
DKK	7,450	7,460	7,451	7,458
SEK	10,754	9,432	10,870	9,442
NOK	9,423	8,012	9,750	7,958

päättyy vuoden 2009 varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Tilintarkastajaksi valittiin KPMG Oy Ab, joka nimesi KHT Mauri Palvin päävastuulliseksi tilintarkastajaksi.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan yhtiön omia osakkeita yhtiön vapaalla omalla pääomalla enintään 2747 224 kpl A-osaketta ja enintään 1 128 285 kpl K-osaketta, enintään hankintahetkellä Fiskars Oyj Abp:n osakkeesta julkisessa kaupankäynnissä maksettavalla korkeimmalla hinnalla. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden luovuttamisesta muutoin kuin siinä suhteessa, jossa osakkeenomistajilla on etuoikeus hankkia yhtiön omia osakkeita, enintään 2747 224 kpl A-osaketta ja enintään 1 128 285 kpl K-osaketta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka.

Yhtiökokous päätti myös muuttaa yhtiöjärjestystä. Yhtiöjärjestyksen muutokset merkittiin kaupparekisteriin 21.4.2008.

Hallituksen järjestäytymiskokous

Järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Kaj-Gustaf Berghin ja varapuheenjohtajiksi Alexander Ehrnroothin ja Paul Ehrnroothin.

Hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Gustaf Gripenbergin ja jäseniksi Ilona Ervasti-Vaintolan, Alexander Ehrnroothin, Paul Ehrnroothin ja Karsten Slotten. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi hallitus valitsi Kaj-Gustaf Berghin ja jäseniksi Ralf Böerin, Karl Grotenfeltin ja Jukka Suomisen. Nimitysvaliokunnan puheenjohtajaksi hallitus valitsi Kaj-Gustaf Berghin ja jäseniksi Alexander Ehrnroothin ja Paul Ehrnroothin.

Varsinainen yhtiökokous 2009

Fiskars Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 16. maaliskuuta 2009 klo 15 alkaen Helsingin Messukeskuksessa.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Tilikauden 2008 päättyessä emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma oli 460,5 milj. euroa (894,8).

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle jaettavaksi osinkoa A-osakkeille 0,50 euroa/osake ja K-osakkeille 0,48 euroa/osake vuodelta 2008.

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 54 832 377 A-osaketta ja 22 565 288 K-osaketta, yhteensä 77 397 665 osaketta. Osinkoa jaettaisiin siten yhteensä:

	Osakkeita, kpl	Osinko, euroa/osake	Yhteensä
A-osakkeet	54 832 377	0,50	27 416 188,50
K-osakkeet	22 565 288	0,48	10 831 338,24
Yhteensä	77 397 665		38 247 526,74

Tämän jälkeen käyttämättömiksi voittovaroiksi emoyhtiön jää 422,3 milj. euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaarana hallituksen käsityksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Näkymät vuodelle 2009

Markkinatilanteen arvioidaan pysyvän epävakaana vuonna 2009, koska tilanne sekä Pohjois-Amerikan että Euroopan markkinoilla näyttää jatkuvan erittäin haastavana. Kuluttajakäytön arvioidaan heikentyvän edellisestä vuodesta, mikä vaikuttaa Fiskarsin liikevaihdon kehittymiseen.

Fiskarsin organisaattiorakennetta on uudistettu ja kustannusrakennetta ollaan leikkaamassa vastaamaan arvioitua kuluttajakäytintä vuonna 2009. Samalla varmistetaan Fiskarsin kilpailukykyä markkinoilla. Tarkennettu liiketoiminnan fokus erikoistuneisiin liiketoiminta-alueisiin ja brändeihin sekä uusien tuotteiden kehittäminen ovat jatkossakin yhtiön tärkeimpiä menestystekijöitä haastavassa markkinaympäristössä.

Fiskars-konsernin vuoden 2009 liikevaihdon arvioidaan laskevan edellisen vuoden liikevaihtoon verrattuna. Liikevoiton arvioidaan olevan alemmalla tasolla kuin vuonna 2008, ilman kertaluonteisia eräiä, osuutta osakkuusyhtiö Wärtsilän tuloksesta ja puuvarannon käyvän arvon muutosta.

Osakkuusyhtiö Wärtsilällä on edelleen suuri vaikutus konsernin tulokseen ja kassavirtaan vuonna 2009.

Helsingissä 12. helmikuuta 2009

Fiskars Oyj Abp
Hallitus

Konsernin tuloslaskelma

M€	Liite	2008		2007	
Liikevaihto		697,0		647,0	
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-483,5		-439,2	
Bruttokate		213,5	30,6 %	207,8	32,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	5.1	2,9		5,8	
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos		-5,6		11,1	
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-129,8		-100,2	
Hallinnon kulut		-54,4		-49,3	
Tutkimus- ja kehittämismenot		-8,4		-7,4	
Liiketoiminnan muut kulut	5.3	-17,8		-4,2	
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	6.6	70,5		43,3	
Liiketulos		70,9	10,2 %	106,9	16,5 %
Rahoitustuotot ja -kulut	5.9	-19,4		12,9	
Tulos ennen veroja		51,5	7,4 %	119,8	18,5 %
Tuloverot	5.10	-2,3		-11,4	
Tilikauden tulos		49,2	7,1 %	108,4	16,8 %
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajat		49,3		108,0	
Vähemmistö		-0,1		0,3	
		49,2		108,4	
Emoyhtiön omistajille kuuluva tulos/osake, euroa (laimentamaton)		0,64		1,40	
Tulos/osake, euroa (laimennettu)		0,64		1,40	

Konsernin laskelma kirjatuista tuotoista ja kuluista

Tilikauden tulos		49,2		108,4	
Muuntoeron muutos		-1,9		-10,4	
Suoraan omaan pääomaan kirjatut muutokset osakkuusyhtiöissä		-18,1		-0,2	
Ulkomaisten yksiköiden nettosijoitusten suojaus verovaikutuksen jälkeen		0,7		2,5	
Etuuspoijaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) verovaikutuksen jälkeen		-0,2		2,0	
Muut muutokset		0,2		0,1	
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut		-19,3		-5,9	
Tilikauden kokonaistuotot ja -kulut		29,9		102,5	
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajat		30,0		102,2	
Vähemmistö		-0,1		0,3	
		29,9		102,5	

Konsernin tase

M€	Liite	31.12.2008		31.12.2007	
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet	6.1	131,0		134,0	
Liikearvo	6.2	99,2		99,8	
Aineelliset hyödykkeet	6.3	113,2		121,7	
Biologiset varat	6.4	39,3		44,9	
Sijoituskiinteistöt	6.5	7,7		8,4	
Osuudet osakkuusyhtiöissä	6.6	263,5		278,3	
Rahoitusvarat					
Osakkeet, käypään arvoon tulosvaikuttaisesti	6.7	2,9		3,0	
Muut sijoitukset	6.8	2,2		2,3	
Laskennalliset verosaamiset	7	21,7		20,6	
Pitkäaikaiset varat yhteensä		680,6	70 %	713,1	68 %
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	6.9	159,8		173,7	
Myyntisaamiset ja muut saamiset	6.1	109,6		119,8	
Verosaamiset		8,4		6,0	
Rahavarat	6.11	11,3		34,5	
Lyhytaikaiset varat yhteensä		289,0	30 %	334,1	32 %
Varat yhteensä		969,7	100 %	1 047,1	100 %
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Oma pääoma					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		446,7		477,8	
Vähemmistöosuus		0,0		0,5	
Oma pääoma yhteensä		446,7	46 %	478,3	46 %
Pitkäaikaiset velat					
Korolliset velat	8.2	137,5		124,6	
Muut velat		1,4		4,7	
Laskennalliset verovelat	7	49,3		51,7	
Eläkevelvoitteet	8.6	9,2		9,4	
Varaukset	8.3	13,4		6,2	
Pitkäaikaiset velat yhteensä		210,8	22 %	196,7	19 %
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat	8.4	183,7		228,9	
Ostovelat ja muut velat	8.5	121,9		139,4	
Verovelat		6,6		3,8	
Lyhytaikaiset velat yhteensä		312,2	32 %	372,1	36 %
Oma pääoma ja velat yhteensä		969,7	100 %	1 047,1	100 %

Konsernin rahavirtalaskelma

M€	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulos ennen veroja	51,5	119,8
Oikaisut		
Poistot	32,9	23,2
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot	0,0	-26,1
Osuus osakkuusyhtiötuloksesta	-70,5	-43,3
Tuotot sijoituksista	-1,0	-3,0
Korkokulut	20,4	13,7
Biologisten varojen muutos	5,6	-10,0
Muut liiketoimet joihin ei liity maksutapahtumaa	0,0	2,7
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	39,0	77,0
Käyttöpääoman muutos		
Korottomien saamisten muutos	10,9	-9,7
Vaihto-omaisuuden muutos	10,6	-1,5
Korottomien velkojen muutos	-7,5	11,4
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	53,0	77,2
Osinkotuotot, osakkuusyhtiö	67,2	27,7
Maksetut rahoituskulut (netto)	-18,0	-11,8
Maksetut verot	-5,2	-11,2
Liiketoiminnan rahavirta (A)	97,0	82,0
Investointien rahavirta		
Liiketoimintojen ja tytäryhtiöiden hankinnat	-3,1	-169,3
Investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin	-25,4	-20,5
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot	4,1	6,5
Muu investointien rahavirta	-1,4	0,0
Investointien rahavirta (B)	-25,8	-183,4
Rahoitustoimintojen rahavirta		
Omien osakkeiden myynti	0,2	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	62,2	0,6
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-0,1	-0,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-85,6	137,6
Rahoitusleasingmaksut	-3,4	-1,8
Muiden rahoituserien rahavirta	-3,5	0,9
Maksetut osingot	-61,5	-46,0
Rahoitustoimintojen rahavirta (C)	-91,7	91,3
Likvidien varojen muutos (A+B+C)	-20,5	-10,2
Likvidit varat kauden alussa	34,5	44,9
Kurssimuutosten vaikutus	-2,8	-0,3
Likvidit varat kauden lopussa	11,3	34,5

Konsernin oman pääoman muutoslaskelma

M€	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma:					Vähemmistö- osuus	Yhteensä
	Osake- pääoma	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahastot	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot		
31.12.2006	77,5	-0,9	21,6	-1,5	325,0	0,0	421,8
Muuntoeron muutos				-10,4		0,0	-10,4
Muutokset osakkuusyhtiössä			-0,2				-0,2
Ulkomaisten yksiköiden nettosijoitusten suojaus verovaikutuksen jälkeen				2,5			2,5
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) verovaikutuksen jälkeen					2,0		2,0
Muut muutokset						0,1	0,1
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut			-0,2	-7,8	2,0	0,1	-5,9
Katsauskauden tulos					108,0	0,3	108,4
Kauden kokonaistuotot ja -kulut			-0,2	-7,8	110,0	0,5	102,5
Maksetut osingot					-46,0		-46,0
31.12.2007	77,5	-0,9	21,4	-9,3	389,1	0,5	478,3
Muuntoeron muutos				-1,9		0,0	-1,9
Muutokset osakkuusyhtiössä			-12,8	-5,9	0,7		-18,1
Ulkomaisten yksiköiden nettosijoitusten suojaus verovaikutuksen jälkeen				0,7			0,7
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset voitot (tappiot) verovaikutuksen jälkeen					-0,2		-0,2
Muut muutokset		0,1			0,5	-0,5	0,2
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut		0,1	-12,8	-7,1	1,0	-0,4	-19,3
Katsauskauden tulos					49,3	-0,1	49,2
Kauden kokonaistuotot ja -kulut		0,1	-12,8	-7,1	50,3	-0,5	29,9
Maksetut osingot					-61,5		-61,5
31.12.2008	77,5	-0,8	8,5	-16,5	377,9	0,0	446,7

Käyvän arvon rahasto sisältää Fiskarsin omistusosuuden mukaisen osuuden osakkuusyhtiö Wärtsilän käyvän arvon rahastosta ja sen muutoksesta.

Ulkomaisten yksiköiden nettosijoitusten suojaus on uudelleenluokiteltu muuntoeroihin 1.1.2008 alkaen.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan kuvaus

Fiskars Oyj Abp on NASDAQ OMX Helsingissä noteerattu suomalainen yhtiö, jonka kotipaikka on Raasepori. Fiskars-konserni valmistaa ja markkinoi brändättyjä kuluttajatuotteita maailmanlaajuisesti. Sen liiketoiminta on jaettu liiketoiminta-alueisiin, joita ovat Garden, Homeware, Outdoor Recreation, Craft ja Inhan Tehaat, joka valmistaa ja markkinoi alumiiniveneitä. Lisäksi konsernilla on kiinteistöliiketoimintaa ja strateginen omistus Wärtsilä Oyj Abp:sta, joka luokitellaan osakkuusyhtiöksi. Konsernin kansainväliset pääbrändit ovat Fiskars, Iittala, Gerber, Silva ja Buster.

Laadintaperiaatteet

Fiskars Oyj Abp:n ("Fiskars" tai "konserni") konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan Unionin hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja ja johdannaissopimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina yhdellä desimaalilla.

Arvioiden käyttö

Laatiessaan tilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti, yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä tilinpäätöshetkellä vallitsevissa olosuhteissa. Nämä arviot muodostavat perustan tilinpäätöksen sisältyvien erien arvioinneissa. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista. Arviot liittyvät lähinnä epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään, uudelleenjärjestelyvarauksiin, omaisuuden arvostukseen, eläkevastuiden määrittämiseen sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Arvioita käytetään myös arvioitaessa hankittujen yritysten eri tase-erien ja erityisesti aineettomien omaisuuserien hankintahetken käypiä arvoja. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa käytetään arvioita tulevista myyntikustannuksista ja myyntihinnoista. Eläkevastuiden määrittämisessä käytetään arvioita mm. tulevasta elinikäodotteista, korkotasosta ja henkilökunnan vaihtuvuudesta. Verosaatavien hyödyntämismahdollisuuksia arvioidaan sekä toteutuneiden tulosten että arvioituihin odotettuihin tulokertymiin perustuen. Markkinoiden kehitys ja yleisen taloudellisen tilanteen kehitys saattavat vaikuttaa arvioiden pohjana oleviin muuttujiin ja toteutumattomiksi saattavat poiketa merkittävästi arvioista.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Fiskars Oyj Abp:n sekä kaikki sen suoraan tai välillisesti omistamat tytäryhtiöt (yli 50 % äänimäärästä) tai yhtiöt, joissa sillä muutoin on määräysvalta. Hankitut tai perustetut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankinta- tai perustamishetkestä omistusaajan päättymispäivään. Tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintahetken yksilöitävissä olevat varat, velat ja vastuut arvostetaan hankintahetken käypään arvoonsa, hankintahinnan ja hankintahetken nettovarallisuuden välinen erotus on lii-

kearvoa. Liikearvoa ei poisteta vaan mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vähintään vuosittain. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin, joissa Fiskarsilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa otetaan mukaan konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmän mukaisesti. Fiskarsin merkittävin osakkuusyhtiö on Wärtsilä Oyj Abp. Vuoden 2008 lopussa Fiskarsin omistusosuus Wärtsilän osakkeista oli 17,1 % (16,5 %) ja äänistä 17,1 % (32,2 %). Osakkeet omistaa Fiskarsin kokonaan omistama tytäryhtiö Avlis AB. Fiskars on suurin yksittäinen osakkeenomistaja yli 17 prosentin äänivallalla, ja Fiskarsilla on merkittävä vaikutusvalta Wärtsilään hallituksen jäsenmäärän kautta. Siten Fiskars raportoi Wärtsilän osakkuusyhtiönä IAS 28:n mukaisesti.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, voitonjako, saamiset ja velat sekä sisäisten tapahtumien realisoitumattomat katteet eliminoidaan konsernitilinpäätöksen yhdistelyssä. Vähemmistöosuus on erotettu tilikauden tuloksesta. Konsernin taseessa vähemmistöosuus esitetään omana eränä omassa pääomassa.

Yritysten yhteenliittymissä hankittujen hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen

Aineettomien hyödykkeiden käyvän arvon määrittäminen perustuu arvioihin hyödykkeisiin liittyvistä tulevasta rahavirroista. Aineellisten hyödykkeiden osalta on tehty vertailuja vastaavien hyödykkeiden markkinahintoihin ja arvioitu hankittujen hyödykkeiden iästä, kulumisesta ja muista vastaavista tekijöistä aiheutuva arvon väheneminen.

Ulkomaiset tytäryhtiöt

Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntoerot kirjataan konsernin omaan pääomaan. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskikurssiin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssiin kirjataan omaan pääomaan.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseen monetaariset varat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän valuuttakursseilla. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Rahoitussuorituksiin ja -velkoihin liittyvät kurssierot esitetään tuloslaskelmassa rahoituserissä.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnettyt alennukset ja kurssierot. Myynti tuloutetaan, kun kaikki omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eli kun tuote on toimitusehtojen mukaisesti toimitettu asiakkaalle. Konsernilla ei ole sellaisia pitkäaikaisia toimituksia, joita tuloutettaisiin valmistusasteeseen perustuen.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät lukuun ottamatta tuotekehityskuluja, jotka aktivoitetaan, kun niiden voidaan luotettavasti odottaa tuottavan konsernille taloudellista hyötyä tulevaisuudessa ja myös muut IAS 38:n mukaiset kriteerit, kuten tuotteen tekniset ja taloudelliset toteut-

tamiskriteerit, täyttyvät. Aktivoidut tuotekehitysmenot, jotka sisältävät lähinnä välittömiä henkilöstökustannuksia ja ulkopuolisia palveluita, kirjataan taseeseen aineettomiin oikeuksiin.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konsernin raportoinnissa osakkuusyhtiö Wärtsilä muodostaa yhden Fiskarsin raportoitavista segmenteistä. Siksi osakkuusyhtiön tulososuus sisällytetään liikevoittoon muiden liike-toimintojen tapaan.

Eläkeveloitteet

Konserniyhtiöllä on useita eläkejärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin, maissa, joissa ne toimivat. Nämä luokitellaan joko maksu- tai etuusperusteiseksi järjestelyiksi. Pääosa konserniyhtiöiden eläkejärjestelyistä on luokiteltu maksu-pohjaisiksi ja niiden maksut kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana maksuvelvollisuus on syntynyt.

Etuuspohjaisten järjestelyjen kustannukset lasketaan ja kirjataan järjestelyn ehtojen mukaisesti, aktuaarilaskelmiin perustuen. Eläkevastuut perustuvat ennustettujen eläkemaksujen nykyarvoon vähennettynä eläkejärjestelyyn kuuluvien varojen tilinpäätöspäivän käyvällä arvolla. Muutokset hyväksytyjen aktuaarien tekemien aktuaarilaskelmien ennusteissa voivat vaikuttaa raportoituihin eläkevastuuseen ja eläkekuluihin. Fiskars sovelsi vuoden 2008 kolmannen neljänneksen loppuun saakka vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamista täysimääräisenä tuloslaskelman kautta. Vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä Fiskars siirtyi soveltamaan etuusperusteisten eläkevastuiden laskennassa IAS 19 -standardin muutosta, joka sallii vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjaamisen suoraan omaan pääomaan. Vertailukausien luvut on oikaistu vastaavasti. Muutoksen vaikutus koko vertailukauden liiketulokseen (EBIT) oli -2,7 miljoonaa euroa.

Aineellinen käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus arvostetaan taseessa alkuperäiseen hankintamenoon kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla vähennettynä. Hankittujen tytäryhtiöiden käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoonsa.

Kuluvasta käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöikään. Käyttöiät tarkistetaan vuosittain.

Ohjeelliset käyttöomaisuuden pitoajat ovat:

Rakennukset	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Maa-alueista ei tehdä poistoja.	

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa kaikki oleelliset vuokraohteen omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt siirtyvät konsernille, luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi. Rahoitusleasingosopimuksilla hankitut omaisuuserät kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon leasingosopimuksen voimaantuloa hetkellä. Sopimuksen liittyvä velka kirjataan korollisiin velkoihin. Leasingvuokrien maksut jaetaan rahoituskuluihin ja velan vähennykseen.

Muiden vuokrasopimusten perusteella maksetut vuokrat käsitellään kuluina niiden syntyhetkellä.

Sijoituskiinteistöt

Kiinteistöt, joita ei käytetä konsernin omassa toiminnassa tai joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja tai omaisuuden arvonnousua, luokitellaan sijoituskiinteistöiksi. Kiinteistöt arvostetaan hankintamenoonsa vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Sijoituskiinteistöistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ohjeellisesti 20–40 vuoden kuluessa. Fiskarsin Ruukin alue on kulttuurisilta ja historiallisilta arvoiltaan ainutkertainen eikä sen käypää arvoa voida näin ollen määrittää luotettavasti.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yrityksen tai liiketoiminnan hankintameno ja sen hankintapäivän nettovarallisuuden käyvän arvon välinen erotus on liikearvoa. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja yksikön kerrytettävissä olevaa rahamäärää verrataan vuosittain tai useammin, jos on viitteitä arvonalentumisesta, sen kirjanpitoarvoon mahdollisen arvonalentumisen määrittämiseksi. Osakkuusyhtiöiden osalta liikearvo sisältyy osakkuusyrittösuuden arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat mm. patenteista, aktivoiduista tuotekehityshankkeista, ohjelmistoista ja liiketoimintahankintojen yhteydessä omistukseen tulleista tavaramerkeistä ja asiakassuhteista. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla vähennettynä. Yrityshankintojen yhteydessä hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina niiden tunnetun tai arvioitun taloudellisen pitoajan kuluessa pääasiallisesti seuraavin poistoajoin:

Kehitysmenot	3–6 vuotta
ATK-ohjelmistot	3–6 vuotta
Asiakassuhteet	5–15 vuotta
Muut	3–10 vuotta

Aineettomista hyödykkeistä, kuten liiketoimintahankintojen yhteydessä hankituista tavaramerkeistä tai brändeistä, joille ei ole määriteltävissä pitoaikaa, ei tehdä poistoja, vaan niiden arvo testataan vähintään vuosittain arvonalentumistestein.

Biologiset varat

Fiskarsin biologiset varat koostuvat Suomessa olevasta puuvarannosta. Omaisuus on arvostettu käypään arvoonsa arvioitulla myyntikustannuksilla vähennettynä. Puuvarannon käyvän arvon nettokasvusta ja muutoksesta johtuva biologisten varojen muutos esitetään omana rivinä ennen liiketuloa (EBIT) tuloslaskelmassa. Puuvarannon myynnistä syntyvä kassavirta vähentää biologisten varojen kantoarvoa ja puuvarannon nettokasvua. Fiskars muutti vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä biologisten varojensa (puuvarannon) arvonmäärittämisessä käytettävää kirjanpidollista arviota. Aiemmin Fiskars käytti puuvarannon käyvän arvon määrittämisessä yhden kuukauden keskikantohintaa. Tämä muutettiin kolmen vuoden keskimääräiseksi kantohinnaksi, mikä heijastaa puuvarannon vakaata luonnetta.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Arvostuksessa noudatetaan pääasiassa FIFO-periaatetta. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään välittömien hankinta-, valmistus- ja

muiden kustannusten lisäksi osuus valmistuksen yleiskustannuksista. Nettorealisointiarvo on se summa, joka voidaan saada normaalisissa liiketoiminnassa saadusta myynnistä vähennettynä myynnin kuluilla. Vaihto-omaisuus esitetään nettona epäkuranttudesta ja hitaasti kiertävästä vaihto-omaisuudesta tehdyn varauksen jälkeen.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat on luokiteltu standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat tai -velat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, laina- ja muut saamiset, rahoitusvelat jaksotettuun hankintamenoon ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Rahoitusvarat luokitellaan hankinnan yhteydessä johdon suunnitelman perusteella. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon silloin, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tuloksen kautta. Kaikki rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä. Fiskarsilla ei tällä hetkellä ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

• Arvopaperit ja muut sijoitukset

Sijoitukset muihin yhtiöihin luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoitusvaroiksi. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin ja tulosvaikutuksessa huomioidaan laskennallisen verovelan muutos. Sijoitukset noteerattuihin arvopapereihin arvostetaan markkina-arvoon. Sijoitukset noteeraamattomiin arvopapereihin arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon, koska niiden käyviä arvoja ei ole luotettavasti saatavissa.

Muihin sijoituksiin kuuluu pitkäaikaisia saamisia, jotka kirjataan alkuperäisen hankintameno mukaisesti. Tilinpäätöksessä epävarmojen saatavien määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin ja ne kirjataan käypään arvoonsa.

• Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu varoja, jotka on nimenomaisesti määritelty tähän ryhmään kuuluviksi tai joita ei ole luokiteltu johonkin muuhun ryhmään. Myytävissä olevat rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoonsa ja käyvän arvon muutokset kirjataan verovaikutuksella huomioituna suoraan omaan pääomaan, kunnes sijoitus myydään tai muutoin luovutetaan, jolloin käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Omaisuuserien pysyvät tai olennaiset arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelmaan.

• Johdannaiset

Johdannaiset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusinstrumentteihin. Johdannaiset arvostetaan aluksi taseessa hankintahintaansa, joka vastaa niiden käypää arvoa hankintahetkellä ja sittemmin kunkin tilinpäätöspäivän käypään arvoon. Merkittävimmät euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden nettosijoituksista on suojattu valuuttakurssivaihteluilta ulkomaanvaluutan määräraisten lainojen ja valuuttajohdannaisten avulla käytäen tytäryhtiöiden nettosijoituksen suojausta (equity hedging), jolla vähennetään valuuttakurssimuutosten vaikutusta konsernin omaan pääomaan. Konserni soveltaa näihin IAS 39:n mukaisesti suojauslaskentaa dokumentoiden suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuden välisen suhteen sekä riskienhallintatavoitteen ja sovelletun strategian.

Ne johdannaisten käypien arvojen muutokset, jotka eivät täytä IAS 39 -standardin mukaisia suojauslaskennan vaatimuksia, kirjataan suoraan tuloslaskelmaan.

Koronvaihtosopimusten, korkofutuuriin ja korkoterminien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla niihin liittyvät tulevat kassavirrat.

Valuuttatermiinien käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän markkina-arvoja.

• Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset kirjataan alkuperäisen arvon mukaisesti. Epävarmojen saamisten määrä arvioidaan perustuen yksittäisten erien riskiin, ja ne kirjataan enintään todennäköiseen arvoonsa.

• Rahavarat

Taseen rahat ja pankkisaamiset -erään sisältyvät käteisvarat. Rahavarat koostuvat likvideistä myytävissä olevista sijoituksista, joiden juoksuaika on kolme kuukautta tai vähemmän. Luotollisten tilien saldot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

• Rahoitusvelat

Rahoitusvelkoihin luetaan muu taseen vieras pääoma kuin verovelat, ostovelat ja siirtovelat. Velat luokitellaan pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin velkoihin, jälkimmäisiin kuuluvat kaikki seuraavien 12 kuukauden aikana maksettaviksi erääntyvät velat.

Rahoitusvelat kirjataan alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Myyty tai myytävänä oleva toiminto muodostuu, kun yritys erityiseen luopumissuunnitelmaan perustuen päättää luopua, ja luopuminen on todennäköistä, erillisestä, merkittävästä liiketoimintayksiköstä, jonka varat, velat ja taloudellinen tulos voidaan erottaa fyysisesti ja toiminnallisesti sekä taloudellista raportointia varten. Fiskarsilla ei tällä hetkellä ole myytävänä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä eikä lopetettuja toimintoja.

Arvonalentumiset

Konsernin liiketoiminta on jaettu segmenttejä pienempiin rahavirtoja tuottaviin yksiköihin. Näihin yksiköihin liittyvien omaisuuserien arvoja tarkastellaan säännöllisesti. Mahdollisen omaisuuden arvonalennustarpeen määrittämiseksi yksikön sitoman pääoman määrää verrataan siitä saatavissa olevan diskontatun tulevan kassavirran arvioituun määrään tai sitä mahdollisesti suuremman arvioituun nettoluovutushintaan. Omaisuuserästä kirjataan arvonalennus, kun sen tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen omaisuuserän kirjanpitoarvoon asti, joka olisi sen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetty kirjanpitoarvo, jos siitä ei aikaisempina vuosina olisi kirjattu arvonalennusta. Liikearvosta kirjattua arvonalennusta ei palauteta.

Varaukset

Varauksina on taseessa esitetty sellaisia aikaisempiin tapahtumiin liittyviä todennäköisiä vastaisia veloitteita, joihin on sitouduttu siten, että myös veloitteen vastapuoli on sitoumuksesta tietoinen tai veloitte perustuu olemassa oleviin lakeihin tai säännöksiin ja velan määrä on luotettavasti arvioitavissa. Näihin kuuluvat mm. uudelleenjärjestelykustannukset. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu ja annettu riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan.

Konserni on osallisena liiketoimintaan liittyvissä riita- ja oikeusprosesseissa. Tilinpäätöksessä varaudutaan näihin liittyviin kustannuksiin, kun niiden määrä on arvioitavissa ja niiden toteutuminen on todennäköistä. Lopullinen tulos voi poiketa näistä arvioista.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu konserniyhtiöiden tilikauden tuloksista paikallisten verosäännösten perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennalliset verot.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja kirjanpidon arvojen väliaikaisille eroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua tulevien vuosien verokantaa. Väliaikaisia eroja syntyy mm. vahvistetuista tappioista, poistoeroista, varauksista, etuusperusteisista eläkejärjestelyistä, johdannaissopimusten uudelleenarvostamisesta, biologisista varoista, konsernin sisäisestä varastokatteesta sekä liiketoimintojen hankintojen yhteydessä tehdyistä omaisuuserien käypään arvoon arvostamisista. Tytäryhtiöiden jakamattomien voittovarojen verovaikutuksesta kirjataan laskennallinen verovelka, jos voitonjako on todennäköinen ja se aiheuttaa veroseuraamuksia. Laskennallinen verosaaminen huomioidaan vahvistetuista tappioista ja muista väliaikaisista eroista sillä osin kuin on todennäköistä, että niitä voidaan käyttää tulevana tilikautena.

Laskennallinen verovelka sisältyy taseeseen kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osinkoa ei ole kirjattu tilinpäätökseen, vaan osingot kirjataan vasta yhtiökokouksen tekemän päätöksen perusteella.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Uudet IFRS-standardit ja tulkinnat

Alla kuvatut standardit, tulkinnat tai niiden muutokset on julkaisu, mutta ne eivät vielä ole voimassa eikä konserni ole soveltanut näitä säännöksiä ennen niiden pakollista voimaantuloa. Konserni ottaa vuosina 2009 ja 2010 käyttöön seuraavat uudet tai muutetut IASB-standardit ja tulkinnat:

- IFRS 1 and IAS 27 (amended) Cost of an Investment in a Subsidiary, Jointly Controlled Entity or Associate (effective January 1, 2009)
- IAS 1 (revised) Presentation of Financial Statements (effective January 1, 2009)
- IFRS 2 (amended) Share based Payments (effective January 1, 2009)
- IFRS 3 (revised) Business combinations (effective July 1, 2009)
- IAS 23 (revised) Borrowing costs (effective January 1, 2009)
- IAS 27 (revised) Consolidated and separate financial statements (effective July 1, 2009)
- IAS 32 and IAS 1 (amended) Amendments to IAS 32 Financial Instruments: Presentation and IAS 1 Presentation of Financial Statements – Puttable Financial Instruments and Obligations Arising on Liquidation (effective January 1, 2009)
- IAS 39 (amended) Eligible Hedged Items (effective July 1, 2009)
- IFRIC 13 Customer Loyalty Programmes (effective July 1, 2009)
- IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate (effective January 1, 2009)
- IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation (effective October 1, 2009)
- Improvements to International Financial Reporting Standards 2008 (effective January 1, 2009)

Konsernin arvion mukaan IAS 1-standardin uudistus muuttaa konsernin tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaa. Konsernin laskentaperiaatteen muutoksesta johtuen Fiskars on esittänyt etuusperusteisten eläkevastuiden laskennassa konsernin laskelman suoraan omaan pääomaan kirjatusta tuotoista ja kuluista. Muiden uudistusten ja tulkintojen osalta konserni arvioi, että muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

2. Segmentti-informaatio

Fiskarsin toiminnalliset segmentit ovat EMEA, Amerikka, Muut sekä Osakkuusyhtiö Wärtsilä. Jako perustuu konsernin sisäiseen johdon raportoinnin rakenteeseen. Segmentti-informaation laadintaperiaatteet ovat konsernin laadintaperiaatteiden mukaiset. Segmentit jaetaan edelleen 6 liiketoiminta-alueeseen.

Toiminnalliset segmentit

EMEA: Segmentin tuotot muodostuvat kuluttajatuotteiden: Garden, Homeware, Craft ja Outdoor Recreation myynnistä vähittäiskaupalle Euroopassa, Lähi-idässä ja Aasiassa. Segmentti myy myös kodintuotteita suoraan kuluttajille omien liikkeiden kautta.

Amerikka: Segmentin tuotot muodostuvat kuluttajatuotteiden: Garden, Homeware, Craft ja Outdoor Recreation myynnistä vähittäiskaupalle Yhdysvalloissa, Kanadassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Muut: Segmentti muodostuu Inhan Tehtaista ja Kiinteistöistä. Inhan tuotoista suurin osa syntyy alumiiniveneiden myynnistä jälleenmyyjille Suomessa, muissa Pohjoismaissa ja Venäjällä. Kiinteistöliiketoiminta toimii Suomessa ja ulkoiset vuokratuotot syntyvät lähinnä Fiskarsin Ruukin alueella. Metsänhoito on osa Kiinteistöjen liiketoimintaa.

Osakkuusyhtiö Wärtsilä: Segmentin tuottoihin kuuluu osuus osakkuusyhtiön tuloksesta.

Segmenttien välinen myynti ei ole merkittävää. Kiinteistöryhmä omistaa ja vuokraa konserniyhtiöille Suomessa kiinteistöjä tuotannolliseen käyttöön.

Johto seuraa toiminnallisten segmenttien liiketulosta erikseen päätöksentekoa varten. Segmentin varat ja velat jaotellaan niiden maantieteellisen sijainnin mukaisesti. Rahoitustuottoja ja -kuluja sekä tuloveroja ohjataan konsernitasolla, joten niitä ei kohdisteta segmenteille.

Amerikassa Fiskarsin tuotemerkeillä myytävien tuotteiden jakelu, logistiikka ja kuluttajatottumukset ovat hyvin saman tyyppisiä eri liiketoiminta-alueilla. EMEA-alueella markkinat ja jakelu ovat eriytyneet, mutta asiakkaan kannalta liiketoiminta-alueet toimivat samassa ympäristössä. Segmenttiin Muut kuuluvien Inhan Tehtaiden ja Kiinteistöjen toimintalogiikka on erilainen kuin muilla EMEA-segmenttiin kuuluvilla toimijoilla.

Liiketoiminta-alueet

Liiketoiminta-alueet ovat Garden, Homeware, Craft, Outdoor Recreation, Inhan Tehtaat ja Kiinteistöt. Tuotot raportoidaan liiketoiminta-alueille asiakkaille myytyjen tuotteiden luonteen mukaisesti. Liiketoiminta-alueiden välinen myynti ei ole merkittävää.

Kohdistamattomat erät

Tuloslaskelman kohdistamattomat erät sisältävät konsernin jakamattomia kuluja ja tuottoja. Kohdistamattomat varat sisältävät pääasiassa konsernin hallintoon liittyviä eriä, verosaamisia, lainasaamisia, osakkeita ja osuuksia. Kohdistamattomat velat sisältävät pitkä- ja lyhytaikaisia lainoja ja verovelkoja. Myös osa uudelleenjärjestelykustannuksista on kohdistamattomaa.

M€	EMEA	Amerikka	Muut	Osakkuus- yhtiö Wärtsilä	Kohdistamattomat ja eliminoinnit	Konserni yhteensä
2.1 Toiminnalliset segmentit						
2008						
Ulkoinen liikevaihto	442,8	214,5	38,8		0,9	697,0
Sisäinen liikevaihto	11,9	5,1	1,6		-18,6	0,0
Liikevaihto	454,7	219,6	40,4	0,0	-17,7	697,0
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				70,5		70,5
Liiketulos ilman uudelleenjärjestelykuluja ja biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutosta	32,1	15,4	-2,0		-7,7	108,3
Uudelleenjärjestelykulut	-7,0	-19,4	-0,4		-5,0	-31,8
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos			-5,6			-5,6
Liiketulos	25,1	-3,9	-8,0	70,5	-12,7	70,9
Rahoitustuotot ja -kulut					-19,4	-19,4
Tulos ennen veroja						51,5
Tuloverot					-2,3	-2,3
Tilikauden tulos						49,2
Varat	545,9	151,5	120,6	263,5	-111,9	969,7
Velat	437,1	66,6	44,4		-25,1	523,0
Investoinnit	21,8	3,0	3,7		1,3	29,8
Poistot ja arvonalentumiset	15,9	12,8	3,9		0,3	32,9
2007						
Ulkoinen liikevaihto	355,6	246,8	44,3		0,4	647,0
Sisäinen liikevaihto	10,3	8,5	1,6		-20,5	0,0
Liikevaihto	365,9	255,3	45,9	0,0	-20,1	647,0
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta				43,3		43,3
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos			11,1			11,1
Liiketulos	36,4	22,0	14,6	43,3	-9,4	106,9
Rahoitustuotot ja -kulut					12,9	12,9
Tulos ennen veroja						119,8
Tuloverot					-11,4	-11,4
Tilikauden tulos						108,4
Varat	558,5	167,3	122,7	278,3	-79,8	1 047,1
Velat	537,6	77,0	42,4		-88,3	568,8
Investoinnit	181,5	3,2	5,3	28,9	1,6	220,6
Poistot ja arvonalentumiset	10,8	9,3	2,7		0,4	23,2

M€	2008	2007
2.2 Liikevaihto liiketoiminta-alueittain		
Garden	231,2	240,3
Homeware	242,6	142,2
Craft	74,1	97,5
Outdoor Recreation	110,0	122,4
Inhan Tehtaat	35,2	42,1
Kiinteistöt	5,9	5,6
Kohdistamattomat ja eliminoinnit	-2,0	-3,1
Yhteensä	697,0	647,0
Tuotot Suomesta	151,5	100,3
Tuotot muista maista	545,5	546,7

3. Uudelleenjärjestelykustannukset

Fiskars ilmoitti joulukuussa 2008 kirjaavansa uudelleenjärjestelykustannusten varauksia liiketoiminta-alueiden uudistamiseen ja toimintojen vahvistamiseen liittyen. Samalla konsernin varastojen arvostusperiaatteet yhdenmukaistettiin. Liiketulokseen (EBIT) sisältyvät uudelleenjärjestelykustannukset olivat 31,8 miljoonaa euroa vuonna 2008 (0,0 miljoonaa euroa vuonna 2007). Kaikki uudelleenjärjestelykustannukset kirjattiin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Hankinnan ja valmistuksen kuluihin sisältyvät uudelleenjärjestelykustannukset olivat 13,7 miljoonaa euroa, joista 12,6 miljoonaa euroa koostui varastojen arvostusperiaatteiden muutoksesta. Loput uudelleenjärjestelykustannuksista kirjattiin myynnin ja markkinoinnin kuluihin, hallinnon kuluihin ja liiketoiminnan muihin kuluihin.

4. Liiketoiminta- ja yrityshankinnat

2008

Fiskars hankki 30. kesäkuuta 2008 Iittala Groupin 2,3 % vähemmistöosuuden. Vähemmistöosuuden kauppahinta oli 3,1 miljoonaa euroa ja se maksettiin kokonaan käteisellä. Kauppahinta on kohdistettu varoille, veloille ja vastuusitoumuksille jo vuoden 2007 hankinnan yhteydessä. Vähemmistöosuuden hankinnan jälkeen Fiskars omistaa kaikki Iittala Groupin osakkeet.

2007

Fiskars hankki Iittala Group Oyj:n 31. elokuuta 2007. Iittala suunnittelee, valmistaa ja markkinoi kodintuotteita pääosin operatiivisen segmentin EMEA alueella. Iittalan kauppahinta uudelleenrahoitetut velat mukaanlukien oli 230,1 miljoonaa euroa. Käteisellä maksettu kauppahinta on kohdistettu käypään arvoon arvostetuille varoille, veloille ja vastuusitoumuksille. Tavaramerkkien arvostus on perustunut "relief from royalty" -menetelmään, niiden laatu ja kaupallinen merkitys huomioiden. Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit, asiakassuhteet ja franchising-sopimukset. Tuotemerkeistä ei tehdä vuotuisia poistoja, koska niille ei ole määriteltävissä taloudellista pitoaikaa. Asiakassuhteille ja franchising-liiketoiminnalle kohdistetut erät poistetaan arvioituna taloudellisesti 15 ja 10 vuoden vaikutusaikanaan. Kauppahinnasta vaihto-omaisuudelle (valmiisiin tuotteisiin) kohdistettu erä realisoitui kokonaisuudessaan vuoden 2007 aikana.

Kaupasta syntynyt liikearvo liittyy pääasiassa synergioihin, jotka saavutetaan liiketoimintoja yhdistettäessä.

littalan hankintamenon kohdistus	M€
Käteisvastike	116,1
Hankintaan liittyvät kulut	1,7
Myyjiltä hankitut pääomallainat	44,7
Hankittujen varojen, velkojen ja vastuusitoumusten käypä arvo	-90,2
Vähemmistöosuus	0,1
Liikearvo	72,5
Hankitut rahavarat	-6,3
Kauppan kassavirtavaikutus	156,1

Hankitun omaisuuden erittely	Myyjän tasearvot	Käyvät arvot
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	26,0	26,0
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset tase-erät	3,8	118,9
Vaihto-omaisuus	56,7	60,6
Saamiset	19,6	19,6
Rahavarat	6,3	6,3
Laskennallinen verovelka	-1,2	-32,1
Pääomallainat	-44,7	0,0
Pitkäaikaiset velat	-8,9	-8,9
Lyhytaikaiset velat	-100,3	-100,3
Yhteensä	-42,6	90,2

Fiskars hankki toukokuussa 2007 ranskalaisen Leborgne S.A.S:n. Leborgne fuusioitiin Fiskars Brands France S.A.S:n kanssa syyskuussa 2008. Käteisellä maksettu kauppahinta on kohdistettu käypään arvoon arvostetuille varoille, veloille ja vastuusitoumuksille.

Kauppahinta on kohdistettu Leborgne-tavaramerkille, asiakassuhteille ja vaihto-omaisuudelle.

Liikearvo liittyy puutarhaliiketoiminnan sisäisiin synergioihin Euroopassa ja Leborgnen tuomaan tuotevalikoiman laajennukseen.

Leborgnen hankintamenon kohdistus	M€
Käteisvastike	12,8
Hankintaan liittyvät kulut	0,4
Hankittujen varojen, velkojen ja vastuusitoumusten käypä arvo	-6,5
Liikearvo	6,7
Hankitut rahavarat	-0,1
Kauppan kassavirtavaikutus	13,1

Hankitun omaisuuden erittely	Myyjän tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset varat	0,9	3,2
Vaihto-omaisuus	3,2	3,3
Saamiset	6,1	6,1
Rahavarat	0,1	0,1
Laskennallinen verovelka	0,0	-0,8
Pitkäaikaiset velat	-0,9	-0,9
Lyhytaikaiset velat	-4,5	-4,5
Yhteensä	4,9	6,5

Jos litalan ja Leborgnen hankitut liiketoiminnot olisi yhdistelty konserniin vuoden alusta lähtien, Fiskars-konsernin pro forma -liikevaihto olisi ollut 767 miljoonaa euroa vuonna 2007.

5. Tuloslaskelman liitetiedot

M€	2008	2007
5.1 Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	0,4	2,8
Muut	2,4	3,0
Yhteensä	2,9	5,8

5.2 Toimintokohtaiset kulut kululajeittain

Aineet ja tarvikkeet	300,7	240,0
Varaston muutos	13,0	1,9
Työsuhde-etuudet	186,8	146,1
Poistot ja arvonalentumiset	32,9	23,2
Muut	166,1	192,2
Yhteensä	699,4	603,4

5.3 Liiketoiminnan muut kulut

Käyttöomaisuuden arvonalentumiset	5,6	1,1
Muut	12,2	3,1
Yhteensä	17,8	4,2

5.4 Työsuhde-etuudet

M€	2008	2007
Palkat ja palkkiot	126,4	103,5
Muut henkilösivukulut	40,7	29,0
Eläkekulut maksupohjaisista järjestelyistä	13,4	8,8
Eläkekulut etuuspohjaisista järjestelyistä	0,1	3,4
Muut työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	0,4	0,1
Irtisanomiskorvaukset	5,8	1,2
Yhteensä	186,8	146,1

	2008	2007
--	------	------

5.5 Henkilöstö keskimäärin

Suomi	1 787	1 056
Muu Eurooppa	1 431	1 127
Yhdysvallat	861	898
Muut	246	436
Yhteensä	4 325	3 517

Keskimääräinen henkilöstö vuonna 2007 sisältää litalan ja Leborgnen henkilöstömäärät hankintahetkestä lähtien.

5.6 Henkilöstön jakauma kauden lopussa

Työntekijät	2 473	2 803
Toimihenkilöt	1 646	1 712
Yhteensä	4 119	4 515

M€	2008	2007
----	------	------

5.7 Tilintarkastajien palkkiot

Tilintarkastuspalkkiot	0,9	1,0
Todistukset ja lausunnot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,2	0,2
Muut palkkiot	0,1	0,1
Yhteensä	1,4	1,4

Konsernin tilintarkastaja vuosina 2007–2008 oli KPMG.

M€	2008	2007
5.8 Poistot ja arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Rakennukset	7,5	3,6
Koneet ja kalusto	19,4	15,3
Aineettomat hyödykkeet	6,0	4,3
Yhteensä	32,9	23,2

5.9 Rahoitustuotot ja -kulut

Wärtsilän osakkeiden realisointitulot		23,7
Osinkotuotot käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavista sijoituksista	0,0	0,1
Korkotuotot rahavaroista	0,8	1,5
Kurssivoitot ja -tappiot, netto	0,1	0,5
Rahoitustuotot yhteensä	1,0	25,8
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset	-0,1	
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostettavista veloista	-17,4	-11,4
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostettavasta rahoitusleasingista	-0,9	-1,1
Voitot (tappiot) käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavista johdannaisista	-0,1	0,0
Myyntivoitot (-tappiot) käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista sijoituksista	-0,3	0,8
Muiden osakkeiden arvostus käypään arvoon tulosvaikutteisesti	-0,8	0,5
Muut rahoituskulut	-0,8	-1,8
Rahoituskulut yhteensä	-20,4	-12,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-19,4	12,9

5.10 Tuloverot

Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-4,0	-11,2
Edellisten tilikausien verot	-1,1	-0,1
Väliaikaisista eroista johtuva laskennallisten verojen muutos	4,9	-0,9
Verokannan muutoksesta johtuva laskennallisten verojen muutos		-2,0
Laskennallisen verosaatavan arvostusmuutos	-1,6	4,5
Laskennallinen vero suojauslaskennasta (equity hedge)	0,2	0,7
Muut laskennallisten verojen muutokset	-0,7	-2,3
Tuloverot yhteensä	-2,3	-11,4

M€	2008	2007
Efektiivisen verokannan täsmäytyslaskelma		
Emoyhtiön kotimaan verokanta	26 %	26 %
Tulos ennen veroja	51,5	119,8
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	-13,4	-31,1
Verovapaat tulot	22,9	17,5
Vähennyskeltottomat kulut	-7,3	-1,1
Paikallisten verokantojen erojen vaikutus	-0,9	-3,1
Verokantojen muutosten vaikutus	0,0	-3,1
Verosaatavien arvostuksen muutos	-3,2	6,4
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-1,1	-0,1
Käytetty kirjaamaton verosaatava	1,0	3,7
Suojauslaskennan omaan pääomaan kirjattu laskennallinen vero	0,2	0,7
Muut erot	-0,6	-1,1
Verot tuloslaskelmassa	-2,3	-11,4

5.11 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla kanta-osakkeiden omistajille kuuluva tilikauden tulos ulkona olevien osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Fiskars-konsernilla ei ole avoimia optio-ohjelmia tai muita rahoitusinstrumentteja, joilla olisi laimennusvaikutuksia, joten laimennettu osakekohtainen tulos on sama kuin laimentamaton. Konsernissa on ollut vähemmistöomistaja vuodesta 2006 alkaen. Vähemmistön osuus tuloksesta vuonna 2008 oli -0,1 milj. euroa (0,3).

Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos, M€	49,3	108,0
Osakkeiden lukumäärä	77 510 200	77 510 200
Ulkona olevien osakkeiden luku- määrän painotettu keskiarvo	77 397 665	77 382 268

Osakekohtainen tulos, euroa (laimentamaton)	0,64	1,40
--	------	------

Osakekohtainen tulos, euroa (laimennettu)	0,64	1,40
--	------	------

6. Taseen varojen liitetiedot

M€	2008	2007
6.1 Aineettomat hyödykkeet		
Hankintamenot 1.1.	157,1	39,0
Tilikauden muuntoerot	-0,3	-1,7
Liiketoimintahankinnat		118,4
Lisäykset	1,4	1,9
Vähennykset	-1,9	-1,0
Siirrot	1,6	0,5
Hankintamenot 31.12.	158,1	157,1
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	23,2	19,8
Tilikauden muuntoerot	-0,6	-0,4
Tilikauden suunnitelmapoistot	6,0	4,2
Vähennykset	-1,5	-0,5
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	27,1	23,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	131,0	134,0
Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit	102,1	102,1
<p>Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät tavaramerkit testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta "relief from royalty"-menetelmää käyttäen. Tavaramerkkien kerryttämät rahavirrat määritellään tunnistamalla kunkin tavaramerkin kerryttämä liikevaihto.</p> <p>Tavaramerkin käyttöarvo määritellään tulevien kassavirtojen nykyarvona perustuen kahdeksan vuoden kassavirtalaskelmiin. Kahdeksaa vuotta kauemmaksi ulottuvat rahavirrat lasketaan käyttäen ns. loppuarvomenetelmää. Tehtyjen laskelmien perusteella ei ilmennyt tarvetta tuotemerkkien arvonalentumiskirjauksiin vuosien 2008 ja 2007 tilinpäätöksissä.</p>		
6.2 Liikearvo		
Hankintamenot 1.1.	117,5	42,2
Tilikauden muuntoerot	0,4	-3,6
Liiketoimintahankinnat		79,0
Hankintamenot 31.12.	117,9	117,5
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	17,7	19,8
Tilikauden muuntoerot	1,0	-2,1
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	18,7	17,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	99,2	99,8

Liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja vaan sitä testataan arvonalentumisen varalta.

M€	2008	2007
Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen arvonalentumistestaus		
Liikearvon kohdistus rahavirtaa tuottaville yksiköille:		
Garden	10,9	3,8
Homeware	72,2	72,2
Craft	1,3	1,2
Outdoor Recreation	14,7	22,6
Yhteensä	99,2	99,8

Yrityshankinnoista syntynyt liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille (RTY) ylläolevan taulukon mukaisesti. RTY:n käyttöarvo määritellään tulevien rahavirtojen nykyarvona, mikä lasketaan johdon hyväksymiin kolmen vuoden strategiasuunnitelmiin sisältyviin rahavirtalaskelmiin perustuen. Arvioitu rahavirta perustuu yksiköiden nykyisiin varoihin ja toimintaan ilman mahdollisia tulevia yritysostoja. Kolme vuotta kauemmaksi ulottuvat rahavirrat lasketaan käyttäen ns. loppuarvomenetelmää. Loppuarvoa laskettaessa käytetään 1,5 % tasaista kasvua kaikilla RTY:illä. Diskonttokorkona käytetään Fiskarsin määrittelemää pääomakustannuksen painotettua keskiarvoa ennen veroja (pre-tax WACC). Diskonttokoron osatekijät ovat riskitön korko, markkinariskipremio, yrityskohtainen riskilisa, teollisuuskohtainen beta, velan kustannus ja velan ja oman pääoman suhde. Laskelmissa käytetyt oman pääoman kustannusta vastaavat diskonttokorot ennen veroja olivat 9,3 % (11,7) Yhdysvalloissa ja 10,0 % (12,1) Euroopassa. Homeware-yksikölle käytetty diskonttokorko oli 9,8 % (12,1). Tehtyjen laskelmien perusteella ei minkään yksikön osalta ilmennyt tarvetta liikearvon arvonalentumiskirjauksiin vuosien 2008 ja 2007 tilinpäätöksissä.

Herkkyysanalyysi

Jokaisen RTY:n arvostukselle on tehty herkkyysanalyysi käyttämällä erilaisia skenaarioita. Nämä skenaariot muodostettiin muuttamalla laskelmien olettamuksia seuraavasti:

- käyttämällä 1–2 % alhaisempaa kannattavuutta
- käyttämällä 0 % kasvua loppuarvolaskelmissa
- käyttämällä 1–2 % korkeampaa diskonttokorkoa

Johdon näkemyksen mukaan edellämainittuja teoreettisia skenaarioiden perusoletusten muutoksia ei tule tulkita osoitukseksi niiden todennäköisyydestä. 2 % korkeampi diskonttokorko johtaisi yhteismäärältään 12 miljoonan euron arvonalenemiseen ja 2 % alhaisempi kannattavuus johtaisi yhteismäärältään 0,7 miljoonan euron arvonalenemiseen.

M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Leasing- kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Kesken- eräiset investoinnit	Yhteensä	
6.3 Aineelliset hyödykkeet							
2008							
Hankintamenot 1.1.	16,0	56,2	15,0	180,8	6,7	274,6	
Tilikauden muuntoerot	0,0	-2,5	0,9	-2,6	-0,2	-4,5	
Lisäykset	0,6	0,4		9,0	13,8	23,8	
Vähennykset	-0,1	-1,3		-6,7	-0,4	-8,6	
Siirrot		1,1	-3,0	11,6	-14,4	-4,7	
Hankintamenot 31.12.	16,4	53,9	12,8	191,9	5,5	280,5	
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.		26,4	6,3	120,0		152,8	
Tilikauden muuntoerot		-1,9	0,4	-1,7		-3,2	
Tilikauden suunnitelmapoistot		2,4	1,1	19,1		22,5	
Vähennykset		0,0		-4,7		-4,8	
Siirrot		0,0		-0,1		-0,1	
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.		26,9	7,8	132,7		167,3	
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,4	27,0	5,1	59,3	5,5	113,2	
2007							
Hankintamenot 1.1.	14,2	52,3	16,9	174,7	2,8	260,9	
Tilikauden muuntoerot	0,0	-1,0	-1,9	-8,1	-0,2	-11,2	
Liiketoimintahankinnat	1,8	5,2		18,7	1,8	27,5	
Lisäykset	0,2	0,9		7,1	9,9	18,2	
Vähennykset	-0,2	-1,5		-18,5	-0,3	-20,5	
Siirrot	0,0	0,3		6,8	-7,4	-0,3	
Hankintamenot 31.12.	16,0	56,2	15,0	180,8	6,7	274,5	
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.		26,2	6,1	129,8		162,2	
Tilikauden muuntoerot		-0,6	-0,8	-5,9		-7,3	
Tilikauden suunnitelmapoistot		2,3	1,0	15,3		18,6	
Vähennykset		-1,5		-19,3		-20,9	
Siirrot		0,0		0,2		0,2	
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.		26,4	6,3	120,0		152,8	
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,0	29,7	8,7	60,7	6,7	121,7	
M€						2008	2007
6.4 Biologiset varat							
Käypä arvo 1.1.						44,9	33,9
Kasvun aiheuttama lisäys						1,7	1,9
Hinnanmuutosten vaikutus						-5,8	10,3
Vähennykset (hakkuut)						-1,5	-1,1
Käypä arvo taseessa 31.12.						39,3	44,9

M€	2008	2007
6.5 Sijoituskiinteistöt		
Hankintamenot 1.1.	16,2	16,5
Tilikauden muuntoerot	0,4	-0,8
Lisäykset	0,2	0,5
Vähennykset	-0,1	0,0
Siirrot	3,0	0,0
Hankintamenot 31.12.	19,7	16,2
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	7,8	7,8
Tilikauden muuntoerot	0,2	-0,5
Tilikauden suunnitelmapoistot ja arvonalennukset	4,0	0,5
Vähennykset	-0,1	0,0
Kertyneet suunnitelmapoistot ja arvonalennukset 31.12.	12,0	7,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	7,7	8,4

Käypä arvo

Sijoituskiinteistöt koostuvat emoyhtiön Suomessa omistamasta Fiskarsin Ruukin alueesta ja Fiskars Brands Inc:n USA:ssa sijaitsevista rahoitusleasingkiinteistöistä, jotka eivät ole konsernin operatiivisessa käytössä. Ruukin alue on kulttuurisilta ja historiallisilta arvoiltaan ainutlaatuinen, eikä sille näin ollen ole saatavissa verrokkiin perustuvaa markkina-arvoa.

M€	2008	2007
Sijoituskiinteistöt maittain		
Suomi	6,1	6,3
USA	1,6	2,1
Yhteensä	7,7	8,4

M€	2008	2007
6.6 Osuudet osakkuusyhtiöissä		
Kirjanpitoarvo 1.1.	278,3	239,1
Hankinnat	0,0	28,9
Pääomaoikaisut	-18,0	15,6
Muut muutokset	3,3	-5,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	263,5	278,3
Kirjanpitoarvon sisältämä liikearvo	61,2	61,2

Pääomaoikaisut koostuvat tulososuudesta ja osuudesta suoraan osakkuusyhtiön omaan pääomaan tehdyistä korjauksista vähennettynä saaduilla osingoilla 67,2 milj. euroa (27,7). Muut muutokset aiheutuvat muutoksista oman pääoman osuudessa. Fiskarsin Wärtsilä-omistuksen markkina-arvo tilikauden lopussa oli 353,9 milj. euroa (833,2).

Osakkuusyhtiöiden taloudellinen yhteenveto

M€	Osuus-%	Varat	Velat	Oma pääoma	Liikevaihto	Tilikauden tulos
Wärtsilä Oyj Abp						
2008	17,1	4 743	3 544	1 199	4 612	389
2007	16,5	3 749	2 424	1 325	3 763	265
Osuus osakkuusyhtiön äänistä oli 17,1 % (32,2).						
Kiinteistöosakeyhtiö Iittalan Lasimäki						
2008	34,0	2,3	2,3	0,0	0,3	0,0
2007	34,0	2,3	2,3	0,0	0,2	-0,1
Rörstrands Kulturforum AB						
2008	33,3	0,2	0,1	0,1	0,4	0,0
2007	33,3	0,2	0,2	0,0	0,2	0,0

M€	2008	2007
6.7 Muut osakkeet, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Kirjanpitoarvo 1.1.	3,0	5,0
Lisäykset	1,3	1,0
Vähennykset	-0,5	-1,1
Käyvän arvon muutokset	-0,8	-1,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,9	3,0

Muut osakkeet sisältää konsernin omistamat noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet. Noteeratut osakkeet on arvostettu markkina-arvoon ja syntyvät käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintamenoonsa, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla.

6.8 Muut sijoitukset

Hankintamenot 1.1.	2,3	1,5
Tilikauden muuntoerot	-0,1	-0,1
Lisäykset	0,2	0,1
Vähennykset	-0,1	0,0
Muut muutokset	-0,2	0,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	2,2	2,3

Muut sijoitukset koostuvat pitkäaikaisista saamisista, ja ne esitetään hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon arvostettuna.

6.9 Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	28,8	29,1
Keskeneräiset tuotteet	17,6	15,4
Valmiit tuotteet/tavarat	112,6	127,4
Ennakkomaksut	0,8	1,7
Yhteensä 31.12.	159,8	173,7

Vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvoon sisältyvä epäkuranttiusvaraus

	-25,3	-13,1
--	-------	-------

M€	2008	2007
6.10 Myyntisaamiset ja muut saamiset		
Myyntisaamiset	90,7	103,6
Ennakkomaksut	0,2	0,2
Johdannaiset	3,6	0,5
Muut saamiset	6,1	7,0
Siirtosaamiset	9,1	8,5
Yhteensä 31.12.	109,6	119,8

Myyntisaamiset, ikäjakauma

Erääntymättömät saamiset	72,2	75,9
Erääntyneet, 0–30 päivää	12,4	21,8
Erääntyneet, 31–60 päivää	2,8	3,5
Erääntyneet, 61–90 päivää	1,7	1,7
Erääntyneet, 91–120 päivää	0,7	0,6
Erääntyneet, yli 120 päivää	3,7	3,0
Luottotappiovaraus 31.12.	-2,9	-2,9
Yhteensä 31.12.	90,7	103,6

Myyntisaamiset valuutoittain

Tanskan kruunu (DKK)	7,2	8,3
Euro (EUR)	33,8	40,4
Englannin punta (GBP)	8,0	8,1
Ruotsin kruunu (SEK)	8,0	9,8
Yhdysvaltain dollari (USD)	23,6	22,8
Muut valuutat	10,0	14,3
Yhteensä 31.12.	90,7	103,6

Myyntisaamiset jakautuvat maantieteellisesti laajalle alueelle. Konsernin suurimmat asiakkaat ovat vakaan luottoluokituksen saaneita jälleenmyyntiliikkeitä. Luottotappioriskin on arvioitu olevan kohtalainen. Luottotappioiden korkein mahdollinen määrä vastaa myyntisaamisten kirjanpitoarvoa.

6.11 Rahavarat

Pankkitalletukset	9,4	12,8
Rahamarkkinatalletukset	1,9	21,0
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	0,0	0,6
Yhteensä 31.12.	11,3	34,5

7. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

M€	1.1.2008	Tuloslask. kirjatut	Omaan pää- omaan kirjatut	Muunto- erot	Yritysosot ja -myynnit	31.12.2008
2008						
Laskennalliset verosaamiset						
Eläkevelvoitteet ja muut varaukset	3,9	-1,5	0,2	0,0	0,0	2,6
Yhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	3,7	-0,8		0,1		3,0
Poistoerot	9,3	-5,6		0,0		3,6
Vahvistetut tappiot	25,1	-5,6		-0,2		19,3
Versaamisten arvostusvaraus	-24,6	6,2		-0,3		-18,7
Muut väliaikaiset erot	3,0	12,4		0,8		16,1
Laskennallinen verosaaminen yhteensä	20,3	5,0	0,2	0,4	0,0	25,9
Netotettu laskennallisesta verovelasta		-4,3				-4,3
Laskennallinen verosaaminen, netto	20,3	0,7	0,2	0,4	0,0	21,7
Muut pitkäaikaiset verosaamiset	0,8	-0,8		0,0		0,0
Laskennalliset verovelat						
Poistoerot	4,7	3,2	0,5	0,1		8,5
Käyvän arvon muutokset ja biologiset varat	13,8	-2,0				11,8
Yhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	33,0	-0,8		0,0		32,1
Muut väliaikaiset erot	0,4	0,6	0,0	0,0		1,1
Laskennallinen verovelka yhteensä	51,8	1,1	0,5	0,1	0,0	53,5
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta		-4,3				-4,3
Laskennallinen verovelka, netto	51,8	-3,2	0,5	0,1	0,0	49,3
Laskennalliset verosaamiset (+)/-velat (-), netto	-30,7					-27,6

M€	1.1.2007	Tuloslask. kirjatut	Omaan pää- omaan kirjatut	Muunto- erot	Yritysosot ja -myynnit	31.12.2007
2007						
Laskennalliset verosaamiset						
Poistoerot	8,7	0,9		-0,3	0,0	9,3
Eläkevelvoitteet	4,4	-0,2		-0,3	0,0	3,9
Vahvistetut tappiot	33,7	-7,3		-1,2		25,1
Versaamisten arvostusvaraus	-36,5	7,5		1,4		-27,5
Muut väliaikaiset erot	14,6	-4,4	0,7	-1,4		9,5
Yhteensä	24,9	-3,5	0,7	-1,8	0,0	20,3
Muut pitkäaikaiset verosaamiset	5,5	-4,8		0,0		0,8
Laskennalliset verovelat						
Vapaaehtoiset varaukset	1,0	-0,1		0,0	0,3	1,2
Biologiset varat	11,1	2,5		0,0		13,5
Poistoerot	8,3	-1,8		0,9	29,3	36,7
Muut väliaikaiset erot	0,5	-1,2		0,0	1,0	0,3
Yhteensä	20,8	-0,6	0,0	0,9	30,6	51,8
Laskennalliset verosaamiset (+)/-velat (-), netto	9,7					-30,7

Laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan, mikäli on olemassa laillinen toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata verosaamia verovelkoja vastaan ja kun jaksotetut tuloverot kohdistuvat samaa veroviranomaista kohtaan. Voitonjako on konsernin itse päätettävissä. Osakkuusyhtiö Wärtsilä on pörssi-yhtiö, ja sen osingonjako on Fiskarsille verovapaata. Verot, jotka liittyvät tytäryhtiöihin tehtyjen nettosisojitusten suojaukseen ja vakuutusmatemaattisiin voittoihin ja tappioihin, on kirjattu suoraan omaan pääomaan. Konsernilla on käyttämättömiä verotuksessa vahvistettuja tappioita, joista johtuvia verosaamia oli tilikauden päättyessä 19,3 miljoonaa euroa. Versaamisten arvostusvaraus on kirjattu verosaamia vastaan, jotta verosaamisten määrä ei ylittäisi todennäköistä verotettavaa tuloa tulevina vuosina. Vahvistetut tappiot, arvostusvaraus huomioiden, eivät vanhene seuraavien viiden vuoden aikana. Tuloslaskelmaan kirjatut verot on eritelty liitetiedossa 5.10.

8. Taseen oman pääoman ja velkojen liitetiedot

	2008 1 000 kpl	2007 1 000 kpl	2008 M€	2007 M€
8.1 Osakepääoma				
A-osakkeet				
1.1.	54 944	54 944	54,9	54,9
31.12.	54 944	54 944	54,9	54,9
K-osakkeet				
1.1.	22 566	22 566	22,6	22,6
31.12.	22 566	22 566	22,6	22,6
Osakepääoma 31.12.	77 510	77 510	77,5	77,5
Omat osakkeet				
A-osakkeet				
1.1.	128	128	-0,9	-0,9
Vähennykset	-15		0,1	
31.12.	112	128	-0,8	-0,9
K-osakkeet				
1.1.	0	0	0,0	0,0
31.12.	0	0	0,0	0,0
Omat osakkeet 31.12.	113	128	-0,8	-0,9

Osakkeiden lukumäärä, äänimäärä ja osakepääoma

	31.12.2008		Osake- pääoma €	31.12.2007		Osake- pääoma €
	Osakkeiden lukumäärä	Äänimäärä		Osakkeiden lukumäärä	Äänimäärä	
A-osakkeet (1 ääni/osake)	54 944 492	54 944 492	54 944 492	54 944 492	54 944 492	54 944 492
K-osakkeet (20 ääntä/osake)	22 565 708	451 314 160	22 565 708	22 565 708	451 314 160	22 565 708
Yhteensä	77 510 200	506 258 652	77 510 200	77 510 200	506 258 652	77 510 200

A-osakkeille maksettavan osingon tulee olla vähintään kaksi (2) prosenttiyksikköä suurempi kuin K-osakkeille maksettavan osingon. Sekä A- että K-osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on yksi (1) euro.

M€	2008 Käyvät arvot	Tasearvot	2007 Käyvät arvot	Tasearvot
8.2 Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma				
Pääomalaina *)	45,5	45,1	45,3	45,1
Lainat rahoituslaitoksilta	78,6	78,6	64,8	64,8
Rahoitusleasingvelat	14,9	13,6	15,6	14,7
Muut velat	0,1	0,1		0,0
Yhteensä 31.12.	139,1	137,5	125,7	124,6

*) Pääasialliset lainaehdot:

Pääoma, korko ja muu hyvitys saadaan maksaa yhtiön purkautuessa ja yhtiön konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Lainan pääoma voidaan muutoin maksaa takaisin vain, jos yhtiön ja sen konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Korkoa voidaan maksaa vuosittain ainoastaan, jos maksettava määrä voidaan käyttää voitonjakoon yhtiön ja sen konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaan. Laina eräännyy maksettavaksi 17.6.2010, ja sen korko on kiinteä 6,25 %. Käyvän arvon määrittelyssä jäljellä olevan juoksuajan korko on arvioitu 5,6 %. Laina on julkisen kaupankäynnin kohteena NASDAQ OMX Helsingissä, mutta kauppa on hyvin vähäistä.

Kaikki korolliset velat ovat yrityksen liikkeelle laskemia lainoja, ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla.

M€	2008	2007
Rahoitusleasingvelat		
Rahoitusleasingvelat eräännyvät seuraavasti		
Alle vuoden kuluessa	3,3	3,1
1–5 vuoden kuluessa	10,2	10,9
Yli 5 vuoden kuluessa	7,0	8,5
Leasingvelkojen vähimmäisarvo yhteensä	20,5	22,6
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle vuoden kuluessa	2,4	2,7
1–5 vuoden kuluessa	8,0	8,2
Yli 5 vuoden kuluessa	5,6	6,5
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	16,0	17,4
Kertymättömät rahoituskulut	4,5	5,2

M€	Takuuvaraus	Uudelleen- järjestely- varaus	Tappiolliset sopimukset ja muut varaukset	Varaukset yhteensä
8.3 Varaukset				
2008				
Varaukset 1.1.	1,3	2,5	2,3	6,2
Muuntoerot	0,0	-0,3	0,0	-0,3
Lisäykset	0,4	10,3	0,7	11,4
Käytetyt varaukset		-3,3		-3,3
Muutokset käytetyissä arvoissa		0,0	-0,1	-0,1
Varausten peruutukset ja purut		-0,5	-0,1	-0,5
Varaukset 31.12.	1,7	8,8	2,9	13,4
2007				
Varaukset 1.1.	1,1	2,4	0,6	4,2
Muuntoerot	0,0	-0,2	0,0	-0,3
Lisäykset	0,2	3,6	2,3	6,1
Käytetyt varaukset		-3,3	-0,4	-3,7
Muutokset käytetyissä arvoissa		0,6	0,0	0,5
Varausten peruutukset ja purut		-0,6	-0,1	-0,7
Varaukset 31.12.	1,3	2,5	2,3	6,2

M€	2008 Käyvät arvot	Tasearvot	2007 Käyvät arvot	Tasearvot
8.4 Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma				
Luotolliset pankkitilit	6,9	6,9	2,2	2,2
Lainat rahoituslaitoksilta	47,9	47,9	0,2	0,2
Yritystodistukset	123,1	123,1	217,9	217,9
Rahoitusleasingvelat	2,4	2,4	2,7	2,7
Muut velat	3,3	3,3	5,9	5,9
Yhteensä 31.12.	183,7	183,7	228,9	228,9

M€	2008	2007
8.5 Ostovelat ja muut velat		
Ostovelat	42,6	49,7
Saadut ennakot	0,3	0,2
Muut velat	7,9	8,8
Siirtovelat		
Korkovelat	7,3	6,2
Palkat ja sosiaalikulut	30,8	34,8
Muut siirtovelat	32,9	39,6
Yhteensä 31.12.	121,9	139,4

Muut siirtovelat sisältävät materiaalihankintojen, asiakkaille myönnettävien vuosialennusten ja muiden sekalaisten kulujen jaksotukset.

8.6 Työsuhde-etuksiin liittyvät veloitteet

Suurin osa Fiskars-konsernin eläkejärjestelyistä on maksupohjaisia eläkejärjestelyjä. Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt Yhdysvalloissa, Iossa-Britanniassa ja Saksassa ovat suljettuja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä, joissa tulevat palkankorotukset eivät vaikuta velan määrään. Etuuspohjaiset järjestelyt Norjassa ja Hollannissa eivät ole suljettuja. Konsernilla on Suomessa lisäeläkejärjestelyjä, jotka luokitellaan etuuspohjaisiksi eläkejärjestelyiksi. Hyväksytyt aktuaarit ovat tehneet etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen vakuutusmatemaattiset laskelmat. Italiassa on työsuhteen päättymisen jälkeisiä työsuhde-etuksia, jotka ovat yhtiön vastuulla, mutta joiden velan määrä on lo-pullinen ja jotka ovat sellaisinaan maksupohjaisia järjestelyjä.

M€	2008	2007
Velat työsuhteen päättymisen jälkeisistä etuuksista	2,3	2,3
Etuuspohjaiset eläkevelat	6,9	7,1
Taseen eläkevelka yhteensä	9,2	9,4

M€	2008	2007	2006	2005	2004
Summat 31.12.					
Veloitteen nykyarvo	23,9	32,4	27,6	28,1	23,1
Varojen käypä arvo	17,0	25,4	17,1	14,8	13,1
Järjestelyn ali-/yli-jäämä	6,9	7,1	10,5	13,2	10,0
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn veloista	2,3	0,4	0,3	0,0	0,0
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyyn kuuluvista varoista	4,9	-0,3	-0,2	-0,7	0,8

M€	2008	2007	M€	2008	2007
Taseeseen merkityt erät			Tulosvaikutteisesti kirjatut kulut		
Veloitteen nykyarvon muutokset:			Työsuoritukseen perustuvat menot	0,8	0,6
Velvoite tilikauden alussa	32,4	36,0	Korkomenot	1,5	1,5
Muuntoerot	-4,7	-2,0	Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-1,3	-1,2
Työsuorituksesta johtuvat menot	0,8	0,6	Tilikaudella kirjattu vakuutusmatemaattinen (voitto) tai tappio	0,0	0,1
Korkomenot	1,5	1,4	Yhteensä	1,1	1,1
Vakuutusmatemaattiset (voitot) ja tappiot	-4,8	-2,5	Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut		
Maksetut etuudet	-1,3	-1,1	Vakuutusmatemaattiset voitot ja (tappiot)	-0,3	2,7
Velvoite tilikauden lopussa	23,9	32,4	joista laskennallinen vero	0,1	-0,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset:			Yhteensä	-0,2	2,0
Arvo kauden alussa	25,4	24,4	Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto	-4,1	0,9
Muuntoerot	-4,8	-1,2	Järjestelyt USA:ssa ja Saksassa ovat konsernin omalla vastuulla. Järjestelyt Suomessa, Norjassa ja Hollannissa ovat paikallisten eläkevakuutusyhtiöiden hoidettavina. Iso-Britanniassa järjestelyyn kuuluvat varat, yhteensä 9,5 miljoonaa euroa, on sijoitettu osakkeisiin ja joukkovelkakirjalainoihin. Näistä 5,1 miljoonaa euroa on sijoitettuna osakkeisiin. Konserni arvioi, että vuoden 2009 maksusuoritukset järjestelyihin ovat yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.		
Varojen odotettu tuotto	1,2	1,1			
Vakuutusmatemaattiset voitot ja (tappiot)	-5,2	0,2			
Maksetut etuudet	-1,3	-0,9			
Maksusuoritukset järjestelyyn	1,7	1,7			
Arvo kauden lopussa	17,0	25,4			
Etuuspohjaiset eläkevelat, netto 31.12.	6,9	7,0			

	2008	2007		2008	2007
Varojen prosentuaalinen jakautuminen omaisuusryhmittäin			Varojen tuotto-odotus, %		
Oman pääoman ehtoiset instrumentit, %	34	50	Iso-Britannia	3,9–7,2	5,0–7,0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit, %	3	1	Saksa	n/a	n/a
Kiinteistöt, %	7	4	Suomi	5,57	5,25
Joukkovelkakirjalainat, %	40	31	Yhdysvallat	n/a	n/a
Muut, %	16	14	Palkankorotusoletus %		
Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset			Iso-Britannia	n/a	n/a
Diskonttokorko, %			Saksa	n/a	n/a
Iso-Britannia	6,5–6,65	5,5–5,8	Suomi	2,5	2,5
Saksa	6,5	5,0	Yhdysvallat	n/a	n/a
Suomi	6,5	5,3	Eläkkeiden korotusoletus %		
Yhdysvallat	6,0	6,0	Iso-Britannia	3,0–3,3	3,4
			Saksa	1,0	1,0
			Suomi	n/a	2,1
			Yhdysvallat	0,0	0,0

9. Rahoituksen liitetiedot

9.1 Velkojen eräntyminen

Konsernilla on likviditeetin varmistamiseksi runsaasti käyttämättömiä luottolimiittejä. Yhteismäärältään 425 milj. euron (425) valmiusluotto-sopimusten keskimääräinen eräntymisaika oli tilikauden päättyessä 5,4 vuotta (6,4).

M€	2009	2010	2011	2012	2013	Myöhemmin	Yhteensä
2008							
Luotolliset pankkitilit	6,9						6,9
Yritystodistukset	123,2						123,2
Korot	2,8						2,8
Muut velat	5,7						5,7
Pääomalaina		45,1					45,1
Korot	2,8	2,8					5,6
Lainat rahoituslaitoksilta	45,8	15,1	0,1			63,3	124,3
Korot	5,0	3,8	3,2	3,2	3,2	10,1	28,6
Rahoitusleasingvelat	2,4	2,4	2,5	1,5	1,6	5,6	16,0
Korot	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4	1,5	4,6
Ostovelat	112,0						112,0
Yhteensä 31.12.	307,5	70,0	6,4	5,2	5,2	80,5	474,8
	64,8 %	14,7 %	1,4 %	1,1 %	1,1 %	17,0 %	100,0 %

M€	2008	2009	2010	2011	2012	Myöhemmin	Yhteensä
2007							
Luotolliset pankkitilit	2,2						2,2
Yritystodistukset	217,9						217,9
Korot	5,7						5,7
Muut velat	5,9						5,9
Pääomalaina			45,1				45,1
Korot	2,8	2,8	2,8				8,4
Lainat rahoituslaitoksilta	0,2	24,4	15,1	0,1		25,2	65,0
Korot	3,6	3,1	2,1	1,4	1,4	3,5	15,0
Rahoitusleasingvelat	2,7	2,7	2,1	1,8	1,6	6,5	17,4
Korot	0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	1,8	5,2
Ostovelat	126,5						126,5
Yhteensä 31.12.	368,3	33,9	67,9	3,8	3,4	37,0	514,3
	71,6 %	6,6 %	13,2 %	0,7 %	0,7 %	7,2 %	100,0 %

9.2 Valuuttapositio, keskikorot ja herkkyysanalyysi

IFRS 7:n mukainen herkkyysanalyysi on suoritettu tarkastelemalla emoyhtiön valuutta-asemaa. Tytäryhtiöt suojaavat valuuttariskinsä emoyhtiön kanssa tehtävillä sisäisillä suojauksilla. Emoyhtiön valuutta-asemaan on sisällytetty sisäiset ja ulkoiset rahoituserät sekä emoyhtiön suojatut ulkomaisiin yksiköihin tehdyt nettosijoitukset. Taulukon valuuttakurssiherkkyys kuvaa 10 %:n valuuttakurssimuutoksen vaikutuksen konsernin tulokseen.

M€	USD	GBP	SEK
2008			
Ulkoiset lainat ja talletukset	-40,8	0,0	-1,0
Valuuttajohdannaiset	50,3	-19,9	-33,3
Sisäiset lainat ja talletukset	-29,5	9,8	0,0
Sisäiset valuuttajohdannaiset	-24,9	11,6	23,0
Ulkomaalaisiin yksiköihin tehdyt suojatut nettosijoitukset	43,1	0,0	10,1
Valuuttapositio	-1,9	1,5	-1,2
Valuuttakurssiherkkyys	0,2	0,1	0,1
2007			
Ulkoiset lainat ja talletukset	-34,9	0,0	0,0
Valuuttajohdannaiset	53,8	-19,9	-33,3
Sisäiset lainat ja talletukset	-21,7	6,2	146,1
Sisäiset valuuttajohdannaiset	-35,4	12,4	10,9
Ulkomaalaisiin yksiköihin tehdyt suojatut nettosijoitukset	40,5	0,0	-127,0
Valuuttapositio	2,3	-1,4	-3,3
Valuuttakurssiherkkyys	0,2	0,1	0,3

Korkoherkkyys kuvaa korkojen yhden (1) prosenttiyksikön pysyvän muutoksen vaikutusta konsernin tulokseen seuraavan 12 kuukauden aikana. Yhtiön korollinen nettovelka oli tilinpäätöshetkellä 309,9 milj. euroa ja keskimääräinen korkosidonnaisuusaika 10 kuukautta. Kaikkien korkojen yhden (1) prosenttiyksikön muutoksen vaikutus korkokuluihin olisi 1,9 milj. euroa vuonna 2009.

Konsernin korolliset nettovelat, keskiporot ja korkoherkkyys päävaluutoittain on esitetty seuraavassa taulukossa.

M€	EUR	USD	GBP	SEK	Muut	Yhteensä
2008						
Ulkoiset lainat ja talletukset	256,1	54,9	-0,1	2,0	-1,5	311,4
Valuuttajohdannaiset	-49,0	-50,3	19,9	33,3	44,6	-1,5
Nettovelka	207,1	4,6	19,9	35,3	43,1	309,9
Keskikorko (p.a.)	5,6 %	2,8 %	2,6 %	2,1 %	5,0 %	
Korkoherkkyys	1,1	0,2	0,2	0,3	0,4	
2007						
Ulkoiset lainat ja talletukset	271,3	48,8	0,2	-1,6	0,6	319,6
Valuuttajohdannaiset	-33,1	-53,8	20,5	28,1	38,7	0,3
Nettovelka	238,2	-5,0	20,7	26,5	39,3	319,7
Keskikorko (p.a.)	5,0 %	5,3 %	6,0 %	4,6 %	5,0 %	
Korkoherkkyys	1,4	0,3	0,3	0,3	0,4	

M€	2008	2007
----	------	------

9.3 Muut vuokrasopimukset

Käyttöleasing, seuraavan vuoden leasingmaksut	14,6	12,6
Käyttöleasing, myöhemmin suoritettavat leasingmaksut	49,8	40,5
Käyttöleasing yhteensä 31.12.	64,5	53,1

Rahoitusleasingvastuiden diskontattu nykyarvo sisältyy taseen velkoihin.

9.4 Vastuositoumukset

Omien sitoumusten vakuudeksi

Pantit

Takaukset	1,2	1,4
Käyttöleasing- ja vuokravastuut	64,5	53,1
Muut vastuut	4,8	7,3
Yhteensä	70,8	61,7

Takaukset muiden sitoumusten vakuudeksi

Kiinteistökiinnitykset	1,9	1,8
Konserniyriytysten sitoumusten vakuudeksi		
Takaukset	16,0	12,5

Vastuositoumukset yhteensä 31.12.	88,6	76,0
--	-------------	------

M€	2008	2007
9.5 Johdannaisten nimellisarvot		
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	171,1	185,6
Sähköfutuurit	1,6	0,9
Koronvaihtosopimukset	16,1	16,1
Korkotermiinit ja -futuurit		60,0
Johdannaisten käyvät arvot verrattuna nimellisarvoihin		
(+ laskennallinen tuotto, – laskennallinen kulu)		
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	1,6	-0,4
Sähköfutuurit	-0,3	0,3
Koronvaihtosopimukset	0,0	0,2
Korkotermiinit ja -futuurit		0,1

Kaikki johdannaiset on tilinpäätöksessä arvostettu käypiin arvoihin tulosvaikutteisesti.

M€	2009	2010	Myöhemmin	Yhteensä
9.6 Johdannaisten erääntyminen				
2008				
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	171,1			171,1
Sähköfutuurit	0,6	0,6	0,3	1,6
Koronvaihtosopimukset	15,0		1,1	16,1
Yhteensä 31.12.	186,7	0,6	1,4	188,8

M€	2008	2009	Myöhemmin	Yhteensä
2007				
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	185,6			185,6
Sähköfutuurit	0,3	0,4	0,1	0,9
Koronvaihtosopimukset		15,0	1,1	16,1
Korkotermiinit ja -futuurit	60,0			60,0
Yhteensä 31.12.	246,0	15,4	1,3	262,7

M€	USD	SEK	DKK	NOK	PLN	Muut	Yhteensä
9.7 Ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjen nettosijoitusten suojaus							
Nettosijoitus	91,2	16,7	-45,3	4,2	10,4		
Nettosijoituksen suojaus	-43,1	-10,1	48,6	-1,5	-6,0		
Kurssivoitto (-tappio) tuloslaskelmasta omaan pääomaan	-2,4	1,5	0,1	0,3	1,2	0,0	0,7

10. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernin rahoitusosastolle, joka vastaa rahoitusriskien hallinnasta hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti.

Valuutariskit

Valuutariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa muutosta joko kassavirtojen arvossa, taseessa tai kilpailuasemassa. Fiskarsin valuuttapositio jaetaan transaktio- ja translaatiopositioon. Positioita hallinnoidaan toisistaan erillisinä kokonaisuuksina.

Transaktioriskillä tarkoitetaan mahdollisuutta, että jo sovittun valuuttamääräisen kassavirran arvo muuttuu valuuttakurssien muutoksen seurauksena. Translaatoriskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa vaikutusta konsernitaseessa. Konsernitaseen varat, oma pääoma ja velat voivat muuttua valuuttakurssien muutoksen seurauksena. Tasearvojen muutosten lisäksi valuuttakurssien muutos saattaa aiheuttaa muutoksia tietyissä tunnusluvuissa, kuten omavaraisuusasteessa ja velkaantuneisuusasteessa.

Valuuttakurssiriskejä pyritään hallinnoimaan ensisijaisesti liiketoiminnallisin keinoin. Tuotantopanokset hankitaan ja tuotteet myydään pääasiassa konserniyhtiöiden paikallisvaluutassa, joista merkittävimpiä ovat EUR (42 % konsernin liikevaihdosta), USD (28 %), SEK (8 %) ja GBP (6 %).

Lisääntyvään tuontiin liittyy välillisesti riski tavarantoimittajien paikallisten valuuttojen muutoksista. Merkittävien näistä valuutoista on Kiinan renminbi.

Transaktioriski

Transaktioriskin hallinnan tavoitteena on vähentää valuuttakurssimuutosten vaikutuksia yhtiön budjetoituun bruttokatteeseen. Liiketoimintayksiköt vastaavat ennakoitujen ja sovittujen kaupallisten kassavirtojen (kaupallinen positio) valuuttariskien hallinnasta budjettiperiodin aikana. Yksiköt suojaavat kaupalliset positionsa pääasiallisesti valuuttatermiinein konsernin rahoitusosaston kanssa.

Konsernin nettovaluuttapositio muodostuu kaupallisista positioista, valuuttamääräisistä saatavista ja veloista sekä suojaustarkoituksessa tehdyistä valuuttajohdannaisista (liite 9.2). Valuuttariskien suojaamisessa käytetään yleisimmin valuuttatermiineitä ja -swappeja. Johdannaisia käytetään yksinomaan suojaustarkoituksiin.

Fiskars ei sovelle transaktioriskin osalta valuuttajohdannaisiin IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Valuuttajohdannaisista syntyvät voitot ja tappiot on kirjattu tuloslaskelmaan. Mikäli valuuttajohdannaisiin olisi sovellettu suojauslaskentaa, vuoden 2008 tulos ennen veroja olisi ollut 3,7 milj. euroa raportoitua tulosta huonompi (0,0 milj. vuonna 2007).

Translaatoriski

Fiskars soveltaa IAS 39:n ja IAS 21:n mukaista suojauslaskentaa tiettyihin ulkomaisiin yksiköihin tehtyihin nettosijoituksiin (liite 9.7). Nettosijoitusten suojauksista syntynyt ja omaan pääomaan kirjattu kurssivoitto vuonna 2008 oli 0,7 milj. euroa (2,5 milj.).

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkojen vaihteluista aiheutuvaa muutosta yhtiön kassavirroissa tai omaisuuden tai velkojen arvossa. Fiskars keskittyy korkoriskien hallinnassa rahoituserien korkoriskien hallintaan.

Konsernin korollinen nettovelka oli tilikauden päättyessä 309,9 milj. euroa (320,0 milj.). Tästä 45,1 milj. euron pääomalaina ja 16,0 milj. euron rahoitusleasingvelat ovat kiinteäkorkoisia, muut lainat ovat vaihtuvakorkoisia. Lisäksi konsernilla oli tilinpäätöshetkellä korkoriskien suojaamiseen liittyviä korkojohdannaisia nimellisarvoltaan 16,1 milj. euroa. Korollisten velkojen keskimääräinen korkosidonnaisuusaika oli 10 kuukautta (18 kk).

Tilinpäätöspäivänä tapahtuva markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön pysyvän muutoksen vaikutus konsernin tulokseen ennen veroja olisi 1,9 milj. euroa (2,1 milj. euroa).

Likviditeetti- ja jälleenerahoitusriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yhtiön rahoitusvarat ja rahoituksen lähteet ovat riittämättömiä kattamaan liiketoiminnan tarpeet tai niiden järjestäminen aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia.

Jälleenerahoitusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa yhtiön lainoista erääntyy niin suuri osa niin lyhyessä ajassa, ettei jälleenerahoitusta ole saatavilla tai sen hinta muodostuu korkeaksi.

Konsernilla on likviditeetin varmistamiseksi runsaasti käyttämättömiä luottolimiittejä. Vuoden lopussa nostamattomia sitovia valmiusluottoja sekä konsernitileihin liittyviä sitovia luottolimiittejä oli yhteensä 430,3 milj. euroa (450,3 milj.). Lisäksi emoyhtiöllä on Suomessa keskeisten pankkien kanssa 400,0 milj. euron yritystodistusohjelma, josta vuoden lopussa oli käytössä 123,2 milj. euroa (218,3 milj.).

Jälleenerahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla lainojen ja luottolimiittien erääntymiset usealle vuodelle.

Raaka-aineriski

Fiskars käyttää tarvittaessa johdannaisia suojautuakseen raaka-aineiden hintariskiltä. Konsernilla ei ollut vuoden 2008 lopussa raaka-ainejohdannaisia lukuunottamatta nimellisarvoltaan 1,6 milj. euron (0,9 milj.) sähköfutuureja, jotka on kirjattu markkina-arvoon tuloslaskelman kautta.

Luottoriski

Konsernin rahoitusosasto arvioi ja valvoo rahoituksen vastapuoliriskiä. Riskiä on pyritty rajoittamaan toimimalla vain suurten pankkien ja rahoituslaitosten kanssa vahvistettujen limiittien puitteissa.

Asiakkaiden luottoriskiä valvovat liiketoimintayksiköt. Merkittävimmät asiakkaat ovat suuria kansainvälisiä vähittäiskauppoja. Konsernin myyntisaamiset olivat tilinpäätöshetkellä 90,7 milj. euroa (103,6 milj.). Tilinpäätös sisältää myyntisaamisiin kohdistuvia luottotappiovarauksia yhteensä 2,9 milj. euroa (2,9 milj.).

Pääoman hallinta

Fiskars-konsernin pääomarakennetta eivät koske mitkään viralliset, ulkoiset pääomarakennevaatimukset (muut kuin mahdollinen paikallinen yhtiölainsäädäntö niissä maissa, joissa Fiskars-konsernin yhtiöillä on liiketoimintaa).

Fiskarsin pääomahallinnan tavoitteet ovat:

- varmistaa konsernin mahdollisuudet toiminnan jatkamiseen going concern -periaatteella ja yhtiön kyky tarjota osakkeenomistajien sijoitukselle tuottoa sekä huolehtia vastuistaan muita sidosryhmiä kohtaan
- tarjota osakkeenomistajien sijoitukselle riittävä tuotto kehittämällä ja ylläpitämällä tasapainoista liiketoiminta- ja sijoituskonaisuutta, joka on kannattava sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä
- ylläpitää edellytyksiä investointimahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Tavoitteena on ylläpitää konsernin pääomarakenne riittävän vahvana, jotta varmistetaan konsernin kyky rahoittaa toimintansa kaikissa liiketoimintatilanteissa.

M€	2008	2007
Oma pääoma	446,7	478,3
Pitkäaikaiset korolliset velat	137,5	124,6
Lyhytaikaiset korolliset velat	183,7	228,9
Rahavarat	-11,3	-34,5
Korolliset velat, netto	309,9	319,0

Laskentasäännöt on esitetty sivulla 77 kohdassa:
Tunnuslukujen laskentakaavat.

Omavaraisuusaste	46 %	46 %
Nettovelkaantumisaste	69 %	67 %

11. Lähipiiritapahtumat

Konsernilla ei ole merkittäviä liiketoiminnallisia transaktioita, velkoja tai saatavia osakkuusyhtiö Wärtsilän kanssa. Wärtsilältä saatu osinko 67,2 (27,7) milj. euroa on raportoitu konsernin rahavirtalaskelmassa eränä osinkotuotot, osakkuusyhtiö. Osinko saatiin vuoden 2008 toisella neljänneksellä. Konsernilla ei ole merkittäviä liiketoiminnallisia transaktioita, velkoja tai saatavia osakkuusyhtiö Rörstrands Kulturforum AB:n kanssa. Iittala Group Oy Ab on osakkuusyhtiönsä Koy Iittalan Lasimäen vuokralainen ja on myöntänyt osakkuusyhtiölleen pääomalainan.

M€	2008	2007
Vuokrat	0,2	0,4
Pääomalaina	0,2	0,2

Fiskars-konserni on kirjannut 1,3 milj. euroa (1,6) lakiasianhoitokustannuksia Foley & Lardner -lakiasiantuntijatoimistolta, jossa Fiskarsin hallituksen jäsen Ralf Böer on osakkaana.

Hallituksen ja johdon jäsenten suorat osakeomistukset 31.12.

	2008			2007		
	A-osakkeet	K-osakkeet	Yhteensä	A-osakkeet	K-osakkeet	Yhteensä
Allonen Heikki (toim. joht. 31.12.2007 asti)	10 155	11 200	21 355	10 155	11 200	21 355
Bergh Kaj-Gustaf	5 000		5 000	5 000		5 000
Böer Ralf	5 677		5 677	5 677		5 677
Drury David			N/A			N/A
Ehrnrooth Alexander	5 000	930	5 930	36 047	930	36 977
Ehrnrooth Paul	26 698	4 100	30 798	26 698	4 100	30 798
Ervasti-Vaintola Ilona	14 000		14 000	14 000		14 000
Gripenberg Gustaf	203 000	33 600	236 600	203 000	33 600	236 600
Grotenfelt Karl	11 680		11 680	11 680		11 680
Kauniskangas Kari (toim.joht. 1.1. 2008 alkaen) ¹⁾	23 397		23 397	8 000		8 000
Lindberg Ingmar	3 544		3 544	3 544		3 544
Riikkala Olli			N/A			N/A
Slotte Karsten	1 000		1 000			N/A
Suominen Jukka			N/A			N/A
Thelin Clas			N/A			N/A

¹⁾ Kari Kauniskangas aloitti Fiskarsin toimitusjohtajana 1.1.2008. Hänen elokuussa 2007 allekirjoittamansa johtajasopimuksen mukaisesti Fiskars on myynyt hänelle 15 397 Fiskarsin A-osaketta tammikuussa 2008.

Yhtiön johdolla ja hallituksen jäsenillä ei ole lainoja yhtiöltä, eikä heidän puolestaan ole annettu pantteja tai otettu muita vastuita.

T€	2008	2007
Avainhenkilöiden palkat ja palkkiot henkilöittäin		
Allonen Heikki ¹⁾	731,5	411,1
Bergh Kaj-Gustaf	94,2	75,3
Böer Ralf	49,9	35,1
Drury David	12,1	33,4
Ehrnrooth Alexander	64,3	60,8
Ehrnrooth Paul	63,8	60,8
Ervasti-Vaintola Ilona	47,1	44,2
Gripenberg Gustaf	49,3	45,3
Grotenfelt Karl	49,3	44,2
Kauniskangas Kari	913,6	
Lindberg Ingmar	230,1	186,9
Riikkala Olli		9,1
Slotte Karsten	34,5	
Suominen Jukka	36,2	
Thelin Clas	12,6	35,6
Yhteensä	2 388,5	1 041,8

¹⁾ Maksetun palkan lisäksi tulokseen tilikaudella 2007 on kirjattu varaus irtisanomiskorvausta ja kolmivuotista yhtiön markkina-arvoon sidottua bonusohjelmaa varten, yhteensä 1,2 milj. euroa. Bonusohjelma päättyy vuonna 2009.

Avainhenkilöihin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja.

12. Muut liitetiedot

Osakkeet ja osuudet	Kotipaikka		Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Toiminnan luonne
Tytäryhtiösakkeet					
Avlis AB	Sollentuna	SE	100,0	100,0	H
iittala bvba	Antwerpen	BE	100,0	100,0	M
iittala GmbH	Solingen	DE	100,0	100,0	M
iittala a/s	Herlev	DK	100,0	100,0	M
iittala a/s	Tallinna	EE	100,0	100,0	M
iittala Group Oy Ab	Helsinki	FI	100,0	100,0	T
ImanCo Oy	Helsinki	FI	100,0	100,0	H
iittala Ltd.	Windsor Berkshire	GB	100,0	100,0	M
iittala b.v.	Oosterhout	NL	100,0	100,0	M
Hackman Polska Sp. Z.o.o.	Varsova	PL	100,0	100,0	L
OOO iittala	Moskova	RU	100,0	100,0	L
Fastighets AB Noshörningen	Höganäs	SE	100,0	100,0	H
iittala ab	Höganäs	SE	100,0	100,0	T
Nilsjohan AB	Höganäs	SE	100,0	100,0	L
Tjörreds Fastighets AB	Höganäs	SE	100,0	100,0	L
iittala, Inc.	New Jersey	US	100,0	100,0	M
Silva Shenzhen Company Ltd	Shenzhen	CN	70,0	70,0	T
Silva Deutschland GmbH	Friedrichsdorf	DE	100,0	100,0	M
Silva France S.A.R.L.	Mantes la Ville	FR	100,0	100,0	M
Silva Ltd	Livingston	GB	100,0	100,0	M
Silva Far East Ltd.	Hongkong	HK	70,0	70,0	H
Silva Sweden AB	Sollentuna	SE	100,0	100,0	T
Fiskars Brands, Inc.	Madison, WY	US	100,0	100,0	T
Fiskars Brands (Australia) Pty Limited	Melbourne	AU	100,0	100,0	M
Fiskars Brands Canada, Inc.	Toronto	CA	100,0	100,0	M
Fiskars de Mexico, S.A. de C.V.	Mexico City	MX	100,0	100,0	M
Fiskars Servicios, S.A. de C.V.	Mexico City	MX	100,0	100,0	M
Puntomex Internacional, S.A. de C.V.	Tijuana	MX	100,0	100,0	H
Fiskars Brands Global Holdings LLC	Madison, WY	US	100,0	100,0	H
Nexus Marine, Inc.	Riverton, WY	US	100,0	100,0	L
Fiskars Brands Europe BVBA	Bryssel	BE	100,0	100,0	H
Fiskars Brands Europe ApS	Silkeborg	DK	100,0	100,0	H
Excalibur Management Consulting (Shanghai) Co., Ltd.	Shanghai	CN	100,0	100,0	H
Fiskars Brands Germany GmbH	Herford	DE	100,0	100,0	T
Fiskars Deutschland GmbH	Herford	DE	100,0	100,0	L
Fiskars Brands Danmark A/S	Silkeborg	DK	100,0	100,0	M
Fiskars Brands Spain S.L.	Madrid	ES	100,0	100,0	M
Fiskars Brands Fininvest Oy Ab	Raasepori	FI	100,0	100,0	H
Fiskars Brands Finland Oy Ab	Raasepori	FI	100,0	100,0	T
Fiskars Brands France S.A.S	Wissous	FR	100,0	100,0	M

	Kotipaikka		Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Toiminnan- luonne
Fiskars Brands UK Limited	Bridgend	GB	100,0	100,0	T
Fiskars Limited	Bridgend	GB	100,0	100,0	L
Kitchen Devils Limited	Bridgend	GB	100,0	100,0	L
Richard Sankey & Son Limited	Nottingham	GB	100,0	100,0	T
Vikingate Limited	Nottingham	GB	100,0	100,0	L
Consumer Brands (Hong Kong) Co., Limited	Hongkong	HK	100,0	100,0	H
Fiskars Brands Hungary Ltd. iL	Budapest	HU	100,0	100,0	M
Fiskars Brands Italia S.r.l.	Premana	IT	100,0	100,0	T
Fiskars Brands Japan K.K.	Tokio	JP	100,0	100,0	M
Fiskars Brands Holding AS	Oslo	NO	100,0	100,0	H
Fiskars Brands Norge AS	Oslo	NO	100,0	100,0	M
iittala as	Moss	NO	100,0	100,0	T
Fiskars Brands Polska Sp. z o.o.	Slupsk	PL	100,0	100,0	T
ZAO Fiskars Brands Rus	Pietari	RU	100,0	100,0	T
Fiskars Brands Sverige AB	Motala	SE	100,0	100,0	M
Fiskars Brands Holding AB, iL	Motala	SE	100,0	100,0	L
Inhan Tehtaat Oy Ab	Ähtäri	FI	100,0	100,0	T
Inha Invest Oy Ab	Ähtäri	FI	100,0	100,0	H
Ferraria Oy Ab	Raasepori	FI	100,0	100,0	T
Kiinteistö Oy Danskog gård	Raasepori	FI	100,0	100,0	T
Ab Åbo Båtvarf - Turun Veneveistämö Oy	Turku	FI	100,0	100,0	L
				Hallinnointi	H
				Tuotanto ja markkinointi	T
				Markkinointi	M
				Lepäävä	L
			Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	
Osakkuusyhtiöosakkeet	Osakkeiden lukumäärä	Kotipaikka			
Wärtsilä Oyj Abp	16 846 301	Helsinki	FI	17,1	17,1
Kiinteistöosakeyhtiö Iittalan Lasimäki		Hämeenlinna	FI	34,0	34,0
Rörstrands Kulturforum AB		Lidköping	SE	33,3	33,3
Muiden yritysten osakkeet ja osuudet					
Rautaruukki Oyj	10 000		FI	0,0	0,0

Tunnuslukujen laskentakaavat

Liiketulos ennen poistoja, arvonalentumisia ja osuutta osakkuusyhtiön tuloksesta	=	Liiketulos + poistot + arvonalentumiset – osakkuusyhtiön tulososuus	
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	=	$\frac{\text{Tilikauden tulos} + \text{verot} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$	x 100
Tulos/osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$	
Tulos/osake (EPS), jatkuvat toiminnot	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva kauden tulos jatkuvasta toiminnasta}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$	
Nimellisosinko/osake	=	Yhtiökokouksen päätösten mukainen osakesarjakohtainen osinko osakeantioikaistuna	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$	
Osakeantioikaistu keskikurssi	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto tilikauden aikana}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$	
Osakekannan markkina-arvo	=	Osakkeiden määrä x osakkeen päätöskurssi 31.12.	
Hinta/voitto-suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Osakkeen päätöskurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$	
Osinko/tulos, %	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osinko}}{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden tulos}}$	x 100
Osinko/osake	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettu osakesarjakohtainen osinko}}{\text{Sarjan ulkona olevien osakkeiden lukumäärä 31.12.}}$	
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osinko/osake}}{\text{Osakeantioikaistu tilikauden viimeinen kaupantekokurssi 31.12.}}$	x 100

Viisivuotiskatsaus

		IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004	FAS 2004
Liikevaihto	M€	697	647	530	510	564	597
josta ulkomailla	M€	553	553	486	466	523	556
% liikevaihdosta	%	79,3	85,4	91,8	91,4	92,8	93,2
vienti Suomesta	M€	98	79	59	55	56	56
Liikevaihdon muutos, %	%	7,7	22,1	3,8	-9,4	-9,1	-3,7
Liiketulos ennen poistoja, arvonalentumisia ja osuutta osakkuusyhtiön tuloksesta	M€	33	87	56	53	77	64
% liikevaihdosta	%	4,8	13,4	10,5	10,3	13,7	10,7
Osakkuusyhtiön tulososuus	M€	70	43	59	29	27	
Liiketulos	M€	71	107	86	23	79	39
% liikevaihdosta	%	10,2	16,5	16,2	4,4	14,0	6,5
Rahoitusnetto	M€	-19	13	-9	43	-4	-3
% liikevaihdosta	%	-2,8	2,0	-1,7	8,4	-0,7	-0,5
Tulos ennen veroja	M€	52	120	77	65	75	57
% liikevaihdosta	%	7,4	18,5	14,5	12,8	13,3	9,5
Tuloverot jatkuvasta toiminnasta	M€	2	11	10	7	15	12
Lopetettujen toimintojen tulos	M€			15	4	-5	
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta	M€	49	108	82	62	55	45
% liikevaihdosta	%	7,1	16,8	15,5	12,2	9,7	7,5
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	M€	-0,1	0,3	0,0			
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	M€	187	146	121	126	138	146
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	M€	33	23	29	59	25	25
% liikevaihdosta	%	4,7	3,6	5,4	11,5	4,5	4,2
Investoinnit (ml. yritysostot)	M€	30	221	41	61	42	41
% liikevaihdosta	%	4,3	34,1	7,7	11,9	7,5	6,9
Tutkimus- ja kehittämismenot	M€	8	7	6	5	5	5
% liikevaihdosta	%	1,2	1,1	1,2	1,0	0,8	0,8
Aktivoidut kehittämismenot	M€	1	1	1	1	1	
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	M€	447	478	422	403	336	319
Vähemmistöosuus	M€	0,0	0,5	0,0			
Oma pääoma yhteensä	M€	447	478	422	403	336	319
Korollinen vieras pääoma	M€	321	354	147	162	222	200
Koroton vieras pääoma	M€	202	215	139	138	134	116
Taseen loppusumma	M€	970	1 047	707	703	692	635
Sijoitetun pääoman tuotto	%	9	19	18	14	14	12
Oman pääoman tuotto	%	11	25	20	17	16	13
Omavaraisuusaste	%	46	46	60	57	49	50
Nettovelkaantumisaste	%	69	67	24	35	61	58
Henkilöstö keskimäärin		4 325	3 517	3 167	3 426	3 782	3 782
Henkilöstö kauden lopussa		4 119	4 515	3 003	3 220	3 448	3 448
josta ulkomailla		2 397	2 662	2 224	2 377	2 533	2 533

Lopetetuissa toiminnoissa raportoitu Power Sentry vuosina 2005–2006 ja Syroco vuonna 2004.

Tietoja Fiskarsin osakkeista

		IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004	FAS 2004
Osakepääoma	M€	77,5	77,5	77,5	77,5	77,5	77,5
Tulos/osake ^{*)} (laimennettu ja laimentamaton)	€	0,64	1,40	1,06	0,80	0,71	0,58
jatkuvat toiminnot		0,64	1,40	0,86	0,75	0,77	
lopetetut toiminnot				0,20	0,05	-0,07	
Nimellisosinko/osake ^{**)}	€/A-osake	0,50 ^{*)}	0,80	0,60	0,75	0,30	0,30
	€/K-osake	0,48 ^{*)}	0,78	0,58	0,71	0,28	0,28
Osingonjako	M€	38,2 ^{*)}	61,5	46,0	57,1	22,8	22,8
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma/osake ^{**)}	€	5,77	6,18	5,45	5,20	4,34	4,12
Osakkeen osakeantioikaistu keskipurssi	€/A-osake	10,91	13,33	10,71	9,75	7,60	7,60
	€/K-osake	14,19	13,84	10,83	9,32	7,40	7,40
Osakkeen osakeantioikaistu alin kurssi	€/A-osake	6,89	11,92	9,00	7,91	6,58	6,58
	€/K-osake	10,70	11,83	9,25	8,00	6,57	6,57
Osakkeen osakeantioikaistu ylin kurssi	€/A-osake	13,90	15,40	12,55	12,00	10,07	10,07
	€/K-osake	16,79	17,99	12,53	11,50	10,21	10,21
Osakkeen osakeantioikaistu kurssi kauden lopussa	€/A-osake	6,96	13,30	12,29	9,60	7,90	7,90
	€/K-osake	11,15	14,45	12,11	9,90	7,90	7,90
Osakekannan markkina-arvo	M€ A-osake	381,6	729,1	673,7	526,2	433,1	433,1
	M€ K-osake	251,6	326,1	273,3	223,4	178,3	178,3
	Yhteensä, M€	633,2	1 055,1	947,0	749,6	611,3	611,3
Osakkeiden määrä, 1 000 kpl ^{**)}	A-osakkeet	54 944,5	54 944,5	54 944,5	54 944,5	54 944,5	54 944,5
	K-osakkeet	22 565,7	22 565,7	22 565,7	22 565,7	22 565,7	22 565,7
	Yhteensä	77 510,2	77 510,2	77 510,2	77 510,2	77 510,2	77 510,2
Omat osakkeet, 1 000 kpl ^{**)}	A-osakkeet	112,1	127,5	127,5	127,5	127,5	127,5
	% kokonais- määrästä	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
	K-osakkeet	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	% kokonais- määrästä	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakkeiden vaihdon kehitys, 1 000 kpl ^{**)}	A-osake	3 786,3	10 397,3	5 901,9	10 452,4	11 659,1	11 659,1
	% kokonais- määrästä	6,9	18,9	10,7	19,0	21,2	21,2
	K-osake	1 295,8	2 250,9	663,2	2 144,4	3 173,6	3 173,6
	% kokonais- määrästä	5,7	10,0	2,9	9,5	14,1	14,1
Hinta/voitto-suhde (P/E)	A-osake	11	9	12	12	11	14
	K-osake	18	10	11	12	11	14
Osinko/tulos, %		77,6	55,9	56,1	92,0	41,7	50,7
Efektiiivinen osinkotuotto, %	A-osake	7,2	6,0	4,9	7,8	3,8	3,8
	K-osake	4,3	5,4	4,8	7,2	3,5	3,5
Osakkeenomistajien määrä		9 899	8 356	6 592	6 114	5 591	5 591

^{*)} Hallituksen ehdotus.

^{**)} Tunnusluvut on oikaistu 3.12.2004 päätetyn rahastoannin vaikutuksella.

Laimennettu ja laimentamaton tulos/osake ovat samat, koska yhtiöllä ei ole avoimia optio-ohjelmia.

Muita osake- ja osakastietoja

Osakkeiden lukumäärä, äänimäärä ja osakepääoma

	31.12.2008 kpl	Äänimäärä	Osake- pääoma €	31.12.2007 kpl	Äänimäärä	Osake- pääoma €
A-osakkeet (1 ääni/osake)	54 944 492	54 944 492	54 944 492	54 944 492	54 944 492	54 944 492
K-osakkeet (20 ääntä/osake)	22 565 708	451 314 160	22 565 708	22 565 708	451 314 160	22 565 708
Yhteensä	77 510 200	506 258 652	77 510 200	77 510 200	506 258 652	77 510 200

A-osakkeille päätetyn osingon on oltava vähintään kaksi (2) prosenttiyksikköä suurempi kuin vastaava osinko K-osakkeille. Sekä A- että K-osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 1,00 euroa.

Osakkeiden ja osakepääoman vähimmäis- ja enimmäismäärät yhtiöjärjestyksen mukaan

Yhtiöllä on K- ja A-osakkeita yhteensä vähintään 35 000 000 kpl ja enintään 140 000 000 kpl. K-osakkeita voi olla enintään 140 000 000 kpl ja A-osakkeita enintään 140 000 000 kpl. Yhtiön vähimmäispääoma on 35 000 000 euroa ja enimmäispääoma 140 000 000 euroa. Näissä rajoissa osakepääomaa voidaan yhtiökokouksen päätöksellä korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Osakkeiden lukumäärä, rahastoannit ja osakkeiden jakamiset 1994–2008

	A-osake	K-osake	Yhteensä	
Osakkeita yhteensä 31.12.1994	2 236 392	3 362 814	5 599 206	
22.3.1995	1 866 402		1 866 402	Rahastoanti: kolmella A- ja/tai K-osakkeella yksi uusi A-osake.
23.11.1998	23 364 335	13 431 970	36 796 305	Osakkeiden jako: yhdellä osakkeella kuusi uutta osaketta.
28.10.1999	11 072 886		11 072 886	Rahastoanti: neljällä A- ja/tai K-osakkeella yksi uusi A-osake.
3.12.2004	15 698 426	6 447 344	22 145 770	Rahastoanti: viidellä A-osakkeella kaksi uutta A-osaketta ja viidellä K-osakkeella kaksi uutta K-osaketta.
Muut muutokset	706 051	-676 420	29 631	
Osakkeita yhteensä 31.12.2008	54 944 492	22 565 708	77 510 200	

Osakkeiden vaihto NASDAQ OMX Helsingissä

	2008 M€	kpl	2007 M€	kpl
A-osake	41,7	3 786 347	137,5	10 397 274
K-osake	17,6	1 295 787	31,5	2 250 902
Yhteensä	59,3	5 082 134	169,0	12 648 176

Omistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2008

Omistajaryhmä	Omistuksia	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänimäärä	%
Yritykset	464	4,69	36 763 068	47,43	288 982 273	57,08
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	25	0,25	951 563	1,23	1 553 655	0,31
Julkisyhteisöt	14	0,14	5 626 072	7,26	5 649 594	1,12
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	148	1,50	9 824 671	12,67	50 478 819	9,97
Yksityishenkilöt	9 163	92,56	22 640 746	29,21	156 283 041	30,87
Ulkomaalaiset	84	0,85	1 687 533	2,18	3 228 413	0,63
Muut	1	0,01	16 547	0,02	82 857	0,02
Yhteensä	9 899	100,00	77 510 200	100,00	506 258 652	100,00

Osakemäärien jakautuminen 31.12.2008

Osakkeiden määrä	Omistuksia	%	Osakkeiden lukumäärä	%	Äänimäärä	%
1–100	2 494	25,19	176 083	0,23	533 473	0,10
101–500	3 898	39,38	1 068 856	1,38	2 866 883	0,57
501–1 000	1 395	14,09	1 065 527	1,38	2 875 315	0,57
1 001–10 000	1 808	18,27	5 052 394	6,52	19 357 228	3,82
10 001–100 000	237	2,39	6 406 723	8,27	29 867 847	5,90
100 001–	67	0,68	63 740 617	82,24	450 757 906	89,04
Yhteensä	9 899	100,00	77 510 200	100,00	506 258 652	100,00

Yhtiön suurimmat osakkeenomistajat osakerekisterin mukaan 31.12.2008

	A-osakkeet	K-osakkeet	Yhteensä	Osuus-% äänistä	Osuus-% osakkeista
Agrofin Oy Ab	9 064 506	2 332 882	11 397 388	11,0	14,7
Virala Oy Ab	3 380 000	4 861 476	8 241 476	19,9	10,6
Turret Oy Ab	5 074 313	2 805 078	7 879 391	12,1	10,2
Oy Holdix Ab	3 089 122	1 727 594	4 816 716	7,4	6,2
I.A. von Julins Sterbhus	1 456 000	1 027 600	2 483 600	4,3	3,2
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 469 326	0	2 469 326	0,5	3,2
Bergsrådinnan Sophie von Julins stiftelse	1 741 964	674 856	2 416 820	3,0	3,1
Oy Julius Tallberg Ab	800 798	1 230 198	2 030 996	5,0	2,6
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 496 865	0	1 496 865	0,3	1,9
Fromond Elsa	851 159	260 900	1 112 059	1,2	1,4
Åberg Karin	764 233	314 772	1 079 005	1,4	1,4
Stiftelsen för Åbo Akademi	969 241	0	969 241	0,2	1,3
Ehrnrooth Göran J.	51 407	804 478	855 885	3,2	1,1
Wrede Sophie	593 378	190 344	783 722	0,9	1,0
Lindsay von Julin & Co Ab	583 800	124 600	708 400	0,6	0,9
Hartwall Peter	415 801	277 208	693 009	1,2	0,9
Therman Anna	417 034	254 502	671 536	1,1	0,9
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	600 001	0	600 001	0,1	0,8
Gripenberg Margaretha	269 332	299 702	569 034	1,2	0,7
Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia	473 789	0	473 789	0,1	0,6

Omat osakkeet

31.12.2008 yhtiön hallussa oli omia osakkeita 112 115 kpl A-osakkeita ja 420 kpl K-osakkeita, mikä vastaa 0,15 % yhtiön osakkeista ja 0,02 % äänistä. Yhtiö on ostanut osakkeet NASDAQ OMX Helsingissä yhtiökokouksen valtuutuksen mukaisesti 10.12.2003–16.1.2004.

Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous valtuutti hallituksen yhden vuoden aikana 25.3.2008 lukien hankkimaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa NASDAQ OMX Helsingissä kulloinkin voimassa olevaan pörssikurssiin yhtiön omista osakkeista enintään 2 747 224 kpl A-osakkeita ja enintään 1 128 285 kpl K-osakkeita.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen yhden vuoden aikana 25.3.2008 lukien päättämään niiden enintään 2 747 224 Fiskarsin A-osakkeen ja enintään 1 128 285 K-osakkeen luovuttamisesta, jotka on hankittu hallituksen hankintavaltuutuksen perusteella.

Hallitus ei ole käyttänyt varsinaisessa yhtiökokouksessa 2008 saamaansa valtuutusta omien osakkeiden ostoon tai myyntiin.

Optio-ohjelmat

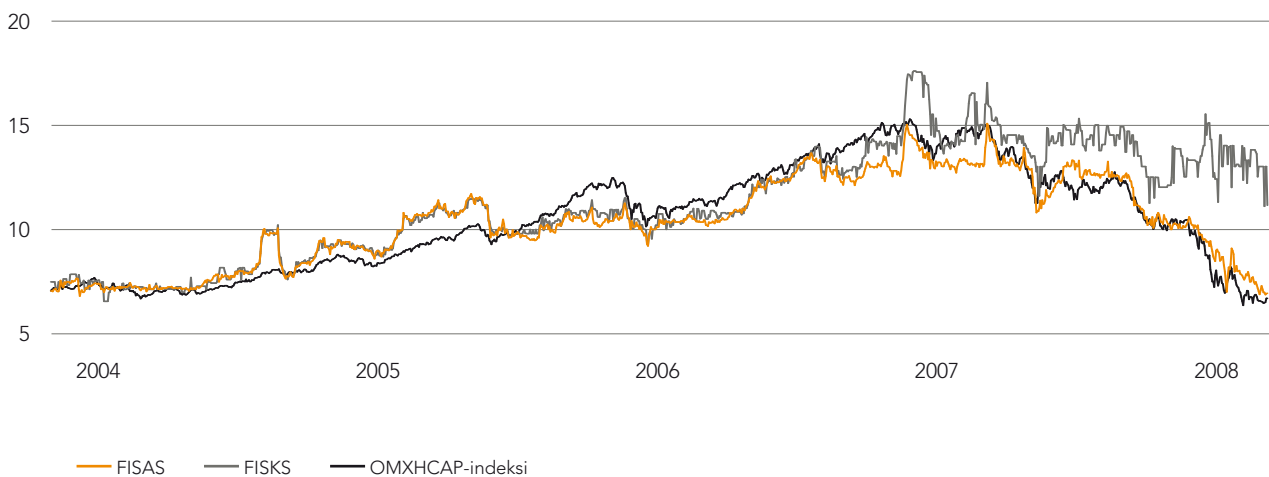
31.12.2008 yhtiöllä ei ollut optio-ohjelmaa.

Johdon osakkeenomistus

Hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan määräysvallassa oli 31.12.2008 yhteensä 20 239 417 kpl osakkeita, mikä vastaa 26,1 % yhtiön osakkeista ja 38,1 % äänistä. Yhtiö myi tammikuussa 2008 markkinahintaan (11,20 euroa/osake) pörssin kautta toimitusjohtajalle yhteensä 15 397 A-osaketta, josta yhtiölle kertyi 0,1 miljoonan euron myyntivoitto, joka kirjattiin suoraan omaan pääomaan.

Fiskarsin osakkeiden kurssikehitys, €

1.1.2004–31.12.2008

Emoyhtiön tuloslaskelma

M€	Liite	2008	2007
Liikevaihto	1	20,1	21,9
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-3,4	-3,4
Bruttokate		16,6	18,6
		83 %	85 %
Hallinnon kulut		-8,9	-8,3
Liiketoiminnan muut tuotot	4	0,5	0,6
Liiketoiminnan muut kulut	5	-2,4	
Liikevoitto		5,9	10,9
		29 %	50 %
Wärtsilä-osakkeiden realisointitulot *)		-13,6	608,7
Rahoitustuotot ja -kulut **)	7	-371,9	32,3
Voitto (tappio) ennen satunnaiseriä		-379,6	651,9
Satunnaiset erät	8	8,6	6,9
Voitto (tappio) satunnaiserien jälkeen		-370,9	658,7
Tilinpäätössiirrot		0,2	0,0
Tuloverot	9	-2,2	-5,9
Tilikauden voitto (tappio)		-373,0	652,9

*) Fiskars Oyj Abp myi 901 857 Wärtsilän osaketta (8 500 000 Wärtsilän A-sarjan ja 6 500 000 Wärtsilän B-sarjan osaketta vuonna 2007) kokonaan omistetulle tytäryhtiölleen Avlis AB:lle joulukuussa 2008 NASDAQ OMX Helsingin kautta. Kaupasta syntyi yhtiölle 13,6 milj. euron sisäinen realisointitappio (583,7 milj. euron sisäinen realisointivoitto).

**) Fiskars Oyj Abp:n tytäryhtiön Avlis AB:n kirjanpitoarvo on alennettu vastaamaan tytäryhtiön oman pääoman arvoa 31.12.2008.

Emoyhtiön tase

M€	Liite	2008		2007	
VARAT					
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset					
Aineettomat hyödykkeet	10	0,5		0,7	
Aineelliset hyödykkeet	11				
Maa- ja vesialueet		15,1		14,8	
Rakennukset		16,5		17,1	
Koneet ja kalusto		1,9		1,9	
Keskeneräiset hankinnat		0,2		0,2	
		33,7		33,8	
Sijoitukset	12				
Tytäryhtiöosakkeet		578,0		133,5	
Saamiset tytäryhtiöiltä		133,6		988,1	
Osuudet osakkuusyrityksissä				33,3	
Muut osakkeet ja osuudet		2,9		2,5	
		714,5		1 157,5	
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset yhteensä		748,7	78 %	1 192,0	85 %
Vaihto- ja rahoitusomaisuus					
Vaihto-omaisuus	13	0,2		0,2	
Yhtiöveron hyvityssaaminen				0,3	
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset		0,4		0,5	
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	14	202,5		179,1	
Muut saamiset		0,0		0,1	
Siirtosaamiset	15	1,2		0,5	
		204,1		180,3	
Rahat ja pankkisaamiset	16	4,6		24,3	
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä		209,0	22 %	205,1	15 %
Varat yhteensä		957,7	100 %	1 397,1	100 %

M€	Liite	2008		2007	
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Oma pääoma	17				
Osakepääoma		77,5		77,5	
Arvonkorotusrahasto		3,8		3,8	
Omat osakkeet		-0,8		-0,9	
Muut rahastot		3,2		3,2	
Edellisten tilikausien voitto		834,3		242,8	
Tilikauden voitto (tappio)		-373,0		652,9	
Oma pääoma yhteensä		545,0	57 %	979,3	70 %
Tilinpäätössiirtojen kertymä	18	1,9	0 %	2,0	0 %
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen					
Pääomalaina	19	45,1		45,1	
Lainat rahoituslaitoksilta		78,3		64,4	
		123,4		109,5	
Lyhytaikainen					
Lainat rahoituslaitoksilta		177,7		219,6	
Saadut ennakot		0,2		0,1	
Ostovelat		0,3		1,9	
Velat konserniyrityksille	20	97,5		72,5	
Verovelat		1,7			
Muut velat		1,7		2,7	
Siirtovelat	21	8,3		9,3	
		287,4		306,2	
Vieras pääoma yhteensä		410,8	43 %	415,7	30 %
Oma pääoma ja velat yhteensä		957,7	100 %	1 397,1	100 %

Emoyhtiön rahavirtalaskelma

M€	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja	-379,6	651,9
Suoriteperusteen oikaisu		
Poistot	1,8	1,6
Pitkäaikaisten varojen voitot ja tappiot	382,8	-611,9
Kurssierot	2,1	-3,6
Rahoitustuotot	-19,6	-35,3
Rahoituskulut	20,2	14,0
Tulorahoitus ennen käyttöpääoman muutoksia	7,6	16,6
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-0,3	-2,2
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	0,0
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-1,2	3,8
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	6,1	18,1
Rahoitustulot	17,9	8,7
Osinkotulot	3,5	27,8
Rahoituskulut	-21,5	-7,0
Maksetut verot	-0,3	-0,6
Konserniavustukset	6,9	1,8
Liiketoiminnan rahavirta (netto) A	12,6	48,9
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöihin ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin	-814,9	-30,1
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2,0	-3,0
Luovutustulot muista sijoituksista	19,9	800,3
Muu käyttöomaisuuden myynti	0,5	0,6
Muutos tytäryhtiösaamisissa	854,6	-990,6
Investointien rahavirta (netto) B	58,1	-222,7
Rahavirta investointien jälkeen	70,7	-173,8
Rahoitustoimintojen rahavirta		
Omien osakkeiden myynti	0,2	
Pitkäaikaisten velkojen muutos	13,9	0,0
Lyhytaikaisten korollisten velkojen muutos	-24,9	204,4
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-18,0	0,0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0,0	0,0
Maksetut osingot	-61,5	-46,0
Rahoitustoimintojen rahavirta (netto) C	-90,4	158,4
Likvidien varojen muutos (A+B+C)	-19,6	-15,3
Likvidit varat tilikauden alussa	24,3	39,6
Likvidit varat tilikauden lopussa	4,6	24,3

Emoyhtiön oman pääoman muutoslaskelma

M€	Osake- pääoma	Arvon- korotus- rahasto	Omat osakkeet	Muut rahastot	Voitto- varat	Yhteensä
31.12.2006	77,5	3,8	-0,9	3,2	288,8	372,4
Siirto arvonorotusrahastosta maaomaisuuden myynnin yhteydessä		0,0			0,0	0,0
Osingonjako					-46,0	-46,0
Tilikauden voitto (tappio)					652,9	652,9
31.12.2007	77,5	3,8	-0,9	3,2	895,7	979,3
Siirto arvonorotusrahastosta maaomaisuuden myynnin yhteydessä		0,0			0,0	0,0
Muut muutokset			0,1		0,1	0,2
Osingonjako					-61,5	-61,5
Tilikauden voitto (tappio)					-373,0	-373,0
31.12.2008	77,5	3,8	-0,8	3,2	461,3	545,0

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Fiskars Oyj Abp:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosääntöjen mukaisesti (FAS = Finnish Accounting Standards). Tilinpäätös on laadittu euroissa.

Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitoavan mukaisesti tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja muihin yhtiöihin esitetään taseessa hankintameno suuruusena, ja näiden osakkeiden kirjanpitoarvoa alennetaan tarvittaessa käypää arvoa vastaavaksi.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat valuuttamääräiset saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin lukuun ottamatta maksettuja ja saatuja ennakoita, jotka ovat taseessa maksupäivän kurssiin. Avoinna olevien valuuttamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon korkotekijä huomioiden. Sekä realisoituneet että realisoitumattomat kursierot kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot ja myönnetty alennukset.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät.

Eläkejärjestelyt

Suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläkevastuu ja mahdollinen lisäeläketurva on järjestetty eläkevakuutuksen vakuutusyhtiöiden kautta.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Konserniavustukset, fuusiotappiot ja purkutappiot esitetään satunnaisissa erissä.

Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Käyttöomaisuus arvostetaan hankinta- ja valmistuskustannuksiin, ja se on esitetty taseessa hankintahinnan ja kertyneiden suunnitelman mukaisten poistojen erotuksena. Eräiden maa-alueiden tase-arvoihin sisältyy arvonorotuksia.

Arvonorotukset perustuvat arvonorotusta tehtäessä valliinnsiin käypiin arvoihin. Mikäli arvonorotuksen perusteet poistuvat, tehtyjä arvonorotuksia perutaan siltä osin. Realisoituneet arvonorotukset siirretään kertyneeseen tulokseen.

Käyttöomaisuudesta tehdään poistosuunnitelman mukaiset tasapoistot, jotka perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen käyttöikänsä. Poistojen perusteena olevat ohjeelliset käyttöomaisuuden pitoajat ovat:

pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
rakennukset	25–40 vuotta
kuljetusvälineet	4 vuotta
koneet ja kalusto	3–10 vuotta

Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät liiketulokseen.

Vaihto- ja rahoitusomaisuus

Vaihto-omaisuus esitetään taseessa hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneiden välittömien ja välillisten menojen määräisenä FIFO-periaatetta noudattaen tai sitä alemman luovutushinnan määräisenä. Luovutushintana pidetään käypää hintatasoa vähennettynä tavanomaisilla myynnistä aiheutuvilla kuluilla.

Saamiset

Saamiset kirjataan alkuperäisen arvon mukaisesti tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa.

Leasing

Leasingvuokrat on käsitelty vuokratuloina, ja ne kirjataan tuloslaskelmaan laskutuksen mukaan. Jäljellä olevat leasingvastuut esitetään tilinpäätöksessä taseen ulkopuolisina vastuina. Osamaksukohteet aktivoidaan käyttöomaisuuteen.

Varaukset

Varauksina on taseessa esitetty sellaisia vastaisia menoja ja menetyksiä, joihin on sitouduttu tai joita pidetään muuten todennäköisinä ja joista ei todennäköisesti kerry enää menoja vastaavaa tuloa.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirrot muodostuvat poistoeroista.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta suomalaisten verosääntöjen perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu sekä laskennalliset verot.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tuloslaskelma, liitetiedot

M€	2008	2007
1. Liikevaihto		
Rojaltituotot	15,4	17,3
Vuokratuotot	2,9	2,8
Muut	1,8	1,8
Yhteensä	20,1	21,9
2. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5,6	4,8
Eläkekulut	0,6	0,4
Henkilösivukulut	0,7	0,4
Yhteensä	6,9	5,5
	2008	2007
3. Henkilöstö		
Keskimäärin	49	47
Kauden lopussa	51	42
	2008	2007
4. Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitto	0,5	0,6
Muut tuotot	0,1	0,0
Yhteensä	0,5	0,6
5. Liiketoiminnan muut kulut		
Uudelleenjärjestelykulut		
Saman konsernin yrityksille	2,4	
Yhteensä	2,4	
6. Tilintarkastajien palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	0,1	0,1
Veroneuvonta	0,2	0,1
Muut palkkiot	0,0	0,2
Yhteensä	0,3	0,4

M€	2008	2007
7. Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot		
Osakkuusyryyksiltä	3,5	27,7
Muilta	0,0	0,1
Osinkotuotot yhteensä	3,5	27,8
Korko- ja muut tuotot pitkäaikaisista sijoituksista		
Saman konsernin yrityksiltä	6,6	5,6
Muilta		3,1
Korko- ja muut tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yhteensä	6,6	8,8
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	9,3	5,1
Muilta	0,3	4,5
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	9,6	9,7
Korko- ja rahoitustuotot yhteensä	16,1	18,4
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset		
Konserniyritykset *)	-369,2	
Muut yritykset	-0,1	
Pitkäaikaisten sijoitusten arvonalentumiset yhteensä	-369,2	
*) Fiskars Oyj Abp:n tytäryhtiön Avlis AB:n kirjanpitoarvo on alennettu vastaamaan tytäryhtiön oman pääoman arvoa tilanteessa 31.12.2008.		
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-1,9	-1,5
Muille	-20,4	-12,4
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-22,3	-14,0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-371,9	32,3
Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy kurssieroja, netto	-2,1	3,6
8. Satunnaiset erät		
Saatu konserniavustus	14,1	6,9
Maksettu konserniavustus	-5,5	
Satunnaiset erät yhteensä	8,6	6,9

M€	2008	2007
9. Tuloverot		
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	0,0	-4,1
Tuloverot satunnaisista eristä	-2,2	-1,8
Tilikauden verot tuloslaskelmassa	-2,2	-5,9

Taseen varat, liitetiedot**10. Aineettomat hyödykkeet**

Hankintamenot 1.1.	1,4	0,9
Investoinnit	0,0	0,5
Hankintamenot 31.12.	1,4	1,4
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	0,7	0,7
Tilikauden suunnitelmapoistot	0,1	0,1
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.	0,9	0,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,5	0,7

M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
11. Aineelliset hyödykkeet					
2008					
Hankintamenot 1.1.	5,0	32,7	5,5	0,2	43,3
Investoinnit	0,4	0,6	0,5	0,1	1,7
Vähennykset	-0,1	0,0	-0,3	-0,1	-0,5
Siirrot		0,0	0,0	0,0	0,0
Hankintamenot 31.12.	5,3	33,3	5,7	0,2	44,5
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.		15,6	3,6		19,3
Tilikauden suunnitelmapoistot		1,1	0,5		1,6
Vähennykset		0,0	-0,3		-0,3
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.		16,8	3,8		20,6
Arvonkorotukset 1.1.	9,8				9,8
Vähennykset	0,0				0,0
Arvonkorotukset 31.12.	9,8				9,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	15,1	16,5	1,9	0,2	33,7

M€	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
2007					
Hankintamenot 1.1.	4,8	31,6	5,2	0,0	41,7
Investoinnit	0,2	1,0	0,5	0,2	1,9
Vähennykset	0,0	0,0	-0,2		-0,3
Siirrot		0,0		0,0	0,0
Hankintamenot 31.12.	5,0	32,7	5,5	0,2	43,3
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.		14,5	3,4		17,9
Tilikauden suunnitelmapoistot		1,1	0,5		1,6
Vähennykset		0,0	-0,2		-0,2
Kertyneet suunnitelmapoistot 31.12.		15,6	3,6		19,3
Arvonkorotukset 1.1.	9,8				9,8
Vähennykset	0,0				0,0
Arvonkorotukset 31.12.	9,8				9,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	14,8	17,1	1,9	0,2	33,8

M€	Tytär-yhtiö-osakkeet	Saamiset tytär-yhtiöiltä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
12. Sijoitukset					
2008					
Hankintamenot 1.1.	169,8	988,1	33,3	3,2	1 194,4
Investoinnit	813,7	56,1		1,3	871,0
Vähennykset		-910,7	-33,3	-0,8	-944,8
Hankintamenot 31.12.	983,5	133,6	0,0	3,6	1 120,6
Arvonalentumiset 1.1.	-36,3			-0,6	-36,9
Lisäykset	-369,2			-0,1	-369,2
Arvonalentumiset 31.12.	-405,5			-0,7	-406,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	578,0	133,6	0,0	2,9	714,5

2007					
Hankintamenot 1.1.	169,6	48,5	191,7	3,3	413,1
Investoinnit	0,2	1 188,1	28,9	1,0	1 218,2
Vähennykset		-248,4	-187,4	-1,1	-436,9
Hankintamenot 31.12.	169,8	988,1	33,3	3,2	1 194,4
Arvonalentumiset 1.1.	-36,3			-0,6	-36,9
Arvonalentumiset 31.12.	-36,3			-0,6	-36,9
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	133,5	988,1	33,3	2,5	1 157,5

	Osake- määrä	Koti- paikka		Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %	Kirjanpito- arvo (1 000 €)
Tytäryhtiösakkeet						
Avlis AB	N/A	Sollentuna	SE	100,0	100,0	444 622
Fiskars Brands, Inc.	22 924 913	Madison, WY	US	100,0	100,0	42 484
Fiskars Brands Europe ApS	1 251 250	Silkeborg	DK	100,0	100,0	71 338
Fiskars Brands Europe BVBA	199	Bryssel	BE	100,0	100,0	239
Inhan Tehtaat Oy Ab	5 000	Ähtäri	FI	100,0	100,0	1 199
Ferraria Oy Ab	750 000	Raasepori	FI	100,0	100,0	17 660
Kiinteistö Oy Danskog gård	4 000	Raasepori	FI	100,0	100,0	505
Ab Åbo Båtvarf - Turun Veneveistämö Oy	150	Turku	FI	100,0	100,0	3
						578 050

Muiden yritysten osakkeet ja osuudet

Rautaruukki Oyj	10 000		FI	0,0	0,0	20
Fiskars Oyj Abp:n omistamat muut käyttöomaisuusosakkeet						2 856
						2 875

M€ **2008** 2007

13. Vaihto-omaisuus

Valmiit tuotteet/tavarat	0,2	0,2
Yhteensä 31.12.	0,2	0,2

14. Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä

Myyntisaamiset	0,1	0,0
Lainasaamiset	169,0	156,6
Muut saamiset	12,7	7,0
Siirtosaamiset	20,7	15,4
Yhteensä 31.12.	202,5	179,1

15. Siirtosaamiset

Korkosaamiset	1,2	0,5
Yhteensä 31.12.	1,2	0,5

16. Rahat ja pankkisaamiset

Pankkitalletukset	2,7	3,3
Rahamarkkinasijoitukset	1,9	21,0
Yhteensä 31.12.	4,6	24,3

Taseen oma pääoma ja velat, liitetiedot

M€	2008	2007
17. Oma pääoma		
Osakepääoma		
A-osakkeet		
1.1.	54,9	54,9
31.12.	54,9	54,9
K-osakkeet		
1.1.	22,6	22,6
31.12.	22,6	22,6
Osakepääoma 31.12.	77,5	77,5
Arvonkorotusrahasto		
1.1.	3,8	3,8
Vähennys käyttöomaisuuden myynnin yhteydessä	0,0	0,0
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3,8	3,8
Omat osakkeet		
A-osakkeet		
1.1.	-0,9	-0,9
Vähennykset	0,1	
31.12.	-0,8	-0,9
K-osakkeet		
1.1.	0,0	0,0
31.12.	0,0	0,0
Omat osakkeet yhteensä 31.12.	-0,8	-0,9
Muut rahastot		
1.1.	3,2	3,2
Muut rahastot 31.12.	3,2	3,2
Voittovarat		
1.1.	895,7	288,8
Osingonjako	-61,5	-46,0
Siirretty arvonkorotusrahastosta	0,0	0,0
Omien osakkeiden myynti	0,1	
Tilikauden voitto (tappio)	-373,0	652,9
Voittovarat 31.12.	461,3	895,7
Vähennetään omat osakkeet	-0,8	-0,9
Jakokelpoinen oma pääoma 31.12.	460,5	894,8
Sidottu oma pääoma	83,7	83,6
Vapaa oma pääoma	461,3	895,7
Oma pääoma yhteensä 31.12.	545,0	979,3

M€	2008	2007
18. Tilinpäätössiirtojen kertymä		
Kertynyt poistoero 1.1.	2,0	2,1
Tilikauden muutokset	-0,2	0,0
Kertynyt poistoero 31.12.	1,9	2,0

Emoyhtiön tilinpäätöksessä laskennallinen verovelka määrältään 0,5 M€ (0,5) sisältyy tilinpäätössiirtojen kertymään.

19. Pääomalaina

Pääomalainan pääasialliset lainaehdot

Pääoma, korko ja muu hyvitys saadaan maksaa yhtiön purkautuessa ja yhtiön konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuol-
keudella.

Lainan pääoma voidaan muutoin maksaa takaisin vain, jos yhtiön ja sen konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan ta-
seen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate.

Korkoa voidaan maksaa vuosittain ainoastaan, jos maksettava määrä voidaan käyttää voitonjakoon yhtiön ja sen konsernin viimeksi
päättäneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaan.

Laina erääntyy maksettavaksi 17.6.2010 ja sen korko on kiinteä 6,25 %. Laina on julkisen kaupankäynnin kohteena.

M€	2008	2007
20. Velat konserniyrityksille		
Ostovelat	2,4	0,2
Muut velat	89,5	71,3
Siirtovelat	5,6	1,0
Yhteensä 31.12.	97,5	72,5

21. Siirtovelat

Korkovelat	6,2	6,0
Palkat ja sosiaalikulut	1,7	0,3
Osto- ja muut jaksotukset	0,4	3,0
Yhteensä 31.12.	8,3	9,3

22. Seuraavan ja myöhempien vuosien leasingmaksut

Käyttöleasing, seuraavan vuoden leasingmaksut	0,4	0,3
Käyttöleasing, myöhemmin suoritettavat leasingmaksut	0,1	0,0
Käyttöleasing yhteensä 31.12.	0,5	0,3

23. Vastuositoumukset

Omien sitoumusten vakuudeksi		
Leasing- ja vuokravastuut	0,5	0,3
Muut vastuut	4,6	6,8
Yhteensä	5,1	7,0
Takaukset konserniyritysten sitoumusten vakuudeksi	15,0	11,4
Vastuositoumukset yhteensä 31.12.	20,1	18,4

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

Tilikauden 2008 päättyessä emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma oli 460,5 milj. euroa (894,8).

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle jaettavaksi osinkoa A-osakkeille 0,50 euroa/osake ja K-osakkeille 0,48 euroa/osake vuodelta 2008.

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on 54 832 377 A-osaketta ja 22 565 288 K-osaketta, yhteensä 77 397 665 osaketta. Osinkoa jaettaisiin siten yhteensä:

	Osakkeita, kpl	Osinko, €/osake	Yhteensä, €
A-osakkeet	54 832 377	0,50	27 416 188,50
K-osakkeet	22 565 288	0,48	10 831 338,24
Yhteensä	77 397 665		38 247 526,74

Tämän jälkeen käyttämättömiksi voittovaroiksi emoyhtiöön jää 422,3 milj. euroa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen käsityksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Helsingissä, 12. helmikuuta 2009

Kaj-Gustaf Bergh	Ralf Böer
Alexander Ehrnrooth	Paul Ehrnrooth
Ilona Ervasti-Vaintola	Gustaf Gripenberg
Karl Grotenfelt	Karsten Slotte
Jukka Suominen	Kari Kauniskangas toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Fiskars Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Fiskars Oyj Abp:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitiilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitiilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti.

Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita.

Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsityksemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitiilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitiilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä, 12. helmikuuta 2009

KPMG OY AB

Mauri Palvi
KHT

Pörssitiedotteet vuonna 2008

Alla olevaan vuosikoosteeseen on kerätty kaikki Fiskarsin vuonna 2008 julkaisemat pörssitiedotteet.

Taloudellinen raportointi

- 14.2.2008 Fiskars-konsernin tilinpäätöstiedote 2007
- 8.5.2008 Fiskars-konsernin osavuosikatsaus tammi–maaliskuu 2008
- 6.8.2008 Fiskars-konsernin osavuosikatsaus tammi–kesäkuu 2008
- 31.10.2008 Fiskars-konsernin osavuosikatsaus tammi–syyskuu 2008

Muut pörssitiedotteet

- 24.1.2008 Vuosikooste vuodelta 2007
- 14.2.2008 Yhtiökokouskutsu
- 14.2.2008 Oikaisu Fiskars Oyj Abp:n yhtiökokouskutsuun
- 14.2.2008 Oikaisu Fiskars Oyj Abp:n tilinpäätöstiedotteeseen
- 6.3.2008 Oikaisu Fiskarsin Q1:tä koskevaan Reutersin uutiseen
- 7.3.2008 Fiskars-konsernin uusi organisaatorakenne
- 13.3.2008 Fiskarsin vuosikertomus 2007 on ilmestynyt
- 20.3.2008 Fiskarsin uuden organisaation vaikutus segmenttitietoihin sekä Wärtsilän osakesarjojen yhdistämisen vaikutus Fiskarsiin
- 25.3.2008 Fiskarsin varsinainen yhtiökokous 2008
- 21.4.2008 Fiskars Oyj Abp:n yhtiöjärjestyksen muutokset merkitty kaupparekisteriin
- 25.4.2008 Teemu Kangas-Kärki nimetty Fiskars-konsernin talousjohtajaksi
- 9.5.2008 Rahoitusjohtaja Juha Rauhala lopettaa Fiskarsilla
- 13.6.2008 Fiskarsin koko vuoden näkymät muuttuneet
- 7.8.2008 Max Alftan nimetty Fiskars-konsernin strategiajohtajaksi
- 22.8.2008 Fiskarsin varatoimitusjohtaja ja kiinteistöliiketoiminnan johtaja Ingmar Lindberg jää eläkkeelle
- 16.9.2008 Viestintäjohtaja Leena Kahila-Bergh lopettaa Fiskarsilla
- 1.10.2008 Fiskarsille pyyntö selvittää osakesarjojen äänioikeuden yhdenmukaistamista
- 31.10.2008 Hallituksen vastaus pyyntöön selvittää osakesarjojen äänioikeuden yhdenmukaistamista
- 18.11.2008 Muutoksia Fiskarsin Amerikan johdossa
- 18.11.2008 Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 §:n mukainen ilmoitus omistussuuden muuttamisesta
- 24.11.2008 Fiskars vahvistaa liiketoiminta-alueidensa johtoa
- 11.12.2008 Fiskars jatkaa toimintansa tehostamista ja kirjaa 32 miljoonaa euroa kuluja rakennemuutoksista
- 11.12.2008 Fiskars muuttaa puuvarannon kirjanpidollista arviota; käypä arvo laskee 3 miljoonaa euroa
- 11.12.2008 Fiskarsin taloudelliset katsaukset vuonna 2009
- 29.12.2008 Iittala Group aloittaa yt-neuvottelut

Sijoittajille

Fiskars listautui Helsingin pörssiin vuonna 1915. Nykyisin yhtiön A- ja K-osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä large cap -listalla. Osakkeiden kaupankäyntitunnukset ovat FISAS (A-osake) ja FISKS (K-osake).

Yhtiökokous ja osinko

Fiskars Oyj Abp:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 16.3.2009 klo 15.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä (Messuaukio 1, Helsinki). Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen alkaa klo 14.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 6.3.2009 merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkaan tulee ilmoittautua yhtiökokoukseen viimeistään 10.3.2009.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2008 jaetaan osinkoa 0,50 euroa A-osakkeelle ja 0,48 euroa K-osakkeelle. Osingonmaksun täsmäytyspäivä on 19.3.2009 ja maksupäivä 26.3.2009.

Lisätietoja yhtiökokouksessa käsiteltävistä asioista ja ilmoittautumisesta saa yhtiökokouskutsusta, joka löytyy Fiskarsin internetsivuilta www.fiskars.fi.

Taloudelliset katsaukset

Fiskars julkaisee kolme osavuosikatsausta vuonna 2009: tammikuu–maaliskuu 6.5.2009, tammikuu–kesäkuu 6.8.2009 ja tammikuu–syyskuu 4.11.2009.

Osavuosikatsaukset, vuosikertomus ja pörssi-tiedotteet julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Ne ovat saatavilla myös Fiskarsin internetsivuilla www.fiskars.fi.

Sijoittajasuhteet

Fiskarsin sijoittajaviestinnän tavoitteena on, että kaikilla markkinaosapuolilla on oikeat, ajantasaiset ja riittävät tiedot Fiskarsista voidakseen analysoida yhtiötä ja sen tulevaisuutta sijoituskohteena.

Fiskars soveltaa kolmen viikon ajan ennen tuloksen julkistamista niin sanottua suljetun ikkunan periaatetta. Kyseisenä ajankohtana yhtiön edustajat eivät kommentoi Fiskarsin taloudellista tilannetta tai markkinanäkymiä, eivätkä tapaa sijoitusmarkkinoiden edustajia.

Sijoittaja- ja analytikkotapaamiset koordinoidaan konserniviestinnässä. Sijoittajatietoihin liittyvissä kysymyksissä ota yhteyttä viestintäpäällikkö Nora Maliniin, puh. (09) 6188 6250, nora.malin@fiskars.fi.

Yhteystiedot

Konsernijohto

Fiskars Oyj Abp
PL 235
(Mannerheimintie 14 A)
00101 Helsinki
Puh. (09) 618 861
Fax (09) 604 053
Y-tunnus 0214036-5
info@fiskars.fi
www.fiskars.fi

Home

Iittala Group Oy Ab
PL 130
(Hämeentie 135)
00561 Helsinki
Puh. 0204 3910
Fax 0204 39 5180
iittala.info@iittala.com
www.iittalagroup.fi
www.iittala.fi

Garden

• Amerikka
Fiskars Garden & SOC
2537 Daniels Street
Madison, WI 53718, USA
Puh. +1 608-259-1649
Fax +1 608-294-4790
consumeraffairs@fiskars.com
www.fiskars.com

• EMEA

Fiskars Brands Finland Oy Ab
Itälahdenkatu 25
00210 Helsinki
Puh. (09) 350 9000
Fax (09) 350 900 90
10330 Billnäs
Puh. (019) 277 721
Fax (019) 230 986
info@fiskarsbrands.fi
www.fiskars.com

Outdoor

• Amerikka

Gerber Legendary Blades
14200 SW 72nd Avenue
Portland, OR 97224, USA
Puh. +1 503-639-6161
Fax +1 503-620-3446
sales@gerbergear.com
www.gerbergear.com

• EMEA

Silva Sweden AB
PB 998
191 29 Sollentuna, Ruotsi
Puh. +46 8 623 43 00
Fax +46 8 92 76 01
info@silva.se
www.silva.se

Boats

Inhan Tehtaat Oy
Saarikyläntie 21
63700 Ähtäri
Puh. (06) 535 5111
Fax (06) 533 4125
info@inha.fi
www.inha.fi
www.buster.fi

Real Estate

Fiskars Oyj Abp
Kiinteistöt
10470 Fiskars
Puh. (019) 2771
Fax (019) 277 7630
fiskars.info@fiskars.fi
www.fiskars.fi
www.fiskarsvillage.fi

